

ПОЛ ДОХЪРТИ ХРАМЪТ НА ХОР

Част 2 от „Египетски загадки“

Превод от английски: Владимир Молев, 2001

chitanka.info

ИСТОРИЧЕСКА БЕЛЕЖКА

Първата династия в Древен Египет е основана около 3100 г. пр.Хр. От тогава до установяването на Новото царство (1550 г. пр.Хр.) Египет преминава през коренни преобразования, като построяването на пирамидите, изграждането на градове по поречието на Нил, обединението на Горен и Долен Египет и развитието на религията, основана върху култа към Бога Слънце Ра и към Озирис и Изида, и устоява на редица чужди набези, най-опустошителни от които са на нахлуващите от Азия хиксози. Към 1479–1478 г. пр.Хр., когато се развива действието в романа, Египет вече е омиротворен и обединен под управлението на фараона Тутмос II и е пред прага на нов блестящ възход. Фараоните преместват столицата си в Тива, погребенията в пирамидите са заменени от разрастването на некрополите откъм западния бряг на Нил. По това време Долината на царете се обособява като гробница на царските особи.

За по-голяма яснота съм използвал гръцките наименования на градовете и на някои други обекти — например Тива и Мемфис, а не архаичните им египетски имена. С топонима Сакара е описан цялостният комплекс от пирамиди около Мемфис и Гиза.

Освен това съм избрал по-краткия вариант на името на царицата фараон: Хатусу вместо Хатшепсут. Тутмос II умира през 1479 г. пр.Хр. и след кратък период на безпорядък съпругата му поема властта и управлява царството през следващите двайсет и две години. През този период Египет става могъща империя — най-богатата държава в света.

През т.нар. Ново царство (1552–1069 г. пр.Хр.) в Египет се развива и религията. Процъфтява култът към Озирис, убит от брат си Сет и възкресен от любящата си сестра и съпруга Изида. От брака им се ражда син — Хор. Тези обреди трябва да се отличат от култа към Бога Слънце и от стремежа на египтяните да обединят религиозните си вярвания, които често са свързани с почитане и дори с обожествяване на почти всяко живо нещо — животните, растенията, потоците и

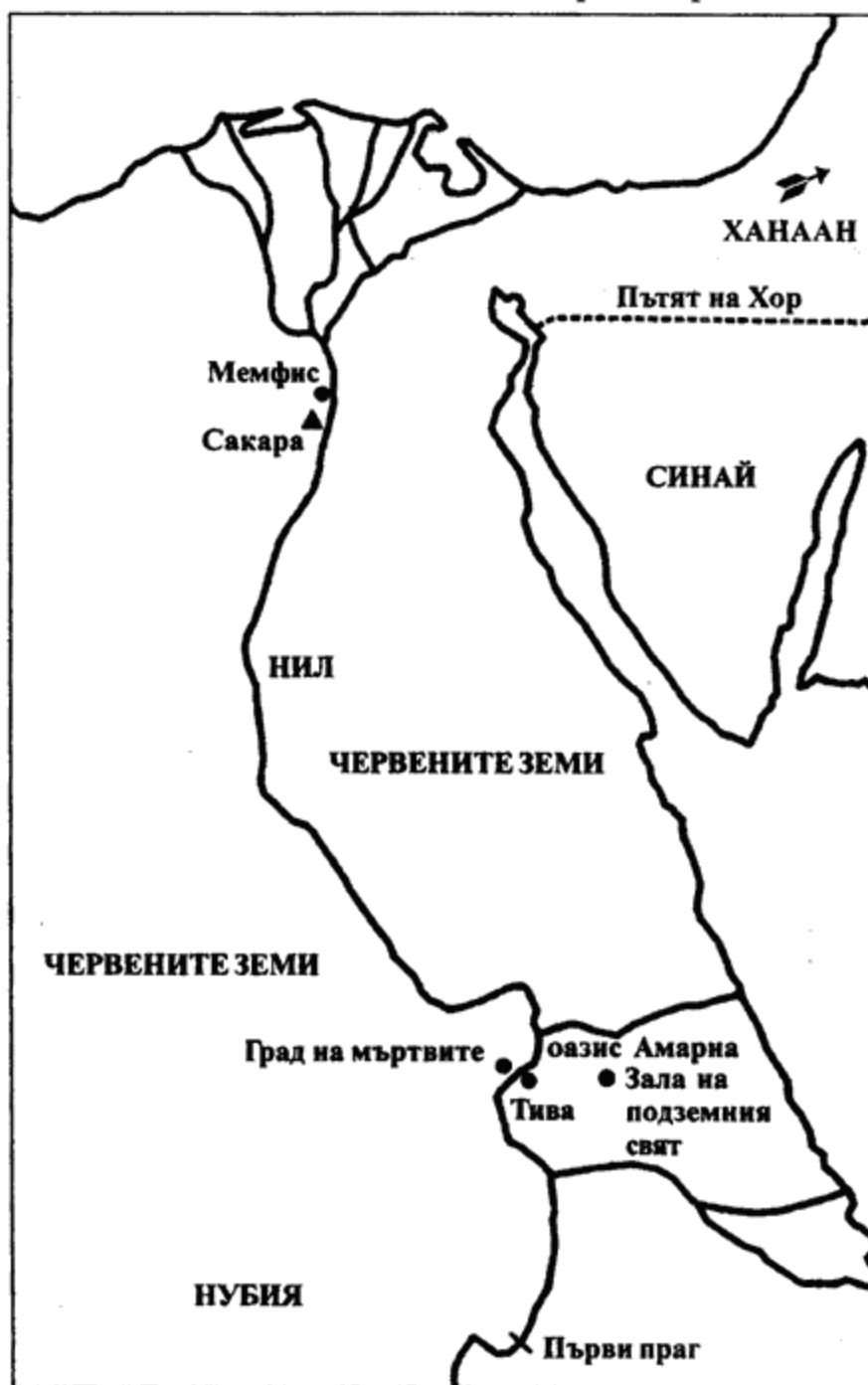
реките. За свещен се смята също управляващият фараон, тъй като е възплъщение на божествената воля.

Към 1479 г. египетската цивилизация представлява пъстра смесица от религии, обреди, архитектура и облекло. Доминиращи позиции в обществото имат войниците, жреците и писарите и изтънчеността им личи особено в термините, които използват за описването както на себе си, така и на културата си. Фараонът например е Златен ястреб, хазната е Дом на среброто, военните времена са сезонът на хиената, царският дворец е Дом на милион години, културните и научните центрове към по-големите храмове са Дом на живота, военното командване се помещава в Дома на войната, а школите за обучение на бойци — в Дома на битките. Дом на тайните пък е управлението на шпионите, съгледвачите и доносниците, Дом на удоволствията или Дом на любовта наричат публичните домове, а наложниците на фараона обитават Дома на усамотението.

Въпреки смайващата с блясъка си цивилизация на Египет управлението на тази страна може да бъде определено само по един начин — насилствено, кърваво, деспотично. Тронът на върховния владетел неизменно е център на сплетни и заговори, на ревност и люто съперничество. Именно в такава ситуация през 1479 г. пр.Хр. се издига младата Хатусу.

Към 1478 г. Хатусу подчинява критиците и враговете си в родината и извън границите на Египет. Тя удържа голяма победа на север срещу митанийците и прочиства двора от враговете си, водени от върховния везир Рахимере. Подкрепя я любовникът ѝ — умният и хитър Сененмут, който е и основна фигура в управлението ѝ. Хатусу е била твърдо решена да накара всички слоеве от обществото да я приемат за царица и фараон на Египет. Но за всички по-съществени промени в Древен Египет подкрепата и благоразположението на жреците са били от огромно значение.

Египет около 1479 година преди Христа

ПРОЛОГ

ПОГЛЪЩАЧЪТ НА СЪРЦА — ДЕМОН В ЕГИПЕТСКАТА ЗАЛА НА СПРАВЕДЛИВОСТТА

Скитникът от пустинята слезе от камилата. Седлото и сбруята на животното бяха раздрани, изпокъсани и целите в прах, защото ги бе задигнал изпод трупа на някакъв царски вестоносец, изгубил пътя и живота си в безводните Червени земи на изток от Тива. Скитникът, изпратен от племето си на разузнаване, свали от гърба си малък лък от рог на антилопа и провери дали колчанът със стрелите му е подръка. От главата до петите беше облечен в мръсна парцалива сива роба. Само очите му бяха открити за странната синкава пелена, спускаща се над пустинята с падането на нощта. Беше тръгнал към оазиса Амарна, но се отклони насам, защото дочу тракане на колесница и гласове в пустинята. Налагаше се да внимава. Тук често идваха разузнавачи от Тива, а и групи ловци. Трябваше да ги избегне на всяка цена. Обикновено бяха добре въоръжени и запасени с храна. Пък и благородниците от Тива само си търсеха повод да дадат воля на гнева си, така че скитниците от пустинята нападаха само когато бяха сигурни в победата си. Освен това в пустинята се спотайваха и други опасности. Сред племената от уста на уста се предаваха слухове за някакъв огромен лъв, който се появил край оазиса Амарна! Хищникът ловувал хора и често нападал биваците на пътниците през нощта.

Скитникът от пустинята постави стрела на тетивата и се промъкна напред. Колесницата беше празна, окът лежеше на земята. Къде ли бяха ездачите? А конете? Той се взря в мрака и различи очертанията на втора колесница, която се отдалечаваше към града. Сигурно нея беше чул преди малко. Смъкна парчето плат, с което закриваше устата и носа си. Долови аромата на парфюм. Напомняше му за деня, когато племето му бе лагерувало край стените на Тива, а той отиде в един от домовете на удоволствията. Никога нямаше да забрави гъвкавата танцьорка, намазаната ѝ с благовонни масла перука, трептящите ѝ обеци и черното ѝ голо тяло, обилно поръсено с омаен

парфюм. Беше платил доста за нея, но споменът за преживяването и досега продължаваше да пълни устата му със слюнка.

Скитникът от пустинята се промъкна напред. Долови мирис на печено месо. Видя остатъци от огън, счупена чаша и мях за вино. Приблужи се до колесницата и видя красив калъф за копия от леопардова кожа. Беше празен. Нямаше ги и лъка, и колчана със стрелите, които обикновено висяха на кукичка върху бронзовите перила на колесницата. Къде ли беше собственикът? Скитникът внимателно се огледа. Това явно не беше бойна колесница, а луксозно возило на някой благородник от Тива. Послушната обикновено камила изпръхтя страхливо зад него, разтърси дългия си врат и навири глава. Скитникът от пустинята се разкъсваше между страха и алчността. Колесницата струваше доста, пияните благородници от Тива бяха лесна плячка, а и оръжията, дрехите и скъпоценностите им щяха да се продадат добре на някой от многото пазари по поречието на Нил. Но все пак трябваше да бъде предпазлив. Изведнъж нощният вятър довя откъс от песен. Чуваше се ясно, макар че идваше отдалеч:

*Щом прегърна любимата,
сякаш отплавам към Пунт^[1]:
оазис става пустинята,
а аз — богат и прочут.*

Скитникът от пустинята позна думите — известна любовна песен, често изпълнявана от войниците. Той самият неотдавна бе служил като разузнавач в легиона на Хор в похода на египтяните на север срещу митанийците^[2].

Камилата се опитваше да се освободи от въжетата, стегнали предните ѝ крака. Скитникът се приведе и продължи напред. Претърси с поглед пустинята и разбра къде е пеецът. Племето му винаги беше избягвало това място — изграден наскре д пустинята огромен лабиринт, наречен Залата на подземния свят. Старците разказваха, че жестоките хиксоси^[3], които нападнали и завладели градовете в Египет преди десетки години, били построили тук голяма крепост, за да защитават

оазиса. Но крепостта била разрушена от земетресение, а хиксосите събрали каменните останки и изградили ужасния лабиринт.

Сивите блокове, два пъти по-високи от човешки бой, били подредени в лабиринт, простиращ се на почти цял итеру^[4].

Малцина се осмеляваха да навлязат в него, но скитникът от пустинята знаеше, че благородниците от Тива често се опитваха да го преминат, за да докажат смелостта си. Нима собственикът на колесницата бе там? Кога ли щеше да се върне? Скитникът вдигна поглед към надвисналото над него небе, звездите блестяха ярко във виолетовия здрач. Прокара ръка по бронзовите перила на колесницата. Не можеше да я остави тук. Обърна се. Камилата упорито се опитваше да се изправи на задните си крака и пръхтеше неспокойно. Какво ли я бе изплашило толкова? Изведнъж до ушите му долетя гърлено ръмжение и от мрака изплува тъмна сянка. Той зашепна молитва: „Всемогъщи богове, закриляйте ме от людоеда, от Трошача на кости.“ Така наричаха лъва човекоядец. Скитникът пое дълбоко въздух. Лъхна го мирис на леш и той зърна зейналата паст на огромния лъв.

Храмът на Хор, построен върху древно светилище, се издигаше на брега на Нил в югоизточния край на Тива, столицата на божествения фараон. Мястото се почиташе от всички — комплексът от няколко сгради беше ограден от висока стена с кулички за стражата над портите. В центъра се намираше светилището с наоса и олтара със статуята на бога Хор. От него като спици на колело се разпръсваха във всички посоки другите олтари. В светилището можеше да се влезе единствено през залата с колоните, издигната от избледнял червен гранит. Във външния кръг лежаха останалите основни сгради — Домът на среброто — съкровищницата, Домът на поглъщането, където се убиваха животните за храна и за жертвоприношения, и Домът на живота — академията на учените. Всяка от тях беше оградена с красиви градини с палми, акации и смокини, а върху плодородния чернозем, донесен специално от Месопотамия, се отглеждаха екзотични растения и цветя.

Храмът се славеше с лозята и овощните си градини, напоявани от изкусно измислена система от канали, по които идваше вода от Нил. Беше богато, влиятелно място и в неговия Дом на стоките

изобилстваше от накити, скъпоценни камъни, цветя, благовония, бъчви с вино, чували със зърно, грозде, боб, смокини, фурми и огромни плетени кошове с внимателно отбрани зеленчуци, краставици, праз и всякакви билки, които правеха по-вкусна храната на жреците.

Но сега градините и сградите в храма на Хор бяха празни. Жреците, танцьорките, певците и пазачите се бяха скупчили около главния вход, за да видят пристигането на Хатусу, царицата фараон на Горен и Долен Египет, придружена от великия везир Сененмут. Официално бе обявено, че посещението е предприето за принасяне на жертви, но всички знаеха, че целта на царицата е да получи одобрението на жреците. Хатусу се бе възкачила на трона след величава победа над митанийците, но макар да бе фараон на Двете земи и господар на Земята на деветте лъка, тя си оставаше просто една млада жена.

Нима в Египет можеше да се възцари жена фараон? Знаците и поличбите бяха добри. Нил течеше по-пълноводен от всякога. Посевите растяха буйни и зелени. Търговските пътища бяха отворени отново и бяха станали по-сигурни. Всички гарнизони от делтата на Нил до Първия праг на юг бяха усетили силата и решимостта ѝ да управлява. Бойни колесници патрулираха в пустинята на изток и на запад от Тива. Непрестанно пристигаха дарове от либийците, от благородниците в Пунт, от загърнатите в леопардови кожи воители на Нубия. Дори митанийците, които живеяха отвъд Синайската пустиня, бяха свели покорно глава. Всички тиванци величаеха славата на Хатусу. Храмовете, дворците и домовете за поклонение бяха обновени и преустроени. От мините в Синай пристигаха кеврани с аметист, злато, сребро и лазурит, а във въздуха се носеха благовония, изпратени като дар с предложение за мир от земята на Пунт. Но дали това не беше само временно? Хатусу беше победила всичките си противници. Но дали все пак короната не се полагаше на шестгодишния ѝ доведен син? Слуховете нашепваха, че истинският владетел трябва да бъде Тутмос III, наследникът на покойния ѝ съпруг и фараон Тутмос II.

Но ако тези съмнения я безпокояха, то Хатусу изобщо не го показваше. Тя слезе от колесницата облечена като богиня. Намазаната с благовонни масла перука на главата ѝ беше закрепена със златна диадема, украсена със скъпоценни камъни. Над челото ѝ се извиваше Ураеа, нападащата кобра на Египет, направена от скъпи тюркоази и с

кървави рубини за очи. От ушите на Хатусу висяха големи обеци във формата на слънчевия диск, а кичурите на перуката ѝ бяха сплетени със сребърни нишки. От главата до петите беше облечена в най-скъп избродиран бял лен. На гърдите ѝ блестяха златна и сребърна огърлица, украсени с червеникав халцедон, тюркоази и лазурит, а синият медальон до тях изобразяваше как Маат — богинята на истината с щраусови пера на главата, е коленичила пред баща си — Бога Слънце Ра.

Една слугиня падна на колене да провери дали златните сандали са прикрепени добре към божествените крака на Хатусу. С жезъл и ветрило в ръка царицата изкачи стъпалата до олтара, украсен със зюмбюли, лотоси и акациев цвят. Кадилници от алабастр, пълни със скъпи благовония, освежаваха въздуха. Жреците и жриците удряха цимбалите и разклащаха систрите^[5], а хор от слепи певци поде химн:

*Слава на Хор, на Златния сокол, който
с едната ръка дарява живот,
а с другата — смърт.
Той владее небето и полята на вечния Запад...*

Хатусу изкачи стълбите и си позволи да се усмихне леко. За Хор ли пееха те? Дали всъщност не възпяваха нея? Взря се в грамадната статуя на бога с глава на сокол през олтара.

Още ненавършила двацет години, Хатусу дълбоко в себе си не вярваше в боговете на Египет. Истинската сила се криеше в бойните колесници, в съкровищниците на Горен и Долен Египет — Червения и Белия дом на среброто, и в неизменно стоящия от дясната ѝ страна мъж, когото хората наричаха „сянката на фараона“.

— О, Сененмут — прошепна сега тя към него. — Самата аз богиня, се моля на другите богове!

Той се поклони — суровото му волево лице остана безизразно; само погледът му преливаше от възхищение и любов:

— Трябва да го направиш! — отвърна ѝ приглушено. — Всички са на наша страна, освен жреците. Нуждаем се от благословията им...

Хатусу презрително сви устни. След няколко часа всички върховни жреци в Тива щяха да се съберат уж да обсъдят промяната в

управлението, а всъщност да разискват дали една жена може да носи двойната корона на фараоните и диадемата на цариците на Египет.

Сененмут се обърна и изгледа Хани, върховния жрец на храма на Хор, застанал в подножието на стълбите към олтара. Гладкото бръснато теме на синеокия мъж прикриваше остър като бръснач ум. Той и съпругата му Вехлис бяха подкрепили мълчаливо възкачването на Хатусу, но Сененмут беше решен на всичко, за да може царицата да получи публичното признание на всички жреци. Сега той се наклони към господарката си и ѝ прошепна:

— Любовта ти ме държи в плен и сърцето ми пее с твоето...

— Мисля само за теб и сърцето ти е свързано с моето — отвърна му закачливо Хатусу. После се поклони пред статуята.

Откъм жреците се разнесе всеобща въздишка. Хорът слепи певци отново поде химн, а Хани изкачи стъпалата с кадилница в ръце. Хатусу, ръководена от тихите наставления на Сененмут, слезе да го пресрещне и благосклонно тръгна до него. От събраните в подножието жреци се дочуха одобрителни възгласи. Пред олтара Хатусу позволи да бъде прикадена, а след това с Хани от дясната страна и Сененмут от лявата направи приношения за боговете.

Няколко часа по-късно в храма на Хор всичко бе тихо и спокойно: в чистите бели зали с изрисувани подове и покрити с гледжосани плочки стени бяха останали само сенки. Но под храма, в древните подземни проходи и галерии вървеше Нерия, главният библиотекар и дългогодишен архивар от Дома на живота, средището на учени към храма на Хор. Беше тръгнал към Залата на вечността, в която се съхраняваха най-древните свитъци от египетската история. Обикновено тук се допускаха само върховните жреци. Сега нямаше никого. Пещерите и проходите под храма някога са служели за скривалище — по времето на Хиената, когато жестоките хиксози връхлитали като рояк през бреговете на Нил и унищожавали всичко по пътя си с огън и меч. Това беше свято място и в центъра му се намираше Залата на вечността. През няколко крачки Нерия спираше, за да запали с кандилото си окачените по стените на прохода маслени лампи. Пламъците танцуваха и правеха сянката му все по-голяма и страховита. Архиварят се усмихна. Тесните врати пред светилището на

подземния храм се охраняваха от статуите на божествения бик Апис и на Хор. Запали факла и прекрачи в залата.

Подът беше облицован с разноцветни гледжосани плочки. Стените бяха плътно покрити с детайлни рисунки от историята на Египет, а в средата на залата в огромен черен мраморен саркофаг лежеше мумията на първия фараон, обединил Горен и Долен Египет и основал династията на Скорпионите — Менес. Саркофагът беше поразително красив: на всеки ъгъл имаше златни украшения, стените бяха покрити с магически, изписани със сребро символи. На едната страна беше нарисувана врата, а до нея — две червени очи, така че мъртвият фараон да може да поглежда в света на живите. Върху капака на саркофага бе поставен мраморен лешояд с разперени криле. В единия му край стоеше бог Озирис, а в другия — съпругата му Изида. Нерия спря и се огледа възхитен. Мястото наистина беше свято. Поклони се пред саркофага и след това се наведе да разгледа отблизо стенописите в ъгъла на залата. Седна на пода и остана така приведен известно време, вдигнал високо факлата, за да може да отличи всеки детайл. Да, вече беше сигурен, стенописът изобразяваше точно това, което бе открил в библиотеката! А когато всички узнаят, а когато им каже... Нерия се усмихна. Представяше си похвалите в двореца, покровителството на новия фараон. Нерия докосна татуировката на бедрото си за късмет, поклони се още веднъж на откритието си — несъмнен източник на богатства и добруване, после се измъкна от Залата на вечността и тръгна обратно по проходите. Стигна до подножието на стълбата и започна да се изкачва. Стъпките му ехтяха в мрака. Спомни си, че трябва да изгаси маслените лампи, и тръгна назад. Изведнъж вратата над него рязко се отвори. Нерия се извърна сепнато. На светлината се открояваше мрачна сянка с кожен мях в ръка. Лицето на фигурата бе скрито с маска на чакал. Тя замахна и поля Нерия с масло. Нерия се подхлъзна по стълбите. Няколко стъпала по-надолу се задържа и пак вдигна поглед. Към него летеше пламтящ парцал. Нерия падна, удари се и извика от болка. В следващия миг горящият парцал лизна маслото и архиварят се превърна в жива факла.

Върховните жреци на Тива заеха местата си в съвещателната зала при храма на Хор. До един бяха облечени в бели ленени роби и

наметнати с леопардови кожи като знак за високия им ранг. Златни гривни и огърлици украсяваха китките и шиите им, бръснатите темета и гладките им лица блестяха от скъпи мазила. Всъщност те бяха най-властните мъже в царството. Седяха на обшити със злато възглавнички пред масички от акациево дърво, върху които бяха красиво подредени папирусни листове и палитри за писане. Гордееха се, че не само цяла Тива чака решението им, но и че божествената Хатусу, новият фараон, ги беше помолила за съвет. Дали някога досега жена бе сядала на трона на фараона и бе носила двойната корона, жезъла, ветрилото и скиптърът? Благодарение на ума си и на голямата си победа на север срещу митанийците Хатусу се бе сдобила с огромна власт и мощ, ала сега тя, божествената, търсеше тяхното одобрение. И всички знаеха, че щеше да ѝ бъде дадено, макар и неохотно. Тук, в тази зала, чиито стени бяха украсени със стенописи за живота на Хор, златния бог с глава на сокол, те щяха да заседават и да вземат единно решението, което чакащите отвън вестоносци щяха да разнесат мълниеносно през широките улици и тесните сокаци на града.

В дъното на залата седеше Хани, върховният жрец на Хор. До него беше много по-младата му съпруга Вехлис, висока и царствена жена. Бръснатото ѝ теме бе скрито под пищна перука, а привлекателното ѝ тяло беше обвито в мек лен. Барабанеше по масичката с боядисаните си с тъмна къна нокти и леко се усмихваше. Двамата минаваха за единствените поддръжници на Хатусу. Останалите върховни жреци, наричани с имената на боговете, на които служеха — Амон, Хатор, Изиди, Анубис и Озирис, чакаха търпеливо началото на съвещанието. Встрани до тях се бяха скупчили писари, помощници и специалисти по теология. Хани допря длани пред гърдите си, склони глава и отправи молитва.

— Да започваме ли? — той се извърна наляво, където самоуверено седеше главният писар Сенги, готов да съхрани на лист всяка дума на жреците.

— Знаем защо сме тук — обади се върховният жрец Амон и обиколи с поглед присъстващите. — Нека не губим време и да решим основния въпрос, от който следват всички останали... — той замълча за момент, за да подчертае важността на думите си: — Сядала ли е някога жена в цялата история на египетската земя на трона на

фараона? Някой може ли да го докаже? — и се усмихна победоносно в настъпилата след думите му тежка тишина.

[1] Древна държава в Източна Африка, наричана от египтяните Страната на боговете заради богатствата ѝ. — Бел.прев. ↑

[2] Народът на древното царство Митани в Западна Азия, водило нескончаеми войни с Египет. — Бел.прев. ↑

[3] Азиатско семитско племе, завладяло Египет през 1700 г. пр.Хр. — Бел.прев. ↑

[4] Древноегипетска мярка за дължина, равна приблизително на 2 км. — Бел.прев. ↑

[5] Ударни музикални инструменти, разпространени с култа към Изида. — Бел.прев. ↑

ПЪРВА ГЛАВА

МААТ: ЕГИПЕТСКА БОГИНЯ НА ИСТИНАТА, ИЗОБРАЗЯВАНА КАТО МЛАДА ЖЕНА, КОЛЕНИЧИЛА ЗА МОЛИТВА

В Залата на двете истини, главната съдебна зала в храма на богинята Маат, очакваха всеки момент да бъде произнесена присъда. Върховният съдия на Тива, приятел на фараона и член на царския кръг съветници Амеротке седеше изправен в съдийското кресло. Беше облечен в бяла роба и бели сандали, които символизираха справедливостта, която той въздаваше в името на фараона. На врата му висеше инкрустирана с тюркоази златна огърлица с изображение на Маат, коленичила пред баща си Ра.

В залата беше тихо. Всички погледи бяха приковани в тържественото лице и леко стиснатите устни на съдията. Амеротке пое дълбоко дъх. Винаги ставаше рано, а днес беше хапнал само няколко фурми и меденки. Вместо да закуси, беше обиколил пазарището с верния си слуга Шуфой — джудже, на което поради съдебна грешка бе отрязан носът. Малкият мъж носеше слънчобрана на господаря си и крещеше на всеослушание, че се приближава върховният съдия от Залата на двете истини. Обикновено Амеротке му заповядваше да млъкне, но Шуфой никога не спираше. Допадаше му бъркотията, която предизвикваше появата на господаря му независимо дали той бе тръгнал да проверява теглилките на търговците, или да посети по-нисшите съдилища.

Върховният съдия стисна устни. Това беше тържествен момент. Надяваше се стомахът му да не изкъркори издайнически или пък да не се появи някой потен вестоносец — рабизу, от Дома на вечността. Беше получил вече тайно съобщение, че самият фараон — божествената Хатусу, и великият везир Сененмут желаят да поговорят с него. Амеротке беше ядосан. Случаят, който току-що бе изслушал, го изпълни с гняв и отвращение. С усилие на волята си наложи да си спомни отново учението на жреците: „Поддавай се на гнева само когато е нужно.“

Наклони глава и се взря в затворника — мъжът беше с изпито лице, зли очи и бледи устни; жилавото му загоряло тяло бе покрито с мръсна роба, а нозете му — обути в износени тръстикови сандали. Амеротке вярваше в съществуването на демони и в това, че могат да се настанят в душите на хората: явно точно такъв беше случаят. Затворникът изглеждаше спокоен въпреки неопровержимите доказателства, че е извършил най-малко две богохулно жестоки убийства. Справедливостта изискваше да наложи най-страшното наказание.

Амеротке обиколи с поглед хората в залата. През колоните се виждаха градините и фонтаните на храма, зелените морави, където пасяха стадата на Маат, а ибисите пиеха от свещената вода под сенките на палмите и акациите. Искаше му се да бъде там, да може да помисли, да огледа по-добре целия случай, но хората го чакаха. Вляво от него седяха на възглавнички и пишеха върху таблички на коленете уредникът на съда, пазителят на исковете и шестима чиновници, в това число родственикът му Пренхое. Всички изглеждаха напрегнати — чакаха да бъде произнесена присъдата.

В другия край на залата до вратите стояха стражите на храма, ръководени от едрия и мускулест Асурал. Сега той стърчеше изпънат като на парад, стиснал под мишница шлема си, украсен с пера. Вдясно от Амеротке с протегнати напред ръце бе коленичила Майарх, водачката на гилдията на куртизанките. Мазното ѝ лице бе мокро от сълзи и гримът ѝ се стичаше на вадички по треперещите ѝ страни. Съдията потисна усмивката си: Майарх бе свършена актриса: лежеше така, откакто бе започнало разглеждането на случая, и ръцете ѝ неизменно стърчаха към небето, сякаш призоваваше божествено правосъдие. Но от време на време все пак не издържаше да стои неподвижна и помръдваше, а гривните и малките звънчета, обшити в робата ѝ, подрънкваха.

— Господарю — обади се с треперлив глас Майарх. — Моля за справедливост!

— Нехему — приведе се напред Амеротке и докосна с лявата ръка малката статуя на Маат пред себе си. — Питам те за последен път: можеш ли да посочиш поне една причина да не те осъдя на смърт?

Престъпникът се озъби и изсъска:

— Амеротке, а можеш ли ти...

В съда се разнесе смаяна въздишка: Нехему дръзваше да се обръща към съдията по богохулно непочтителен начин.

— Обръщай се към съда, както подобава! — извика Амеротке.

— Господарю върховен съдия от Залата на двете истини — изръмжа Нехему, — а можеш ли ти да посочиш поне една причина аз да не те осъдя на смърт?

Амеротке изобщо не помръдна, но Пренхое и останалите писари скочиха на крака. Асурал пристъпи напред с ръка върху медната дръжка на меча.

— Щом искаш да прибавиш още едно към списъка на престъпленията си — изгърмя гласът на Амеротке, — действай!

Нехему отметна глава назад. Очите му бяха леко притворени, когато изрече:

— От името на гилдията на амететите те осъждам на смърт!

Върховният съдия потисна тръпка на боязън. Амететите бяха банда наемни убийци, готови на всичко за пари. Прекланяха се пред ужасяващата богиня Мафдет, изобразявана като котка. Амеротке имаше основание да смята, че всички те са избити или загинали, но нима Нехему бе един от оцелелите?

Престъпникът цъкна с език — явно се наслаждаваше на объркването, което бе причинил. Съдията взе решение:

— Нехему, ти си болен и зъл човек. Живееш в Некропола, Града на мъртвите, като чакал, какъвто всъщност си. Най-малко два пъти си поръчвал десетки певици и танцьорки от гилдията на куртизанките...

— Те не струват повече от праха под нозете ми! — изсумтя Нехему.

Асурал вече вървеше напред, в ръката си държеше широк кожен бич. Метна го бързо около врата на Нехему и го стегна здраво.

— Да му запуша ли устата, господарю? — попита той.

— Не, все още не — махна с ръка Амеротке. — Нехему, сега ще произнесе присъдата ти...

— И аз твоята! — прекъсна го престъпникът, макар че му беше трудно да говори с широкия бич около гърлото.

— Махнете бича! — заповяда Амеротке. Асурал неохотно се подчини, но остана близо до затворника, готов да пресече всяко желание за нападение. Подобни случаи бяха рядкост. Затворниците, особено такива като Нехему, обикновено молеха за по-милостива

смърт — чаша отровно вино или бързо дръпване на гаротата, а Нехему вече отдавна бе пропилял шансовете си за всякакво снизхождение. — Отвел си тези девойки — продължи съдията — и си ги убил. Ей така, за удоволствие. Удушил си ги и си ги хвърлил в Нил, там, където обикновено се събират да се хранят крокодилите... — Нехему изпуктя, сякаш му се присмиваше, но Амеротке продължи гневно: — Не само си отнел живота им, не само си поругал телата им, но и си ги лишил от възможността спокойно да отпътуват на Запад, към Благословените поля... — Амеротке се наклони напред и взе от масичката пред себе си малък жезъл с изгравирани в единия му край скорпион. Присъстващите в залата въздъхнаха облекчено: щеше да бъде произнесена смъртна присъда. Майарх най-после спусна ръцете си и с признателно смирение опря чело о пода. Съдията прочисти гърлото си и изрече: — Ето моята присъда... — писарите сграбчиха дъсчиците си. — Престъпленията ти, Нехему, са ужасни. Началникът на храмовата стража ще те отведе на същото място, където си удушил жертвите си. Ще бъдеш завързан и защит в кървавата кожа на току-що одрано прасе и ще бъдеш хвърлен в Нил... — лицето на Нехему посърна. Той премигна, изумен от жестоката присъда. — Така ще познаеш в пълна степен ужаса на престъпните си деяния — продължи съдията. — Асурал, отведи го!

При тези думи Нехему успя да възвърне куража си и скочи напред с боен вик. Началникът на храмовата полиция, подпомогнат от още двама стражи, го хвана и издърпа назад. Амеротке наведе глава и остави жезъла със скорпиона на масата. Затвори очи. Не искаше да произнася тази тежка присъда, но справедливостта изискваше достойно по жестокост наказание за убиеца на двете куртизанки...

Внезапен зловещ вик го изтръгна от мислите му. Амеротке вдигна глава. Нехему се беше отскубнал от пазачите и с оголен кинжал в ръка връхлиташе към него. Явно бе измъкнал оръжието от ножницата на някой от стражите. Амеротке не трепна. Сам не знаеше дали от смелост, или от страх. Виждаше само как затворникът се стоварва върху него и замахва с кинжала. В този миг пропя лък. Нехему рязко отметна ръката си и изпусна кинжала. После напрегна сили и изви другата си ръка назад към гърба, сякаш за да извади стрелата между плещите си. Падна на колене и от устата му потече кръв. Опитва се да каже нещо, но се задави в хрипове. Амеротке долови

неясна дума сред гъргоренето му, но не беше сигурен дали бе „Отмъщение“ или „Помни“. След това Нехему се строполи тежко, повличайки към пода свитъците, книгите и жезъла със скорпиона.

За няколко кратки мига в Залата на двете истини цареше пълен хаос. После Амеротке се изправи и плесна с ръце:

— Тишина, моля! Делото е приключено. Въздадена е справедливост... — и се усмихна леко: — Макар и доста бързо и неочаквано. Асурал, опразни залата на съда. Отнесете трупа до реката и довършете присъдата. Обявявам почивка.

Присъстващите се опомниха и сведоха глава. Амеротке се поклони в отговор и излезе. Веднага щом прекрачи прага на малката си лична стаичка, плътно притвори вратата, облегна се на нея, въздъхна и се отпусна. „Трябвало е да станеш актьор, Амеротке“, рече си той. Десният му крак продължаваше да трепери, стомахът му се беше свил на топка, чувстваше се леко замаян, обливаха го топли и горещи вълни. Сведе поглед към робата си и мислено благодари на боговете, че по нея няма следи от кръв. Свали сандалите, огърлицата, гривната и пръстена, които бележеха поста му, и ги постави върху малка масичка за игра на дама до вратата. След това взе късче природна сода, смеси я със свещена вода от делвата и щедро изми ръцете, устата и лицето си. Седна на възглавниците пред наоса със статуята на коленичилата Маат. Беше изобразена с притиснати молитвено ръце и спокойно лице, а от каменната диадема над челото ѝ стърчаха няколко щраусови пера като символ на истината. За Амеротке това беше най-успокояващото място за молитви. Всъщност той хранеше доста съмнения по отношение на египетските богове. Интересуваше се силно от теология и все повече го привличаха идеите на някои учени, според които съществува само един бог — вечен дух, майка и баща на живота, въплътен в Слънцето. Но Маат беше част от живота, част от светлината на Слънцето и затова сега Амеротке затвори очи и зашепна молитва към нея:

— О, господарке на Земята на деветте лъка, пази ме да вървя само в истината, посвети ме в нея. Моля те, бди за живота ми и за живота на съпругата ми Норфрет и на двамата ни синове Кърфей и Ахмазе!

Върховният съдия отвори очи. Високите скули на богинята, сведеният ѝ поглед и извитите ѝ в усмивка устни винаги му бяха напомняли за вярната и благородна Норфрет. Амеротке сепнато се

опомни, приведе се и подреди грижливо вазите с цветя, кадилниците с благоухания и малките чинии с храна, които някой от помощниците му беше поставил пред наоса. На вратата се почука.

— Влез!

Вратата се отвори и на прага застана Майарх, царицата на куртизанките.

— Дойдох да ви благодаря, господарю...

Той ѝ се усмихна:

— Заповядай... Влез...

— Не съм чиста, не съм пречистена, господарю...

— Че кой в Египет е? — отвърна Амеротке.

Дебелата куртизанка грейна със задоволство от проявената благосклонност. Прекрачи прага и изпълни стаичката с аромата на скъпия си парфюм. Гривните ѝ издрънчаха, когато се отпусна на възглавничките до стената. Съдията си помисли, че много прилича на хипопотам, който с удоволствие се потапя във водата.

— Дойдох да ви благодаря — повтори тя.

— Няма за какво — прекъсна я Амеротке. — Боговете са милостиви и сигурно ще позволят Кау^[1] на убитите момичета да стигнат до Благословените поля отвъд далечния хоризонт.

Майарх кимна и надяна ново изражение върху обиграното си лице.

— Господарю Амеротке — поде тя с лукав тон, — дойдох също да ви кажа, че по всяко време сте добре дошъл в Дома на удоволствията. Момичетата с радост ще потанцуват за вас и...

Амеротке поклати глава:

— Благодаря, но в живота ми има само една жена.

— А, да, благородната Норфрет. Красива като лунна нощ и сияйна като ярка звезда... — Майарх сви дебелиите си рамене и се изправи, дрънчейки с гривните си. — В такъв случай, господарю... — и тя се измъкна навън.

Почти веднага в стаичката нахлуха Асурал и Пренхое. Началникът на храмовата стража едва сдържаше гнева си:

— Господарю, всичко вече е наред. Разчистихме бъркотията, но вие... Не биваше да допускате подобно нещо! Толкова пъти съм ви казвал! Ами ако ви беше наранил? Не, наистина затворниците трябва да бъдат връзвани!...

Пренхое го прекъсна:

— Пък и умря толкова бързо... Наистина ли беше член на амеметите? — писарят гледаше към Амеротке с разширени от тревога очи. — Тази нощ сънувах, че плувам в Нил с гола девойка на гърба си. Гърдите ѝ бяха малки и твърди, а дупето.

— Гледай го ти какви сънища сънува... — обади се Асурал.

— Чакай, не съм свършил! — тясното лице на Пренхое беше поруменяло от възбуда. — Както си плувах във водата, се появи змия. Попитах Шуфой какво мисли за съня. Било поличба за огромна опасност за някой близък човек. И ето че се оказа прав.

— Шуфой винаги е прав — намеси се Амеротке. — Не сте му казали още, нали?

— Не успях да го намеря — отвърна Асурал. — Сигурно продава някъде амулети и скарабей.

— Вече не се занимава с това — обади се Пренхое. — Казва, че пазарът се е наводнил с измамници...

— И какво продава сега? — полюбопитства съдията.

— Купил е стари папируси за някакви лекове и предлага цяр за най-различни заболявания... Изгорели устни, възпалени уши...

— Какво ще правим с амеметите? — прекъсна го Асурал и го изгледа презрително: — Дъсчиците ти за писане не бяха ли разпилени? Защо не идеш да си ги събереш?

Амеротке кимна към вратата, отправяйки Пренхое. Писарят се поклони почтително към нишата със статуята, въздъхна и излезе, мърморейки си под нос. Съдията също хвърли поглед към статуята и рече замислен:

— Надявах се, че всички са унищожени...

— Знаеш, че гилдията не е само една — предупреди го Асурал. — А ако Нехему е бил един от тях?

— Той е изнасилвач, убиец и осквернител — извика Амеротке. — И е действал сам!

— Кой знае — изправи се Асурал. — В гилдията на амеметите винаги отмъщават, когато пострада някой от хората им... Ако Нехему е излъгал, толкова по-зле за него. Но ако е казал истината, бъдете нащрек за питка със семена от рожков, намазана с котешки изпражнения и животинска кръв! — лицето на Асурал бе vyplъщение

на загрижеността. — Амететите я изпращат като предупреждение, че тяхната богиня закрилница Мафдет е по петите ти.

— Е, поне са достатъчно любезни да предупредят, че идват — пошегува се Амеротке, за да прикрие внезапно пронизалия го страх. — Може ли да ги подкупим или сплашим?

— Не! — Асурал се приближи до вратата. — Спазват докрай кръвожадните си правила. Ако ти изпратят знак, ще се опитат да те убият два пъти. Ако не успеят, ще те сметнат за свещен и никога вече няма да вдигнат ръка срещу теб.

— Амететите не са страшни, когато ти ме защитаваш, драги Асурал — подразни го Амеротке.

— Аз ще съм ви верен страж, господарю, но не забравяйте, че Мафдет винаги ловува през нощта — отговори сериозно началникът на храмовата полиция и излезе.

Съдията се отпусна на пети. В храма изсвири рог — сигнал, че започва заседанието на съда. Амеротке се поклони на статуята, оправи робата си, нагласи огърлицата си с lika на Маат и влезе обратно в Залата на двете истини.

— Случаят с жената и двамата съпрузи — обяви уредникът на съда, когато Амеротке зае мястото си и изгледа коленичилиия пред него тъжител.

— Как се казваш? — зададе първия си въпрос върховният съдия.

— Антеф, господарю — отвърна мъжът. Беше жилав, висок, със загоряло от слънцето лице на войник. Държеше се гордо, но в очите му се четеше нескрита арогантност.

— Какво работиш?

— Бях офицер в армията, господарю.

— Аха — усмихна се Амеротке. — От кой легион?

— От легиона на Анубис, бих се срещу войските на Лешояда в голямата битка на фараона при делтата. Бях накута...

Съдията кимна замислено. Нактуа или момчетата с яки ръце — така наричаха добре въоръжените ветерани от различните полкове. Амеротке също бе участвал в тази битка и още помнеше как след съкрушителната си победа Хатусу бе заповядала да отрежат пенисите на повалените митанийци, за да стовари получената внушителна грамада пред очите на вътрешните и външните си врагове.

— А твоето име? — обърна се съдията към младата жена до Антеф.

— Далифа — отвърна тя тихо. Имаше миловидно лице и ярко изписани с туш очи. Носеше перука с посребрени краища, а дългите ѝ кичури почти докосваха белия шал на раменете ѝ.

— Тя е съпругата ми — обади се войникът.

Третият коленичил пред съдията вдигна ръка и извика:

— Не е така, господарю! — беше млад мъж с открито лице. Личеше си, че той и жената се обичат много. След това бързо добави: — Аз съм Панеб. Писар в Залата на истината в храма на Озирис...

Съдията се облегна в креслото. Харесваше такива случаи — без убийства, но с дълбоко преплетени взаимоотношения. Махна с ръка и главният писар прочете описанието на случая. Преди шест месеца, по време на сеитбата, Антеф поел на север с войската на фараона. В битката при делтата получил тежък удар по главата, загубил паметта си и останал в Мемфис, докато се възстанови. Върнал се в Тива след няколко месеца и открил, че младата му съпруга Далифа, която смятала, че е овдовяла, с разрешението на жреците се е омъжила за писаря Панеб. Амеротке потри брадичката си.

— И аз трябва да реша дали първият брак все още е в сила и дали вторият да бъде обявен за недействителен? — Антеф яростно закима, Панеб и Далифа се спогледаха тревожно. — Обичаш ли Антеф? — обърна се съдията към Далифа.

— Никога не съм го обичала. Женитбата беше уредена от баща ми — извиси глас тя.

— А къде е баща ти сега?

— Той беше търговец на благовония — отвърна Далифа. — Почина преди два месеца.

Амеротке кимна, изпълнен със съчувствие. Видя по лицето на Панеб да пробягва отчаяние.

— Заможен човек ли беше?

— Да, господарю — отвърна Далифа. — И аз съм единственият му наследник.

Съдията се усмихна. Значи Антеф не искаше просто жена си, а и част от наследството.

— Е, Антеф, за какво става въпрос тук? — попита Амеротке. — За любов или за богатство? Готов ли си да се откажеш от претенциите

си към Далифа срещу част от наследството ѝ?

— На него не му се полага нищо — обади се младата жена.

Амеротке вдигна ръка, за да я накара да замълчи. Антеф беше твърде умен, че да скочи сам в капана.

— За любов — отвърна той студено, — а не за богатство, господарю. Искam си жената обратно.

— Той иска парите! — извика Панеб с изкривено от гняв лице.

— Сега ще разберем това — поклати глава Амеротке и подръпна замислено долната си устна. Ако разпоредеше Далифа да остане с втория си съпруг, Антеф щеше да обжалва, използвайки влиянието на офицерите си. Везирът Сененмут обичаше от време на време да отхвърля решенията на съда, за да покаже влиянието си. Амеротке впи поглед в Антеф: — Къде беше раната на главата ти?

Войникът се извърна и Амеротке зърна белег от лявата му страна.

— Митанийски боен кривак — обясни той гордо. — От удара съм изпаднал в безсъзнание, господарю. Когато се свестих, разбрах, че са ме помислили за мъртъв. Една жена, която разчистваше бойното поле, ме намери и ме отведе в селото си до оазиса. Останах там известно време и след това заминах за Мемфис. После паметта ми се възвърна, слава на боговете, и си спомних, че имам красива съпруга в Тива. Върнах се тук, а ето какво заварих...

Амеротке сведе поглед, за да скрие объркването си. Дали войникът го лъжеше?

— Струва ми се доста странно... — съдията вдигна глава и улови погледа на Антеф, — ако си бил накута и си носел въоръжението на легиона на Анубис, защо не са намерили тялото ти, когато са претърсвали бойното поле?

— Защото бях настрани от другите, господарю — отвърна Антеф. — Ако си спомняте, битката се разпръсна и в пустинята. Те открили някакъв труп и решили, че съм аз. Пролях кръвта си за божествения фараон, бях ранен. И какво? Това ли е благодарността, която получавам? Далифа е моя жена — войникът извърна глава към хората в съда за подкрепа. — Нима воините на Тива не могат да оставят съпругите си и да отидат да се бият с враговете на Египет, без да се боят, че когато се завърнат, ще намерят някого в леглото до тях?

Върховният съдия видя болката в очите на Далифа.

— Не го обичам! — тя протегна напред ръце умопително. — Той е жесток човек, побойник. Господарю, открих желанието на сърцето си. Готова съм да се откажа от половината си богатство, за да остана с Панеб.

Амеротке кимна:

— Справедливостта в името на фараона няма да бъде прибързана... — жената покри лицето си с ръце и започна да хлипа. Амеротке продължи: — И докато съдът се произнесе, заповядвам къщата на Далифа да бъде запечатана, а самата тя да изчака присъдата в Залата за уединение при храма на Изида. Съдът се разпуска! — Амеротке се взря в очите на Антеф и за втори път тази сутрин видя очите на убиец.

[1] Мн.ч. от Ка — в египетската митология едно от проявленията на душата, духът покровител, духовният двойник на всеки човек. — Бел.прев. ↑

ВТОРА ГЛАВА

ПЕТЕС: ЕГИПЕТСКА ЧЕРНА ХРЪТКА

Огромен лешояд се спускаше като вестител на смъртта над малкия оазис край Залата на подземния свят в Червените земи. Пустинният вятър шумеше в крилата му. Лешоядът предвкусваше угощение. Беше се научил безпогрешно да разпознава кога и къде да намери храна. Да, той бе зърнал людоеда, Трошача на кости — огромният лъв се промъкваше по пясъка и дебнеше един търговец, спрял в оазиса да напои магарето си. Човекът изобщо не подозираше за надвисналата заплаха. Вярно, в оазиса беше тихо. Листата на палмите над него едва помръдваха и горещият въздух потрепваше, изкривявайки пустинния пейзаж. Но магарето беше неспокойно. Мъжът вдигна глава и изгледа лешояда с присвити очи.

— Сигурно някой ден ще те нахраня с кокалите си, фараонска кокошко — измърмори той, — но няма да е днес!

Приведе се, залочи от водата като куче и след това потопи главата си, за да се охлади. Изправи се, охлаби връзките на памучната си торбичка, бръкна в нея и извади шепа сушени фурми. Магарето стоеше, наострило уши, и от време на време отмяташе глава, за да нададе тревожен рев. Търговецът стана, завърза торбичката към дисагите и тръгна към края на оазиса. Какво ли толкова притесняваше кроткото добиче? Скитници, зверове или демони? В пустинята винаги дебнеха крадци, но оазисът беше твърде близо до града. Вдигна глава: лешоядът продължаваше да кръжи в небето. Търговецът също се разтревожи и се върна до езерото. Спря и внимателно се послуша. Спомни си слуховите за някакъв лъв людоед. Устата му пресъхна. Озърна се страхливо. Напрегна поглед към лабиринта, но съзря само купчина кости и останки от разграбена колесница.

Изведнъж магарето изрева. Търговецът се извърна настрани и замръзна от ужас. Магарето се втурна край него и яростно изтрополи по пътеката към града. Пред него стоеше — сякаш появил се от

въздуха, от нажежената мараня — огромен лъв със златна грива. Обикновен лъв ли беше, или самата богиня на отъмщението Секмет? Звярът не помръдваше, но стойката му с изнесената напред лапа бе недвусмислено заканаителна. Не, не беше видение, а изкусен ловец, който майсторски бе издебнал жертвата си. Досега търговецът не бе виждал толкова страховит звяр.

Лъвът се сниши. Беше предпазлив. Добре познаваше опасността от меча, камата или лъка, с които десетките му жертви преди тази бяха бранили живота си. Яките му хълбоци още носеха белезите от тези оръжия. Но пък ясно съзнаваше каква паника предизвиква появата му. Побягналата жертва беше по-лесна плячка. Затова лъвът раззина уста и изрева. Търговецът се отърси от вцепенението на страха и побягна. Никога досега не беше бягал толкова бързо. В тишината прогърмя втори рев. Мъжът се озърна назад. Лъвът се беше замотал във въжетата на дисагите, които търговецът бе оставил на земята. Човекът продължи да бяга. Вече беше на открито, под палещите лъчи на слънцето, пясъкът пареше нозете му. Насочи се към лабиринта. Знаеше какви страховити легенди се разказват за това прокълнато място, но какво друго можеше да направи? Извърна се за миг — лъвът вече го преследваше.

Търговецът стигна до входа на лабиринта и с благодарност се шмугна в хладната тъмнина на тайнствените каменни блокове. Не се замисляше накъде отива и какво ще прави. Само ако можеше да се изгуби, да се скрие от яростно ревящия зад него лъв. Навлизаше все по-навътре в лабиринта. Хищникът го следваше все по-близо и по-близо. Търговецът се блъсна в стеснените се каменни стени, изруга и захлипа от отчаяние.

Отгоре търпеливо се рееше лешоядът. Да, скоро със сигурност щеше да дойде и неговият час. Птицата ясно виждаше преследвача и преследвания. Скоро... Отдолу го подхвана леко въздушно течение и той се издигна, разперил широко криле и протегнал шия. Зави и се спусна отново, но объркано спря да се спуска и пак се издигна нагоре. Лешоядът не можеше да разбере: допреди миг там долу в лабиринта се виждаха бягащият търговец и преследващият го лъв. А сега и жертвата, и ловецът бяха изчезнали. Нищо — нито звук, нито знак, нито следа. Само лабиринтът — загадъчен и тих — лежеше мълчаливо под палещото слънце.

Върховният съдия на Тива се мъчеше да сдържи гнева си. Този арогантен войник дръзваше да му противоречи!

Антеф седеше коленичил, вперил жарките си очи в него. Амеротке си пое дъх и попита:

— На колко години си?

— На двайсет и седем лета.

— А ти, Далифа?

— Тъкмо преминах двайсет и четвъртото си лято. Родена съм...

Амеротке махна да замълчи.

— И от колко години сте женени?

— От девет — отвърна Антеф.

Девет години?! Амеротке заинтригувано огледа Далифа. Беше красива — с гладки страни, тънка шия, твърди гърди и тънка талия. Беше коленичила елегантно и го гледаше свенливо изпод дългите си клепки. Шуфой би я нарекъл „апетитно парче“ или „чудесна партньорка за леглото“. Но съдията долови нещо потайно в лицето на жената. Без съмнение тя и Антеф криеха нещо и Амеротке бе твърдо решен да открие какво.

— Щастливи ли бяхте през тези девет години? Стигали ли сте някога до съд? Идвала ли е стражата у дома ви? Ваши близки намесвали ли са се в кавгите ви?

— Единственият ми роднина — отвърна тихо Далифа — беше горкичкият ми баща. А сега той е мъртъв.

— А ти, Антеф?

— Аз не съм от Тива, господарю. Идвам от делтата.

— Нямах ли роднини? — попита Амеротке. Съдията забеляза как Далифа неспокойно се размърда на възглавничките и неволно вдигна ръка към устните си. Антеф също изглеждаше смутен. — Какво става? — попита Амеротке. Любопитството му се усили. — Антеф, нямаш ли роднини?

— Тук ме доведе една стара леля заедно с моя брат близък.

Амеротке го изгледа втренчено. Останалите в съда също се размърдаха неспокойно.

— Значи си имал брат близък. Къде е той сега?

— Беше комарджия, пройдоха — отговори забързано войникът.
— Аз се записах във войската, а той стана зидар, но прекарваше повечето време в кръчмите и бордеите край пристана. Един ден се разгорещил в някакъв спор и сключил облог... че ще премине Залата на подземния свят.

В залата се разнесе шумна въздишка. Писарите с дъсчиците на колене се спогледаха. Лицето на Амеротке остана безизразно:

— Накратко — как приключи облогът на брат ти?

— Една нощ отидохме заедно до Залата на подземния свят. Той влезе вътре, а аз останах да го чакам. Дадох офицерската си дума, че ще го чакам, докато се върне. Само че той изобщо не излезе от там, господарю. Той ми беше последният роднина. Но не виждам какво общо има с женитбата ми...

Съдията вдигна ръка:

— А ти, Далифа — усмихна се той на младата жена, — дай да проверим думите на съпруга ти.

— Той не ми е съпруг!

— Това ще реши съдът! — извика Амеротке. — Опитай се да си спомниш как изпрати Антеф на война? Каза ли му сбогом? Целуна ли го силно? — младата жена кимна мълчаливо. — Пожела ли му всичко хубаво? Отговори!

— Да, господарю. Пожелах му всичко хубаво.

— И в кой храм отпрати молитва за безопасното му завръщане у дома? — продължи спокойно Амеротке. — Такъв е обичаят на войнишките съпруги, нали?

— Татко ми даде благовония, които да поднеса в дар на боговете — отговори бързо тя и сведе поглед. — И аз отидох в храма на Озирис. Амеротке не обърна внимание на усмивката на Пренхое.

— И значи там си срещнала писаря Панеб, така ли? — попита Амеротке.

— Бях много загрижена — отвърна Далифа. — Искях да разбера накъде е тръгнала войската. Той ми показа карти. Беше много мил.

Амеротке изглежда заплашително писарите, които открито се смееха.

— Панеб — усмихна се той на писаря. — Ти знаеше ли, че Далифа е омъжена жена, че е съпруга на един от войниците на фараона?

Младият мъж седеше безмълвно.

— Той беше почтен във всяко отношение — намеси се Далифа.

— Така ли? — попита Амеротке. — Сега ти е съпруг, поне в твоите очи. Вярно, че обичаят повелява вдовиците да се омъжат отново, особено ако са млади и хубавички като теб. Но защо сте бързали толкова?

— Чаках новини — заоправдава се просълзено тя. — Чухме за невероятната победа на славния фараон. Легионът на Анубис се върна, но Антеф не беше сред другарите си, а един офицер ми каза, че е мъртъв...

Амеротке почти се надигна от креслото:

— Какво? Казали са ти, че Антеф е загинал? Значи тялото му е било намерено! Къде е този офицер?

Далифа започна да кърши ръце:

— Не знам, господарю. Аз...

Уредникът на съда се изправи със свитък папирус в ръце.

— Господарю, при мен има списък на загиналите от легиона на Анубис... — Амеротке кимна и писарят се приближи към него. Съдията внимателно прегледа списъка. Намери йероглифите за Антеф и до тях пишеше: „Обезобразен, загинал в битка.“

— Какво означава това? — попита той. — „Обезобразен, загинал в битка“?

— Описва състоянието на трупа, господарю — отвърна писарят. — Както знаете, опитваме се да осигурим почтено погребение на всички мъртъвци.

— Но все пак трупът на Антеф е бил разпознат?

— Да, господарю. Повикали сме тук и лекаря на полка.

Наложи се Амеротке да изчака, докато невероятно дебелият лекар влезе в залата. Носеше украсено ветрило и малка купичка с благовония и през цялото време се навеждаше да диша от нея, сякаш намираше останалия свят за мръсен и пълен със зарази. Единият му сандал беше скъсан и шляпаше по пода, което му придаваше комичен вид. Хората в залата се разсмяха при появата му и той ги изгледа заплашително. Поклони се на Амеротке и съдията го прикани да седне на възглавничките, подредени встрани за свидетелите. Лекарят се настани, пышкайки. Съдията трудно можеше да си представи как този мъж е пътувал с легиона, понасял е сухия пустинен вятър, палещото

слънце, бързината на походите, мръсотията и извращенията сред войската преди битка. След това си спомни, че го бе виждал по време на похода. Разбира се, лекарят пътуваше като жена — сред купища възглавници в покрита каруца.

— Как се казваш? — попита Амеротке.

— Баки, господарю, лекар в легиона на Анубис.

— Разкажи ми какво стана след голямата победа.

— Както знаете, господарю, ние, войниците — тук Амеротке с мъка сдържа усмивката си, — след такива големи победи почиваме и празнуваме, но моята задача беше да се погрижа за ранените.

— А мъртвите? — прониза го с поглед съдията.

— Изнасят ги на носилки, подреждат ги край лагера и след това се опитваме да ги разпознаем. Понякога е лесно, например при рани от стрела или от меч, но в други случаи тялото може да бъде премазано от колесница или пък да е настъпено по лицето от кон...

— А какъв беше случаят с Антеф?

Баки изглежда войника, коленичил недалеч от него.

— Ами, господарю, за труп изглежда завидно жизнен.

Амеротке почака да стихне смехът в залата.

— Ти ли разпозна трупа след битката?

— Не, господарю. Не съм го разпознал. Само си помислих, че може да е на Антеф. Спомняте си, че битката започна до оазиса, а след това се разпръсна в пустинята, защото митанийците побягнаха и ние ги преследвахме. Телата бяха разхвърляни на километри. Събирачите на трупове започнаха работа едва на разсъмване, а през нощта хиените и лъвовете бяха свършили доста работа. Неколцина накута от полка на Анубис липсваха. Затова не съм напълно сигурен, че трупът е бил на Антеф.

— Господарю, лекарят говори пълни глупости! — намеси се Антеф и стисна малкия си меден гердан със знака на Анубис, а след това посочи и двете гривни, предпазващи китките му. — Това са личните ми знаци, на тях са изписани името и легионът ми.

— Значи те не са били намерени при трупа? — обърна се съдията към Баки.

— Не, господарю. Сгрешил съм.

— Само още един въпрос, преди да си тръгнеш — протегна ръка Амеротке. — В какво състояние беше трупът?

— Накълцан и обезобразен — Баки присви мъничките си очи: — Особено лицето и главата. Единият сандал липсваше. Със сигурност беше облечен в набедреник и пола на легиона на Анубис. Неколцина от другарите му също решиха, че това е Антеф. Всеки труп трябваше да бъде с име и на онзи му дадохме името Антеф...

Амеротке му благодари. Лекарят тронаво се изправи и пуфтейки, се измъкна навън. Съдията се замисли. Нещо не беше наред. Погледнати отделно, различните части от историята имаха смисъл, но събрани заедно...

— Антеф, колко време те е нямало в Тива?

— Няколко месеца, господарю.

— И си бил изключително изненадан, като си се върнал и си открил, че съпругата ти е омъжена за друг?

— Много — изсумтя войникът.

— Далифа, ти очевидно бързо си го прежалила...

— Носих траур точно седемдесет дни, както повелява традицията — отвърна тя надменно. — Но бях объркана и самотна. Баща ми умря, а Панеб доказва — погледът ѝ литна към новия ѝ съпруг, — че е мъж на място и източник на утеха и подкрепа.

— Не се и съмнявам! — изръмжа Антеф.

— Тишина! — викна съдията и се обърна към войника: — Къде си отседнал сега? В легиона ли се върна?

— Не, господарю. Уволних се с почести — Антеф махна с ръка. — Лицата на другарите ми извикваха спомени, които бих искал да забравя. Наех стая над една винопродавница, докато изчакам решението на съда.

— А решението ще бъде доста трудно — Амеротке потри брадичка. — Ти си искаш бившата жена, но тя определено не иска да се върне при теб. Съдът може да постанови развод...

— В такъв случай ще поискам големи компенсации!

Амеротке изгледа последователно Далифа, Антеф и Панеб. Писарят явно бе просто наивен глупак, влюбен в красива и богата вдовица. Но какви бяха Антеф и Далифа? Толкова ли я обичаше, че да си я иска обратно дори след като я е заварил с друг мъж? Или се стремеше към богатството ѝ? А тя — какво криеше така упорито?

— Антеф, колко време прекара в селото на жената, която те е открила и спасила?

— Три-четири месеца, господарю... — Амеротке забеляза предателското потрепване в погледа му. — Паметта ми се върна доста бавно — продължи Антеф и разкърши пръсти. — Но щом си спомних кой съм, реших да си тръгна.

— А можеш ли да доведеш свидетели? — попита Амеротке. — Или — той се усмихна — паметта ти все още не се е възстановила напълно?

— Господарю, жената, която ме намери, е починала...

— Но селото все още си е на мястото. Все някой би трябвало да те помни! — Амеротке махна за тишина и обяви: — Първоначалното ми решение остава в сила! — този път Антеф сведе поглед към пода, а Далифа крадешком му хвърли поглед, пълен с неподозирана омраза. Панеб скри лицето си в ръце, а Амеротке бутна креслото си назад и обяви: — Край на процеса. Нека силата на фараона да се запази и да расте!

После се скри в страничната стаичка. Затвори вратата зад себе си и се облегна на нея. Плъзна поглед по стенописите и се замисли. Какво да направи за Далифа и Антеф? Дали истината беше нещо повече от думите, нещо живо, есенция, вечност, богиня? Дали същото не се отнасяше и за нейната противоположност, лъжата? В едно бе сигурен — Далифа и Антеф лъжеха и бяха обвързани от тази лъжа. Амеротке загриза устни. Трябваше му помощ. Време беше да намери дребосъка Шуфой.

ТРЕТА ГЛАВА

АПОПИС: ОБИТАТЕЛЯТ НА ТЪМНИНАТА, ВРАГ НА БОГА СЛЪНЦЕ, ЧЕСТО ИЗОБРАЗЯВАН КАТО
ГИГАНТСКИ ПИТОН УДУШВАЧ

Амеротке излезе от храма на Маат с малка метличка за прогонване на мухите в ръка. Тръгна по широката павирана улица, напечена от горещото обедно слънце. Тълпите по сергиите бяха намалели, тъй като хората бързаха към домовете си или към реката, за да се скрият на сянка от задухът и палещата жегла.

Върховният съдия спря пред преминаващата в този миг тържествена процесия — принцът на Куш^[1] се бе отправил към Дома на вечността, крайбрежния палат на фараона. До украсения му паланкин пристъпваха мургани слуги. Един от тях държеше златен слънчобран над главата му, друг му вееше с ветрило с щраусови пера. Отстрани вървяха телохранителите му, облечени в бели плисирани одежди, а от раменете им се спускаха кожи от леопарди. Край широките им смугли лица проблясваха златни обеци, а бръснатите им глави бяха покрити със зелени перуки. Принцът на Куш блестеше с величествената си премяна от рисова кожа; ръцете му бяха покрити със сребърни гривни, а на върха на златистата му перука бе прикачена малка корона.

Амеротке изпрати с поглед шествието и се запровира между сергиите. Куртизанка с величествена перука и бяла прозрачна роба водеше на каишка малък леопард и шумно предлагаше услугите си. Щом съзря съдията, тя мигом се шмугна встрани. От сергиите се носеха всевъзможни благоухания на балсами, ароматични кори, канела, билки и други скъпи стоки. Това беше богатата част от пазара, тук на безбожни цени се предлагаха скъпоценни украшения и дрехи. Амеротке реши да купи нещо за Норфрет и накрая се спря на малка статуетка от слонова кост, запечатала присвит за скок леопард.

Пресече улицата и навлезе в другата част. Шуфой трябваше да е някъде тук. След дълго обикаляне Амеротке го намери под една палма на ъгъла на улицата към храма. Дребосъкът беше заспал със скръстени

ръце, а слънчобранът му бе завързан с въженце за китката. Амеротке коленичи до него. Откакто го бе взел на работа при себе си, не спираше да се изненадва от неизчерпаемия му запас от шеги, от неподозираните му познания за какво ли не и от решимостта му да натрупа богатство по какъвто и да е било начин.

— Не спя, господарю! — обади се в този миг джуджето.

— Тогава защо са ти затворени очите? — подразни го Амеротке.

— Господарят добре ли е?

Амеротке въздъхна облекчено. Помощникът му явно не бе научил за нападението на Нехему.

— Винаги ми става по-добре, щом те видя, Шуфой.

Джуджето отвори очи и разтегна устни в усмивка. После заговорнически потупа кожения портфейл, вързан на въженце около шкембето му.

— Добра работа свърших сутринта, господарю.

— Какво успя да продадеш? — попита Амеротке и се настани удобно на земята.

— Лек срещу разстройство. Вземаш един бръмбар, откъсваш му крилата и главата, изпичаш го в змийска мазнина и го смесваш с мед — джуджето плесна с ръце: — Най-малко няколко дни ще стоиш далеч от тоалетната.

— Аха — усмихна се Амеротке. — А какъв е лекът срещу запек?

— Вземаш един бръмбар — започна да обяснява Шуфой, — махаш му главата и крилата, печеш го с житни зародиши, смесваш го със сок от смокиня и...

— И отново се връщаш в тоалетната — довърши съдията.

Край тях мина търговец — кошовете от двете страни на товарния му кон бяха пълни с дрънчащи звънци.

— Може ли да ви предложи тапи за уши, драги търговецо — заговори го Шуфой, на мъжът отмина, сумтейки обидено.

— Ще ми направиш ли една услуга, Шуфой. Познаваш ли лодкарите по реката?

— Един-двама — отвърна джуджето.

Амеротке го сграбчи за ръката и зашепна:

— Те събират повече клюки, отколкото рибарите — риба. Затова искам да ги поразпитаеш за един войник. Казва се Антеф. Бил се е в голямата битка на север при делтата. Загубил е паметта си, останал е

известно време в Мемфис и след това се е върнал у дома. Сега иска да си върне жената и богатството й... — Шуфой облиза устни и изду бузи. Напомняше на Амеротке малкия бог Бес, палав дух, който се грижи за децата и животните. — Ще ги поразпиташ ли, Шуфой?

— Те ще искат да им се плати.

— Един скъпоценен камък — предложи Амеротке. Зърна обидата в очите на малкия мъж и добави: — Два скъпоценни камъка, един за теб и един за този, който ми донесе информация.

— Ще бъда тук привечер, господарю — извика Шуфой. Амеротке кимна и си тръгна, но зад него отново изгърмя гласът на джуджето: — Сторете път! Отдръпнете се! Това е върховният съдия от Залата на двете истини, господарят Амеротке! И току-що той ме поздрави, че съм открил ефикасен лек за болен стомах. Елате насам и вижте! Насам, народе!

Амеротке забързано продължи. Шмугна се в прохладата на храма и тръгна по мраморните коридори, които водеха към задната част на Залата на двете истини. Пренхое го чакаше и пристъпваше от крак на крак. Държеше малък свитък папирус, запечатан с елипсовидния картуш^[2] на фараона.

— Откога ви чакам, господарю! Пратеникът каза, че е спешно.

Амеротке пое свитъка, целуна печата и го счупи. Съобщението бе написано от ръката на везира Сененмут и гласеше: „Върховният съдия Амеротке е призован в Дома на вечността точно преди залез.“

— Някакъв проблем ли има? — попита писарят. — Тази нощ сънувах сън, господарю. Двамата с Шуфой бяхме с едно момиче...

Амеротке се скри в малкото светилище и затвори вратата под носа на Пренхое, но младежът не се предаде толкова лесно и продължи да описва съня си и през вратата. Съдията отиде в стаичката си, изми ръцете и устата си, надяна опознавателните си знаци и отвори вратата.

— Само още една дума за сънищата ти — предупреди той Пренхое, — и ще те пратя обратно в Дома на живота.

— Господарю! Милост, не! Обещавам, че след сезона на поклъването^[3] ще си взема изпитите.

— В такъв случай сядай да учиш, Пренхое. Съдът ни очаква.

Още щом зае креслото си и се взря в папируса, подаден му от уредника на съда, Амеротке разбра, че предстоящият за разглеждане случай е сериозен и доста деликатен. Той вдигна глава. Всички бяха по

местата си, но за разлика от друг път не гледаха него, а се бяха втренчили в младия воин, коленичил върху възглавниците на мястото на подсъдимия. Амеротке се усмихна. Младежът изглеждаше нервен. Постоянно придърпваше свилена та си роба или си играеше с медната гривна на китката, която издаваше, че е офицер в легиона на Анубис. Съдията знаеше историята: Норфрет му беше разказала какви клюки се носеха из града. Младият мъж пред него беше Рамос, най-малкият син на Омендап, върховния главнокомандващ египетската войска и личен приятел на Хатусу. От папируса в скута си съдията разбра, че Рамос имал двама много близки другари — близнаците Банопет и Ушурел, синове на главния надзорник в Дома на среброто Пешеду. И тримата служели в един и същ легион. Бащата на близнаците бе един от най-богатите и влиятелни мъже в Египет. Лично отговаряше за събирането на налозите от номарсите^[4] и за управляването на царската хазна.

Според събраните сведения синовете на Пешеду се скарали с Рамос. Те излезли от града с колесницата си и се отправили към Залата на подземния свят, големия лабиринт, построен в пустинята от хиксосите. Предполагаше се, че Рамос ги е последвал, за да се сдобрят. Отишъл с колесницата си до Залата на подземния свят и открил, че приятелите му са влезли в лабиринта. Рамос решил на шега да освободи конете от колесницата и да ги вземе със себе си в Тива. Денят минал, но братята не се върнали. При организираното издирване открили единствено колесницата и останките от някакъв скитник, разкъсан от див звяр. Изпратените в Червените земи следотърсачи забелязали дирите на огромен лъв. Според слухове край оазиса се навъртало точно такова голямо животно, а пустинниците го наричали Трошача на кости или Людоеда. Така или иначе, от близнаците не били намерени никакви следи. А сега Пешеду обвиняваше Рамос в убийство. Амеротке вдигна глава и попита:

— Убиец ли си, Рамос?

— Не, господарю.

Съдията вдигна ръка:

— Защо приятелите ти са влезли в лабиринта? Носеха ли със себе си оръжие?

— Да, заедно с мях вино и храна — отвърна нервно Рамос. — На един пир преди няколко дни те се похвалиха, че могат да минат през

лабиринта и да излязат невредими.

— Че това за хвалба ли е?

— Господарю, били ли сте някога в лабиринта?

— Не — Амеротке се обърна към главния писар: — Какво знаеш за лабиринта, наречен Залата на подземния свят?

— Според легендата — услужливо отвърна писарят, — преди божественият фараон да ги прогони от земите ни, хиксосите построили огромна крепост близо до оазиса Амарна... — Амеротке барабанеше нетърпеливо с пръсти, но главният писар за нищо на света нямаше да пропусне своя миг слава. — Тогава се намесили боговете на Египет и Апеп, Великата змия на земята, се разтресла...

— Искаш да кажеш, че е имало земетресение, така ли? — прекъсна го Амеротке.

— Апеп се разтресла — повтори невъзмутимо писарят. — Крепостта се срутила, но царят на хиксосите заповядал от гранитните блокове да бъде изграден огромен лабиринт. После всички, които били строили лабиринта, били оставени в него без храна и вода. Малцината, които са се претрашавали да влязат вътре и са имали късмета да излязат живи от там, твърдят, че костите на избитите строители още се белеят в мрачните проходи... — в залата се разнесе тревожен шепот. — Понякога — продължи главният писар — в лабиринта пускали диви зверове. Те също не могли да намерят пътя обратно и за да оживеят, се хранели с човешка плът.

— А сега? — прекъсна го Амеротке. — Възможно ли е лабиринтът да се обитава от диви животни?

Пренхое вдигна ръка, хванал пръчицата за писане:

— Съмнявам се, господарю. Залата на подземния свят е ужасен лабиринт — обясни той. — Съмнявам се, че изобщо някое диво животно би влязло вътре...

— Има още един фактор... — додаде главният писар. — Залата на подземния свят е изоставено място с лоша слава. Обитателите на пустинята и скитниците го заобикалят отдалеч, но често палавите младежи от Тива правят облози и ходят там, за да докажат смелостта си.

— И?

— Някои се завръщат, господарю. Но повечето не.

— Какво искаш да кажеш?

— Просто изчезват. Говори се, че стават жертва на демони...

Амеротке се взря в топлия слънчев лъч, който проникваше измежду колоните, на светлината се виждаше как във въздуха танцуват пращинки. Искаше му се да каже, че не вярва в демони, че хората не изчезват просто ей така от лицето на земята. Но вместо това попита:

— Никой ли не е търсил изчезналите?

— Всеки път организираме издирвания, господарю. Но никога не сме намирали и следа от тях. Само скелетите на убитите от хиксосите.

— И този път ли? — потупа нетърпеливо с крак Амеротке.

— Да, господарю. От двамата братя няма и помен. Сякаш са изчезнали безследно! Ако заповядате, ще повикам ръководителя на издирването Карфу.

Амеротке плесна с ръце и след малко в задния край на залата настъпи раздвижване. Асурал отстъпи встрани и напред закрачи висок жилав мъж. Беше облечен с кожена шапка, ботуши за езда до коленете, бойна поличка с широк кожен колан. Съдията посочи червените възглавнички за свидетелите пред статуетката на Маат. Мъжът коленичи, сложи ръка върху статуетката, затвори очи и повтори кратката клетва, прочетена от един писар. Амеротке внимателно огледа Карфу. Беше типичен войник, с белязано от тежкото време лице, с хлътнали бузи и присвити от постоянното виране в горещото слънце и пустинния вятър очи. По мускулестото му тяло се виждаха белези с избледнели розови шевове. Амеротке забеляза плисираните наръчници над китките и втъкнатите в колана на поличката сини и червени пера. Войник, но и женкар, заключи той. Мъж, който обича да се показва из кръчмите и да привлича погледите на танцьорките.

— Ти ли си Карфу?

— Да, господарю.

— Ти си войник, нали?

— Главен следотърсач в легиона на Изида.

— И си бил изпратен да търсиш изчезналите близнаци?

— Заедно с още десетина други от частта. Потеглихме рано сутринта на другия ден след изчезването им. Открехме само една разпрегната колесница. Колчаните за копията бяха празни, а за стрелите липсваха. Имаше остатъци от огън, счупена чаша и празен мях от вино. Освен това намерихме полуизядения труп на някакъв скитник и следи от лъв.

— Възможно ли е лъвът да е нападнал изчезналите братя?

Следотърсачът поклати глава:

— Изпратих един от хората си да огледа лабиринта. Не открихме следи от звяра.

— Колко входа има лабиринтът?

— Пет-шест. Само при един от тях имаше следи и те сочеха навътре, господарю. Бяха избледнели, но хората ми са добри и разбраха, че стъпките са на двама мъже.

Амеротке посочи обвиняемия:

— Възможно ли е и той да е влизал вътре?

— Възможно е, но не открихме никакви следи.

— А дали пък близнаците не са още в лабиринта? — попита съдията. — Може би се скитат изгубени, омаломощени, гладни и обезумели от жажда?

— Не ми се вярва да са живи, господарю. Доколкото разбрах, Ушурел носел със себе си украсен ловджийски рог. Ако са се изгубили, той сигурно щеше да го надуе в отговор на нашите изсвирвания. Освен това изпратих следотърсачи да се качат върху блоковете и да преминат над целия лабиринт. Отне ни доста време, но момчетата ми се справиха отлично. Откриха още скелети на нещастници, умрели вътре преди десетки години, но ни следа от Банопет и Ушурел.

— Така — кимна съдията и се обърна към Рамос: — А каква е твоята версия за случилото се?

— Преди два дни в една кръчма до хранилището на лодките се скарахме с приятелите ми. Те искаха тримата заедно да идем в лабиринта, а аз отказах и те ме нарекоха страхливец. Присмяха ми се и рекоха, че ще отидат сами — Рамос нервно опипа златната верижка около врата си. — На следващата сутрин минаха през къщи. Аз отново отказах да ги придружа и те заминаха с колесницата със смях и подигравки. Реших да ги последвам, но когато стигнах до Залата на подземния свят, вече беше късно — приятелите ми вече бяха навлезли дълбоко в лабиринта. Чувахе се само пеенето на Ушурел...

— Пеене ли? — приведе се напред Амеротке.

— Само откъслечни фрази, донесени от вятъра. Ядосах се. Реших да им дам урок. Освободих конете им и се върнах в Тива.

— Това не е ли доста глупава постъпка?

— Сега като се замисля, да, господарю, прав сте, но беше планирано като шега. Те се хвалеха на всеослушание колко са силни и смели. И аз си мислех, че една разходка до вкъщи ще поохлади гордостта им. Те бяха войници, при това добре въоръжени.

— А лъвът? — попита Амеротке. — Или скитниците от пустинята?

— Скитниците от пустинята никога не нападат добре въоръжени воини — отвърна Рамос. — А що се отнася до лъва, господарю, не знаех нищо за него.

— И въпреки това си постъпил глупаво — Амеротке почука с пръст по масата и вдигна ръка в знак, че ще произнесе присъдата. — Няма никакво съмнение, че тези млади мъже са били убити. Защото явно не са от хората, които биха избягали, а няма никакво друго обяснение, защо все още не са се завърнали в Тива. Доказателствата сочат, че са влезли в Залата на подземния свят, но явно не са излезли от там. Ти — посочи той Рамос — си постъпил глупаво и детински. Затова решението ми е да бъдеш изпратен на съд...

Той махна с ръка, за да освободи следотърсача. Рамос се отпусна на пети и закри лицето си с ръце. Чиновниците се разшумяха. Съдията отпи чаша студено бяло вино и тъкмо се готвеше да продължи заседанието, когато в задната част на залата настъпи раздвижване и се появи царският обвинител Валу. Беше облечен в изискана бяла роба и със златоткан шал около раменете. Пристъпи бавно напред, а обшитите му със сребърни нишки сандали зашляпаха по пода. Валу беше нисък и набит, почти без врат, с увиснали дебели бузи и малки тъмни очи. Появата му предизвика едва потиснат смях, защото царският обвинител се гримираше като жена — с плътен черен туш около очите и с боядисани в зелено клепачи. Често добавяше багрило по устните си и повече руж по бузите от всяка куртизанка. С пъшкане и охкане той коленичи върху възглавниците и се поклони на Амеротке. Върховният съдия забеляза, че ноктите на ръцете му са боядисани в зелено, за да са в тон с гривните на китките му.

— Поздравявам ви — усмихна се престорено той и се поклони на съдията. — Взехте справедливо и умно решение...

Амеротке му кимна приветствено и го огледа изучаващо. Царският обвинител не можеше да го заблуди с хвалебствия — обичаше да се прави на глупак, но беше безмилостен и амбициозен, а

външният му вид изграждаше толкова лъжлива представа за него, че и мангуста би му завидяла. Преди да стане „очи и уши на фараона“, Валу се бе изявил като блестящ учен в Дома на живота, надарен с рядко ораторско майсторство и изумителна проникателност.

— Решението ми е резултат единствено на логиката — отвърна предпазливо Амеротке. — Но какво те води в Залата на двете истини, царски обвинителю?

— Прегледах доказателствата — отговори Валу, облиза устни и потри ръце. Облегна се назад на петите си. — Те недвусмислено сочат, че синовете на Пешеду са отишли в Залата на подземния свят, влезли са вътре, но не са излезли. Били са въоръжени и са носели запаси с храна и вода. Би трябвало отдавна да са се върнали в бащиния си дом. Но не са. Не са и в лабиринта, както твърдят следотърсачите. Няма никакво доказателство да са били нападнати от човек или звяр. Рамос открито си призна за сериозна кавга, а има и свидетели колко жестоко са му се подигравали и присмивали... — Валу вдигна глава. Облегна се назад и сложи ръце на бедрата си. — Аз, Очите и ушите на фараона, твърдя, че синът на главнокомандващия Омендап не само е взел конете от колесницата, но и е убил най-хладнокръвно другарите си, а после е заровил телата им в горещите пясъци на Червените земи.

— Обвинявате го в убийство, така ли? — попита Амеротке и вдигна ръка да усмири залата.

— Да, господарю. В двойно убийство.

[1] Другото име на Нубия. — Бел.прев. ↑

[2] Опознавателна плочка с името и знака на високопоставените особи. — Бел.прев. ↑

[3] Египетският календар се състои от 12 месеца, разделени в 3 сезона — на разливите (ахет), на поклъването (перт) и на горещините (шему). — Бел.прев. ↑

[4] Управители на отделните земеделски провинции (номи). — Бел.прев. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

АМ ДУАТ: ЕГИПЕТСКА КНИГА ЗА ОТВЪДНОТО И ЗА ПОДЗЕМНИЯ СВЯТ

В градинската кула при храма на Хор слугата Сато уморено се изкачваше по витата каменна стълба към площадката над най-горната монашеска килия. Беше страшно уморен. През деня бе изпил повече бира, отколкото бе разумно, а след това дълго лудува с млада куртизанка от Дома на удоволствията. Девојката беше неизтощима и обсебваща — Сато още усещаше парфюма ѝ, виждаше пред себе си гладкото ѝ лице и красивата ѝ перука. Всъщност слугата сега се изкачваше за втори път, защото първия път бе забравил да вземе подноса с храната и бирата за отец Прем. Как му се искаше вече да си е в леглото и блажено да почива в хладните чаршафи. Но тази вечер старият жрец сигурно до късно щеше да наблюдава звездите, а Сато трябваше винаги да е на негово разположение, ако Прем поиска свитък папируси, кана пиво или наметка срещу нощния хлад. Всъщност отецът беше доста странен — на преклонна възраст, с беззъба уста и изпъкнали вени, но същинска съкровищница на знание и мъдрост. Беше може би най-добрият астролог в Дома на живота, а някои от другите слуги твърдяха, че на младини се е бил срещу последните хиксози. Сато се спря на площадката и се взря в тъмнината. Високата кула беше стара, построена от шлифован камък, заобиколена от градини и дървета. Някои казваха, че е била издигната от хиксосите с магия, за да държи в подчинение народа на Деветте лъка. Сато остави на пода кожената си торба, почука на вратата на килията и попита:

— Господарю Прем? — не последва отговор и слугата реши, че сигурно старецът вече се е качил на покрива да се вира в небето. Продължи нагоре по стълбата. Вратата към покрива на кулата зееше отворена. Сато я бутна и надникна навън. Нощното небе беше отрупано със звезди. Жрецът наистина бе там, обърнат с гръб към него, затулен под плътната си сламена шапка и увит в дебел бял шал. — Тук съм, господарю...

Старецът само махна с ръка и тръсна глава. Сато въздъхна, затвори вратата и са спусна по стълбите. Напоследък Прем беше зает със съставяне на карта на небето, на която изписваше различните съзвездия и някои от големите звезди. Слугата седна на стола в ъгъла на площадката и се загледа в странните рисунки по стената на кулата. Грифони с блеснали очи и увиснали черни езици преследваха лъвове и други непознати създания сред кървавочервен пейзаж. Зад тях се носеха на колесници мъже със странни оръжия. Сато се питаше дали това не са хиксосите, жестоките опустошители. Чу някакъв звук и се изправи. Някакво животно ли се катереше по стълбите, или бе просто нощният вятър? Прислужникът се загърна в робата си и внимателно се огледа, претърсвайки с поглед тъмната площадка и стълбите към нея за змии, скорпиони или отровни гущери. Не видя нищо. Дали пък не бяха духове?

Бавачките и готвачките плашеха децата с разкази за миналото на храма, за тъмните пещери и проходи под него, в които според легендите били приковани духовете на избитите от хиксосите. Нали и той като дете бе слушал как хиксосите използвали пантери за лов на хора? Сато подсмръкна. Искаше му се старият Прем да слезе от наблюдателницата на покрива. Тук, в храма на Хор се бяха събрали върховните жреци от всички храмове — уж да си говорят за теология, но всички знаеха истинската причина. Съпругата на покойния Тутмос II се беше обявила за фараон и съветът на жреците трябваше да реши дали да ѝ предостави одобрението и благословията си. Войската боготвореше Хатусу заради победите ѝ на бойното поле. Търговците, bankerите и лихварите ѝ се умилкваха, защото беше възобновила нормалния стокообмен и търговските пътища. Но царедворците, които бяха подкрепили изпадналия в немилост бивш везир Рахимере, все още се надяваха да я свалят от трона и непрестанно подлагаха на съмнение божествения произход на властта ѝ.

Вратата горе се отвори, Сато чу хрипливото дишане на Прем и шума от стъпките му. Изправи се да го посрещне. В този миг нещо падна и се търколи надолу по стълбите. Слугата се спусна след него — беше пръстенът на жреца. Подскочи няколко пъти, претърколи се и спря. Сато го прибра и се заизкачва обратно. Жрецът вече беше прекрачил прага на килията.

— Остави го на масата — прошепна той и седна с гръб към вратата.

Слугата се подчини, а после мълчешком излезе от стаята и затвори вратата. Зад него се чу обичайното щракване на резето. Сато седна отново на своя стол в ъгъла на площадката. Отвори кожената си торба и си отчупи къшей от пшеничената питка, която си беше приготвил. Тъкмо захапа залька лакомо, когато от килията на жреца долетя смразяващ кръвта вик. Слугата замалко не се задави. Никога не бе чувал такъв вик да се изтръгва от човешко гърло. Гласът изразяваше целия ужас на предсмъртна агония! Сато изпусна питката, скочи на крака и започна да удря по вратата на свещеника.

— Господарю! Отче! Господарю Прем!

Никакъв отговор. Сато се спусна надолу по стълбите, подхлъзна се и си изкълчи глезена. Изруга невъздържано, стигна долу, отвори рязко вратата и с викове за помощ се втурна в градината. Не се осмеляваше да напусне кулата, затова изтича обратно до вратата и остана там, крещейки с цяло гърло. От градината се зададоха пазачи с извадени мечове и разжарени факли. Скоро край кулата се насъбра тълпа.

— Отец Прем! Господарят... — викаше Сато. Пазачите се шмугнаха край него и хукнаха нагоре. Стълбите се изпълниха с хора. Слугата бутна вратата. Все още беше заключена и със спуснатото резе. — Някой го нападна, аз го чух... Чух го да крещи...

— Прозорецът! — обади се един от пазачите.

— Невъзможно! — отвърна друг. — Той е на най-малко десет разтега от земята...

— Не сте ли чували за въже? — изсумтя капитанът на стражата.

Пазачите се втурнаха надолу. Изблъскаха Сато настрани, донесоха греда от здраво смокиново дърво и след няколко удара вратата беше разбита. Резето от вътрешната страна се счупи и вратата увисна на кожените си панти. Стражите влязоха и Сато ги последва.

В килията миришеше на розова вода, пергамент и... на прясна кръв. Прем лежеше на леглото, сламената му шапка беше паднала на пода, а главата му бе плувнала в кръв. Сато се извърна и повърна в медното легенче в ъгъла. Пристигнаха жреците, водени от Хани, върховния жрец на храма.

— В името на дъха на Хор! — изстена Хани. — Главата му е разбита!

Сато се върна до леглото. Върховният жрец бе прав — челото на стареца беше хлътнало навътре. Покрай слепоочията се виждаха дълги бразди, сякаш оставени от ноктите на огромна котка.

— Сякаш някакво животно е било тук... — обади се капитанът на стражата.

— Но как е могло да влезе? — попита върховният жрец на Хор.

Слугата се озърна през рамо. Дървените капаци на прозореца бяха плътно затворени. Той се приближи и ги отвори. Пое с наслада нощния въздух и погледна към земята. Отдолу го гледаха стражници с фенери.

— Няма никой, нито пък въжана стълба — извика един пазач и посочи към основата на кулата. — Кално е, но не се виждат никакви следи...

Сато затвори капациите и се осмели да се обади:

— Господарю Хани, който и да е убил господаря Прем, не си е отишъл през прозореца...

— Невъзможно! — извика капитанът. — Вратата беше залостена отвътре.

— Проверете покрива — заповяда Хани.

Стражите забързано излязоха и се втурнаха нагоре по стълбите. След малко се върнаха с обезсърчени лица.

— Няма никой, господарю, само малка масичка и две възглавнички.

В стаята настъпи тягостна тишина. Сато се досещаше какво си мислят стражите: че кулата се обитава от демони. Хани се приближи до леглото и нежно покри с чаршаф окървавеното лице на Прем.

— Занесете тялото в Дома на мъртвите — заповяда той. — Нека балсаматорите си свършат работата — после се приближи до вратата, обърна се и вдигна глава. Острият му нос сочеше към небето, очите му обиколиха стаята изпод натежалите клепахи. — Отивам в двореца — обяви той. — Това е второ убийство в храма. Божественият фараон трябва да бъде информиран!

*Горната ти устна е Ирис,
а долната — Нефтис.
Плътта ти е Озирис,
а ръцете ти — божествената душа.
Пръстите ти са сини змии,
а страните ти — двете пера на луната.
Ти си хлябът за опечалените
и виното за жадните.
Ти си златният щит на Египет.*

След като химнът приключи, Амеротке коленичи и опря чело о пода на тронната зала в Дома на вечността. От сребърни кадилници се надигаха бели облаци благовония и се смесваха с горчиво-сладкия аромат на билки и цветя от хилядите венци, подредени около стените. В далечния край на залата върху издигнат подиум с измазани колони седеше царицата фараон на Египет Хатусу. Тронът ѝ беше от алабастр, украсен със златни кобри и щедро инкрустиран със скъпоценни камъни. Нозете на божествената почиваха върху ниско столче от слонова кост, с крака във формата на лъвове. Амеротке разбираше, че му е оказана голяма чест. Царицата го беше повикала пред събраните тук високопоставени особи, за да демонстрира недвусмислено колко много уважава върховния съдия в Залата на двете истини.

— Изправи се — долетя властният ѝ глас.

Амеротке се подчини. Настани се върху пухените възглавнички и спря поглед върху царицата. Тя бе облечена от глава до пети в най-фин бял лен, а на раменете ѝ беше наметнат скъпоценният ненес, божественият плащ на египетските фараони. Днес бе избрала да сложи на главата си обикновен шлем със златен диск и няколко щраусови пера. Амеротке впи поглед в красивото ѝ, но безизразно лице. Едва двайсетгодишна, Хатусу вече държеше скиптъра и ветрилото на двете царства. Изрисуваните ѝ с черен туш очи се вираха някъде в дъното на залата, а боядисаните в розово нокти се впираха в подлакътниците на трона, изработени във формата на скачащи рисове. Вдясно от нея седеше везирът Сененмут, облечен в бяла къса роба. Едната му ръка нежно докосваше трона, а другата стискаше скъпоценната огърлица

около врата. Сененмут се изкашля и впи поглед в Амеротке. Върховният съдия се изчерви от неудобство. Беше му оказана голяма чест и той трябваше да отвърне подобаващо.

— Виждам лицето ти, о, божествена, и сякаш дъхът на Ра докосва сърцето ми... — поклони се Амеротке.

Сененмут плесна леко с ръце — всички високопоставени особи в двора се поклониха и заднишком заизлизаха от залата. Последни останаха стражите със синьо-белите шлемове с емблемата на легиона на Ибис. Амеротке остана на мястото си. Появиха се двама слуги и дръпнаха плътна завеса през подиума, за да скрият божествения фараон от очите на простосмъртните. Последни от залата излязоха пазителят на благовонията, надзорникът на сандалите на фараона, носителят на царското ветрило, уредникът на двореца и личните лакеи на царицата. Амеротке се озърна през рамо. До обкованите със сребро врати бяха останали само по двамина пазачи. Сененмут тръгна между колоните към него. Протегна ръце и му помогна да се изправи.

— Малко е дразнещо — усмихна му се той приятелски, — но нейно величество настоя да покаже божествения си блясък и да демонстрира на всички в Тива колко те цени. Сега ще те приеме... — и го поведе през тясна галерия, чиито стенописи бяха съвсем нови и до един изобразяваха голямата победа на Хатусу над митанийците отпреди няколко месеца.

В преддверието ги очакваше Хани, върховният жрец на Хор. До него седеше съпругата му Вехлис, висока жена с изпито, силно гримирано лице. Амеротке я познаваше от дете. Той се спря и се поклони:

— Радвам се да ви видя, господарке.

Вехлис отвърна на поздрава с усмивка:

— И аз, Амеротке. Делата и думите ти се славят от цяла Тива... — тя пристъпи напред и закри лицето си с ръце. От очите ѝ потекоха сълзи: — Сякаш беше вчера, Амеротке — прошепна тя, — когато те развеждах из градините на храма, за да ти покажа пойните птички. Ти беше толкова спокойно момче, но не изпускаше нищо от поглед. Имаме нужда от теб, Амеротке. Трябва да дойдеш с нас на срещата в храма на Хор. Присъствието ти ще внесе духа на спокойствието и здравия разум сред жреците...

Амеротке се поклони и последва Сененмут в личните покои на Хатусу. Стените бяха голи, от бял варовик. Хатусу беше свалила всичките си царски символи и седеше върху възглавничка на пода с гръб към стената. Прозорецът над нея беше отворен и тя си вееше с ветрило, за да усети нощния ветреца. Сененмут затвори вратата, а царицата протегна ръка за поздрав към Амеротке. После с жест го прикани да се настани на пода.

Върховният съдия се чувстваше леко притеснен. Сега Хатусу изглеждаше като обикновена млада жена, с блеснали очи и небрежни обноски.

— Искаш ли нещо за пиене? — попита тя. — Бяло вино или студен шербет? — Амеротке поклати глава и тя продължи делово: — Разбрах за нападението в съда от онзи злодей Нехему. Заповядах трупът му да бъде изложен на стените на града — погледът ѝ стана твърд: — Като предупреждение никой да не посмее да вдигне ръка срещу приближените на фараона — взе ветрило и започна да си вее пред лицето. — Значи синът на Омендап е обвинен в убийство?

— Така смята царският обвинител. Той предполага, че близнаците на Пешеду не са се изгубили в лабиринта, ами Рамос ги е убил и е заровил телата им в пустинята...

— И е взел конете им? Един убиец никога не би постъпил така — прекъсна го Хатусу. — При това не отрича, че е отишъл в Червените земи. Малко вероятно е истинският убиец да си го признае.

Амеротке поклати глава:

— Но според събраните доказателства, след като е взел конете, Рамос е тръгнал към Тива, където е трябвало да се върне по здрач, за да не го види никой. Само че колесницата му се е повредила и се е наложило да спре. Един от конете е избягал и е връхлетял право на конен патрул. Войниците са го уловили, проследили са следите му и са намерили Рамос, който тъкмо бил поправил колесницата и се готвел да тръгва. Според показанията на момчетата от конния патрул, щом ги видял, Рамос се опитал да избяга и препуснал така, сякаш всички демони на Дуат го следвали по петите. Все пак войниците успели да го настигнат и видели, че взетите от Рамос коне са дамгосани със знака на Пешеду.

— Колко души знаят тези подробности? — рязко попита царицата.

— Сигурно вече цяла Тива, господарке. Ще излезе, че синът на Омендап се е опитал да излъже.

— Така, така... — Сененмут се подпря с лакти на коленете и допря длани. — Разполагаме с разказа на Рамос и с обвиненията на Валу. Още отсега виждам накъде ще поведе съда този ловък многознайко. Ще се опита да изкара Рамос убиец...

— Но нали според следотърсачите дирите на близнаците водят към лабиринта? — подхвърли Хатусу.

Амеротке зяпаше през прозореца. Норфрет сигурно вече го чакаше да се прибере, а и къде ли беше изчезнал Шуфой? Пренхое беше подметнал, че според прислугата Шуфой бил видян да си приказва с куртизанката Майарх. Амеротке загриза нервно устни. Чудеше се дали Майарх беше предложила на джуджето същото както на него.

— Амеротке — наведе се напред Хатусу и впи боядисаните си нокти в коляното му, — със затаен дъх чакаме да ни отговорите...

— Следите към лабиринта не доказват нищо — измърмори съдията. — Ако това наистина са следите на изчезналите офицери, те означават само, че мъжете са стояли на входа.

— Но как би могъл Рамос да убие двама добре въоръжени войници? — попита Сененмут.

— Защо не? — Амеротке избърса устата си с opakото на ръката. — Да предположим, че е пристигнал там с колесницата си. Двамата му приятели са били уморени, дори може би леко пийнали, тъй като са носели със себе си мях вино. Когато младежът пристига, те са на входа на лабиринта. Излизат да го посрещнат, засипват го с подигравки и закачки. Рамос е умел стрелец. Той вади две стрели от колчана си и след миг двамата му приятели са мъртви. След това той взема телата и ги заравя. По същия начин се освобождава и от оръжията им. Спомнете си, че освен меха от вино и счупената чаша не е било намерено нищо друго...

— Значи — обобщи Хатусу — единственият начин синът на Омендап да избегне присъдата е да се намерят близнаците на Пешеду — живи или мъртви! Най-добре да са живи. Ако са мъртви, Рамос остава под подозрение, докато не бъде оневинен за убийството.

— Затова ли съм тук? — попита рязко Амеротке. — За да ме дари божественият фараон с безкрайната си мъдрост?

Хатусу рязко издиша и извика:

— Аз не влияя на съдиите!

„Да, бе“, помисли си Амеротке. Той опипа пръстена, знак за ранга му. Ако Хатусу се опиташе да му наложи какво решение да вземе по случая, той бе готов да се оттегли от поста си. И това щеше да бъде краят на кариерата му. И на благосъстоянието му. Но, от друга страна, не искаше да стане за посмешище като марионетка на Хатусу и продажен магистрат.

— Мир, Амеротке — прошепна Сененмут и го стисна за ръката.
— Задай си един въпрос: убиец ли е Рамос?

— Виждал съм стотици негодници с усмихнати лица. Казват, че тихите води са най-дълбоки. Разбирам тревогата ви: ако Рамос се окаже виновен, ще изгубите приятелството и подкрепата на командващия войската Омендап. А ако бъде оправдан, ще се лишите от богатството и помощта на Пешеду...

— Не е ли възможно да се постигне някакъв компромис? — попита Сененмут.

— Нека почакаме да се съберат всички доказателства и тогава ще видя какво мога да направя!

— Ще отидеш ли там? — попита Хатусу. — До Залата на подземния свят, за да претърсиш сам мястото?

— Разбира се, господарке. Само боговете знаят какво се крие в лабиринта.

— Не бързай толкова — измърмори Хатусу и дърпайки робата си, откри изящната си гръд, напръскана със златна боя. Амеротке деликатно отклони погледа си и царицата се разсмя изкусително. — Норфрет все още владее ума ти! — после закри гърдите си и рече сериозно: — Не те повиках заради сина на Омендап. Имам друга задача за теб, Амеротке. Чу ли новината за върховните жреци?

— Да, те се срещат в храма на Хор...

— Решението им е много е важно за благоденствието на фараона — тържествено обяви Сененмут. — Знаеш какво е положението, Амеротке. Хатусу е фараон по божията воля. Тя наследи трона като дъщеря на Тутмос I, а и има божествената връзка с Амон още от майчината си утроба... — Амеротке с усилие запази лицето си безизразно. — Голямата победа на божествената господарка —

продължи Сененмут, — унищожаването на враговете и любовта на народа потвърдиха истинския ѝ произход!

— Сега остава само благословията на жреците — довърши Амеротке.

— Искам да присъстваш на срещата им утре! — тъмносините очи на Хатусу едва сдържаха напирания смях. — Ще говориш вместо мен, Амеротке. Ти, върховният жрец на Хор и съпругата му Вехлис...

— Защо ли усещам, че има и още нещо...

— И не грешиш — усмихна се Хатусу. — Един твой стар познат реши да се намеси — Амеротке я изглежда озадачено. — Убийство — обясни тя. — В храма на Хор се усеща ръката на червенокосия бог Сет.

ПЕТА ГЛАВА

КА — ЕГИПЕТСКА ДУМА ЗА ДУШИТЕ НА МЪРТВИТЕ

Амеротке трябваше да почака малко. Сененмут струпа възглавниците и подреди столове, за да изглежда обстановката по-официална.

— Външният вид е всичко — промърмори той дяволито.

Хатусу седна на трона, а Амеротке и Сененмут — от двете й страни на по-ниски столчета и чак тогава въведоха върховния жрец Хани и съпругата му Вехлис. Хатусу набързо прескочи формалностите, позволи на новодошлите да целунат обувките й в сандали крака и махна приканващо към столчетата пред нея.

— Божествена Хатусу, идваме право от храма — каза Вехлис. — Дълбоко уважаваният жрец Прем бе убит.

Тя описа накратко обстоятелствата около смъртта му. Съпругът й беше видимо разтревожен. Мършавото лице на Хани, известен официално като Хор, имаше известна прилика с бога сокол, на който служеше. Амеротке слушаше смаяно. Повечето убийства бяха импулсивни, от злоба, без никакво предварително обмисляне. Този случай беше различен. Щом Вехлис свърши с разказа си, Хатусу се обърна към Амеротке:

— От всичко това излиза, че кроткият старец е бил убит от дива котка. Но — тя погледна върховния жрец — имало ли е следи от такова животно в килията? — Хани поклати глава и царицата продължи с въпросите: — Кой би могъл да желае смъртта му?

— Всички го обичаха — намеси се Вехлис. — Той беше изключителен учен и сговорчив човек. Кой би поискал да убие един старец по толкова отвратителен начин?

— Да не забравяме и другото убийство — тихо се обади везирът.

— Да, господарю Сененмут, прав сте — кимна Хани.

— Нерия, нашият архивар и главен библиотекар. Бе убит в тайното подземие под храма, в лабиринта от проходи към саркофага на

Менес. Стана в деня, когато нейно величество посети храма... — Хани замълча за момент и продължи: — Всички почиваха след пиршеството, но един слуга видял, че при стълбите откъм гробницата се издига дим, и вдигнал тревога... — замълча пак, поклати глава и прошепна: — Ужасна гледка. Нерия сигурно се е изкачвал по стълбите, когато някой го е залял с масло и го е запалил. От тялото му са останали само овъглени парчета.

— И вие смятате — намеси се Амеротке, — че убийствата са свързани по някакъв начин с утрешната среща на върховните жреци?

— Възможно е — отвърна Хани. — Но не мога да подозирам никого от тях... Нито Изида, нито Озирис, нито Амон, Анубис или Хатор. Всичко на всичко петима, а ако включите и мен, ставаме шестима.

— Но — настоя Амеротке — убийствата са започнали, след като те са пристигнали, нали? Откога са в храма?

— От два-три дни. Досега сме обсъдили обикновените въпроси — приходите, данъците, училищата в Дома на живота, обредите и ритуалите в различните храмове... — изглеждаше засрамен. — Всъщност започнахме с възкачването на престола на нейно величество, но досега не сме отбелязали голям напредък.

— И кой предложи да се отложи въпросът с претенциите към трона?

Хани сви рамене:

— Не знам, господарю Амеротке.

— О, я стига! — обади се нетърпеливо Сененмут.

— Всички знаят, че върховните жреци, с изключение на вас и съпругата ви, не са много ентусиазирани да приемат волята на боговете...

— Те са традиционалисти — възрази Хани. — Вярно, впечатлени са от победата ви над митанийците, но не разбират защо трябва да приемат една царица за фараон, когато съществува... — гласът му изтъня и замлъкна.

— Синът на съпруга ми — довърши Хатусу.

— И как ще свърши спорът? — попита Амеротке. — Какво може да убеди жреците, че Хатусу управлява по волята на боговете?

— Изучаване на миналото — отвърна бързо Хани. — Внимателен преглед на архивите и древните ръкописи.

— Аха — вдигна ръка върховният съдия. — Значи затова са били убити Нерия и Перм. Те са изучавали миналото на Египет, нали? — Хани кимна. — Готов съм да заложа стъкленица със скъпи благовония — каза Амеротке, — че симпатиите им са били добре известни...

— Те мислеха точно като нас — отвърна Вехлис. — Вярвах, че Хатусу е дарена с божията воля, че невероятната ѝ победа срещу митанийците и триумфът ѝ над враговете в двора са поличба за волята на боговете тя да управлява.

— Но нали всичко е формално. Хатусу контролира войската и владее народа — изтъкна Амеротке. — Какво толкова се дърпат жреците? Нима ще ѝ отнемат жезъла и ветрилото, двойната корона и ненеса?

— Не, не — Вехлис си играеше с посребрените къдрици на перуката си. — Сигурна съм, че не са толкова смели, нито пък глупави. Но нейно величество знае какво може да се случи...

— Ще започнат слухове — подхвърли Сененмут.

— Да, господарю. Противниците ви няма да се изправят срещу вас като силен вятър, а като лек, но постоянен полъх, който ще подхване и ще раздуе всяко недоволство или несъгласие, търсейки в него знаци и знамение...

— И, разбира се — извика Хатусу, — тези убийства ще бъдат представени като знак, че боговете са недоволни от мен!

— Точно така, ваше величество — Хани се приведе напред: — Слезте на пазара, минете по пристана, край хранилището на лодките, в кръчмите или прекосете Нил и идете до Некропола и дори в Дома на вечността! Ще видите как бързо плъзват слуховете... Има хора, които само чакат да направите погрешен ход.

— И аз трябва да убедя жреците, така ли? — попита Амеротке. — Как ще успея? Не съм учен, нито пък теолог...

— Ти си символ на моята божествена воля — отвърна Хатусу. — Имаш остър ум, решителен и съобразителен си. Ще защитиш претенциите ми за трона и ще заловиш убийците. Повярвай ми — царицата стисна юмруци и се изправи на трона, очите ѝ пламтяха, — аз ще видя този злодей, който и да е той, обесен на стените на Тива!

Амеротке извъртя леко столчето си и застана срещу Хани и съпругата му.

— Убийствата имат няколко общи неща. Жертвите са били служители в храма на Хор. И двамата са се интересували от миналото на Египет и са умрели при смущаващо тайнствени обстоятелства...

— Какво намеквате? — попита подозрително Хани.

— Че убиецът трябва да е някой, който познава доста добре храма на Хор.

— Но вие забравяте нещо — намеси се Вехлис. — Всеки жрец в Египет е учил в нашия Дом на живота и в училището за писари...

Върховният съдия кимна. Храмът на Хор беше известен с Академията си, а и заради саркофага на Менес бе почитан като истинско светилище.

— Кажете ми сега — Амеротке си играеше с пръстена на малкия си пръст — кои от жреците според вас са най-враждебно настроени към господарката Хатусу?

— Кой ли не... — въртна глава Хани.

— Всички, с изключение на нас двамата — намеси се Вехлис. — Дори и Сенги, главният писар в Дома на живота... — лицето на царицата се сгърчи гневно при споменаването на Сенги. Амеротке също знаеше, че главният писар, покровителстван приживе от покойния съпруг на Хатусу, не одобрява възкачването ѝ на престола. Но напоследък Сенги откровено се беше присъединил към враговете на царицата и си позволяваше на всеослушание да изказва съмнения, че е възможно жена да седне на трона на Египет. — На Сенги помага — продължи Вехлис — един пътуващ учен, известен с ораторските си способности. Този стар приятел на главния писар е дошъл в Тива да предложи помощта си.

— Пепи! — възкликна Хатусу.

— Точно така, господарке. Пепи.

Амеротке присви очи. Спомни си прекараните дни в Дома на живота в храма на Маат. Да, Пепи. Пътуващ учен, който, за да се подиграе на модата на жреците, си бе пуснал дълга коса, брада и мустаци. Беше висок слаб мъж с присмехулни очи и стиснати устни. Учените разправяха, че Пепи не вярва в нищо. За него не съществуваха Далечният хоризонт, боговете на Египет, Благословените поля. Твърдеше, че мумифицирането на телата е загуба на време и пилеене на пари, че мъртвите се разпадат на парченца, разнасяни от вятъра в пустинята.

— Слушал съм много за Пепи — прошепна Сененмут. — Казват, че е безбожник!

— Съпругът ми трябваше да го изгори на клада — съгласи се Хатусу.

— Той е твърде умен, ваше величество — Сененмут се приведе и успокоително потупа Хатусу по дланта.

— Пепи е блестящ учен — съгласи се Хани. — Сенги му плати да дойде от Мемфис. Пепи би сторил всичко за злато, сребро и скъпоценни камъни.

— Но защо сте му позволили да се настани във вашия храм? — възкликна Хатусу.

— Какво можех да направя, господарке? — разпери ръце Хани. Амеротке забеляза колко сухи и сбръчкани са пръстите му, които приличаха на нокти на котка. — Пепи е известен майстор на спора. Вярно, срещу него бяха повдигнати обвинения, но нищо не беше доказано. Ако го бях отпратил, щяха да ме обвинят, че съм пристрастен.

— Сенги — изсумтя Вехлис — не е човек, който забравя лесно. Щеше да каже, че храмът на Хор се опитва да прикрие обсъждането на жреците по ваше тайно нареждане.

— Значи този Пепи — обади се Амеротке — сега изследва архивите на храма?

— Да, допреди един ден — отвърна Хани. — Сенги и Нерия му показаха библиотеката ни. В архивите ни има скъпи ръкописи, които датират отпреди стотици години. Освен това съхраняваме колекция от надписи към рисунки и текстове на езици, които дори не можем да разберем.

— Позволили ли сте на този негодник да влезе в толкова прочута библиотека?! — възкликна Сененмут. — Пепи може и да е прочут учен, но любовта му към златото и среброто е също добре известна. Има обвинения от други библиотеки, училища и домове на живота, че се е опитвал да отмъкне някои от ръкописите им!

— Да — отвърна разпалено жрецът. — Затова пускаме Пепи в библиотеката само придружен от двама пазачи. Те седят на масата с него и претърсват торбата и дрехите му, преди да излезе. Но днес той не е идвал.

— Какво искате да кажете? — попита Амеротке.

— Дадохме му отделна килия, но Пепи харесва... как да се изразя... по-разкошния живот. Преди два дни е наел стая в някаква пивница долу на пристана.

— Значи е човек на удоволствията — изсумтя Хатусу.

— Трябваше да дойде днес в храма — продължи Хани, изплашен от гнева на Хатусу, — но не се появи.

— И какво стана? — попита Амеротке.

— Изпратих един от пазачите долу на пристана да провери всичко ли е наред. Сенги настоя. Пепи бил там и според слуховите се забавлявал добре.

— Проверихте ли библиотеката? — попита Сененмут.

Хани изведнъж се сви изплашено и поклати глава.

— Да не искате да кажете, че може да е откраднал нещо?

— Възможно е — отвърна Сененмут. — При толкова много древни ръкописи сигурно са го загърбели пръстите. А по кейовете лесно е могъл да намери купувач — богати търговци, жреци от други храмове...

— Щях да организирам претърсване — измърмори Хани, — но смъртта на Прем промени нещата...

Хатусу леко плесна с ръце:

— Амеротке, вече чу достатъчно. Случаите, които те чакат в Залата на двете истини, могат да отлежат още малко. Утре сутринта се свиква отново срещата на жреците и ти трябва да си там. Освен това ще организираш издирването на Пепи. Намери го и може да се окаже, че си открил убиеца! — на лицето ѝ разцъфна усмивка: — А вие, драги Хани и Вехлис... — тя протегна ръка и разтвори пръсти. Хани ахна. В дланта си Хатусу държеше две малки елипсовидни фигурки от чисто злато, върху които бяха отбелязани йероглифите на личния ѝ печат. — Ваши са — меко каза тя. — Знак и символ на моята дружба. Ако доведете този случай до успешен край, ще бъдете провъзгласени за близки приятели на божествения фараон.

После махна с ръка в знак, че срещата е приключила. Хани, Вехлис и Амеротке бързо коленичиха и се поклониха.

Съдията прикри дълбокия си страх. Хатусу беше права. В храма на Хор сновеше Сет, червенокосият бог на убийството.

На Шуфой му се струваше, че е прекосил Далечния хоризонт и сега броди из Благословените поля. Майарх, царицата на куртизанките, го беше поканила в един от отбраните домове на удоволствието близо до хранилището на лодките. Не беше бордей, нито някой долнопробен публичен дом, а истински Дом на любовта с прохладни стаи и красиви големи вани, разположени между боядисаните в ярки цветове колони. Шуфой лежеше по гръб върху нара. Около него кръжаха смайващо красиви девойки: слабите им голи тела бяха внимателно обръснати и облени с благовонни масла, устните им бяха ярко обагрени, а очите — изрисувани с туш. Една му донесе делва, в която плуваха цветчета от лотос, за да прочисти ноздрите си с божествения им аромат; друга му предложи парченца изстуден пъпеш, за да утоли жаждата си. Зад него две куртизанки развяваха щраусови пера, потопени в благовония. Джуджето зяпаше ококорено. От съседните помещения се разнесе приглушена мелодия на арфа. Музиката стана по-силна, появиха се танцьорки — зърната на гърдите им бяха боядисани в синьо, а дебелите им перуки бяха вързани отзад на тила. Шуфой затвори очи. „Това е животът“, помисли си той.

— Шуфой!

— Познавам този глас! — джуджето отвори очи. Над него се беше надвесил Амеротке, а зад гърба му притеснено надничаше и кършеше дебели пръсти Майарх.

— Господарю съдия! — извика тя. — Щом не можем да задоволим вас, позволете ни поне да доставим удоволствие на слугата ви.

Шуфой се взря в Амеротке:

— Оставете ме, господарю. Оставете ме да се нося като лилия по огледалната повърхност на езеро...

— Ще ти дам аз една лилия! — извика Амеротке. — Майарх! Щом върховният съдия не приема подаръци, същото се отнася и за слугата му... — едва изрекъл тези думи, Амеротке разбра, че звучат глупаво и надутو. Обърна се към Шуфой и додаде: — Е, можеш да останеш, ако искаш... Но аз трябва да се прибирам вкъщи...

Джуджето спусна краката си от нара. Прибра слънчобрана и малката си торбичка и сърдито забърза след Амеротке. По улиците и алеите все още беше пълно с хора, които се наслаждаваха на

прохладната вечер. Неколцина войници стояха пред една пивница и ревяха военна песен:

*Ела да ти разкажа за похода до Сирия,
за боевете славни в далечните земи.
Да чуеш как помия ядяхме и се оригвахме,
пърдахме като слонове и с бълвоч се поливахме.
Късмет ако извадиш в дома си да се върнеш,
ще струваш само колкото червясало дърво.
Затуй ще те разпънат, изкормят и убият
на градския площад — да станеш за резил.*

Амеротке мина покрай тях. От време на време запушваше носа си заради различните лепкави миризми — на пържено масло, на риба, на тор. По тесните сокаци лаеха кучета, а голи деца тичаха наоколо и се гонеха с пръчки. Край тях преминаха група въоръжени стражи от храмовата полиция. Най-накрая Амеротке и Шуфой се измъкнаха от тълпата и тръгнаха към портите на града. Върховният съдия спря и виновно сведе поглед към Шуфой.

— Съжалявам — извини се той. — Наистина съжалявам, но бях уморен.

— И аз съжалявам — джуджето раздразнено изкриви лице. — Езикът трябва да говори истината, сърцето да говори със сърцето.

— Какво искаш да кажеш?

— Че не ми казахте нищо за нападението в съда тази сутрин! — Шуфой свали слънчобрана и почти изтанцува танца на гнева. Замря на място и се взря в господаря си: — Мислех, че амеметите са мъртви. Избити в пустинните земи.

— Някои може и да са оцелели — отвърна Амеротке. — Шпионин на фараона от Дома на тайните ми съобщи, че пак правят опити да се организират и събират нови членове — той потупа Шуфой по главата. Джуджето отблъсна ръката му и нагласи шапчицата на темето си. — Ти знаеш за тях повече от мен — продължи Амеротке. — Чувааш слуховете и приказките по пазарите...

Шуфой кимна:

— Те почитат Мафдет, богинята с лице на котка. Ако решат да ви убият...

— Да, да, знам за питката със семена от рожков — прекъсна го Амеротке.

— Ще разпитам насам-натам. Амететите може и да обичат да убиват, но със сигурност златото ги привлича повече.

Амеротке млъкна, приближаваха портите на града. Командирът на стражата позна върховния съдия и се поклони дълбоко. Те излязоха необезпокоявани на главния път.

— Наистина ли мислите, че Нехему е бил един от тях? — попита Шуфой.

— Може и да блъфираше — отвърна Амеротке. — Но не ни остава нищо, друго, освен да чакаме и да видим какво ще стане. Помоли ли приятелите си долу край реката да поразпитат внимателно за Антеф?

— А, да, тъкмо се връщах от там, когато Майарх ме срещна. А какво стана с оня случай със Залата на подземния свят?

— Ще видим, ще видим — Амеротке се взря в отсрещния бряг на реката, пълна с лодки и товарни салове, които бързаха към кейовете на града. — Хубаво е отново да си у дома — прошепна той.

Минаха покрай бедняшкия квартал и вече навлизаха в по-заможната част на града с просторните къщи на чиновниците. Скоро спряха пред дома на съдията и Шуфой яростно заудря със слънчобрана по вратата. Портата се отвори. Амеротке влезе в личния си рай, в своя малък оазис на спокойствието. Тук в голямо изобилие растяха ябълки, бадеми, смокини и круши. Изложени на припек лежи с лук, краставици, патладжани и други зеленчуци даряваха приятен аромат. Следван от Шуфой, Амеротке мина по пътеката и изкачи стълбите към входа на къщата.

Норфрет го чакаше. Свали сандалите му, донесе вода и изми ръцете и краката му. Извади каничка от алабастър с благовонни масла и разтри главата и врата му. Шуфой се огледа. Не се виждаше никой от останалите слуги. В помещението ухаеше прекрасно. Норфрет беше облечена в проста бяла роба и златни сандали. Джуджето се почувства неудобно. Господарката явно искаше да остане насаме със съпруга си, така че той измърмори някакво извинение и се измъкна да търси децата на съдията, чиито гласове ехтяха от другия край на къщата.

Амеротке целуна нежно жена си по челото. Очите на Норфрет грейнаха в усмивка.

— Чух за случилото се в съда — каза тя. — За нападението...

— Пренхое е минал оттук?

Тя кимна.

— Знаеш, че понякога се случват такива неща...

— Но не това ме плаши.

Той я хвана за ръцете, беше доловил дяволитостта в гласа ѝ.

— Какво друго ти каза Пренхое?

— Че Майарх, царицата на куртизанките, те е поканила в Дома на любовта.

Амеротке се усмихна:

— И защо да ходя там? — подразни я той. — Аз съм в Дома на любовта.

Пръстите на Норфрет литнаха към устните ѝ:

— Един пратеник донесе нещо...

Тя се изправи, отиде до малка ниша и се върна със завързана кутия от сандалово дърво. След като я отвори, Амеротке извади парче папирус, разгъна го и се взря стъписан в питката със семена от рожков.

Пепи, странстващият учен и писар, беше безкрайно доволен от себе си. Главата му беше замаяна от безбройните чаши бира и вино. Той залиташе по вонящата и пълна с мухи улица към стаичката си. Не можеше да повярва на късмета си. Вярно, че боговете... Той спря и подсмръкна. Ако съществуваха, боговете сигурно биха му се усмихнали. Мина през портата и се заизкачва по стълбите на Дома на удоволствията. Появиха се слуги с венци от цветя, сложиха на главата му лоена топка, напоена с благоухания. Гледаха го с отвращение и презрение: Пепи поддържаше собствена коса, брада и мустаци, а пък робата и шареното му късо наметало бяха доста омърляни. Но щом чуха дрънченето на кесията му и забелязаха скъпата огърлица около врата му, преглътнаха отвращението си. Въведоха го в просторна зала, за да си избере някое от голите момичета, грациозно изтегнати по наровете и изрисувани като пауни.

Пепи се разходи между тях и ги огледа. Кесията му беше пълна до пръсване и той се чувстваше като истински пустинен лъв. Хареса си

едно девойче с гъвкаво бакърено тяло и блестяща от благовонните масла кожа. Хвана я за ръката и я дръпна да стане. Момичето се подчини, като леко се противеше, но Пепи знаеше правилата — на входа уговори цена със съдържателката и се ухили на мускулестия ѝ роб от Куш, въоръжен с меч и боен кривак.

— Няма ли да се забавлявате тук, господарю? — попита жената.

Пепи поклати глава:

— Ще си доплатя — измърмори той.

Монетите се прехвърлиха от едната ръка в другата и странстващият учен повлече девойката след себе си. От време на време Пепи се спираше да я прегърне и да я целуне. Изрисуваните с черен туш очи на момичето блясваха и тя го отблъскваше. Той притискаше силно тялото ѝ към себе си и малките звънчета по китките и глезените ѝ звънтяха при престорената ѝ борба. До тях спряха неколцина войници да предложат грубите си съвети. Момичето прошепна нещо в ухото на Пепи и той забърза напред.

Вече се бе стъмнило, на прозорците и вратите светеха лампи. Пепи стигна до кръчмата и се заизкачва по външното стълбище. Отвори тясната дървена врата и бутна момичето в стаята. То сбърчи нос от силната миризма. Пепи я удари по задника. Тя го изгледа, на лицето ѝ се бе изписал гняв. Пепи бръкна в кесията си и извади два сребърни дебена^[1].

— Единият от тях е твой — каза той завалено.

Спомни си за еротичните папируси, които бе разглеждал в Мемфис. Щеше да образува тази кукла по начин, който тя ни най-малко не очакваше. Момичето понечи да напълни двете чаши с вино, но той я сграбчи за китката и я завлече до широкия нар под прозореца. Тя отново понечи да се съпротивлява, но Пепи знаеше как да я задържи на нара. Легна до нея и прокара ръка по тялото ѝ. Беше толкова погълнат от заниманието си, че не чу отварянето на вратата. Пепи съзря в очите на момичето тревога. Извърна се и стреснато скочи от нара. Видя как дървеното ведро се отдръпва назад, и в следващия миг съдържанието му обля него и куртизанката. Пепи замаяно се изправи на крака, но пред вратата се разля второ ведро и в течността падна запалена лампа. Огънят се разпростря по разлялото масло и за миг превърна стаята в горящ ад.

[1] Египтяните откриват парите едва през гръцката и римската епоха. В Новото царство плащанията се извършват посредством метал. Дебенът представлява навит метален конец (меден, сребърен или златен) с тежина около 90 г. — Бел.прев. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

АКАЦИЯ: В ДРЕВЕН ЕГИПЕТ ДЪРВОТО, ПОД КОЕТО СА СЕ РОДИЛИ БОГОВЕТЕ

Амеротке барабанеше нервно по масата и се опитваше да сдържи яда си. С Пренхое и Шуфой бяха пристигнали в храма на Хор точно след зазоряване. Но ето че вече бяха изминали повече от два часа след началото на срещата, а нямаше особен напредък. Мислите на върховния съдия неволно се върнаха към делото на Рамос. Царският обвинител търсеше още доказателства, а обвиненият си оставаше под домашен арест.

Предната вечер Амеротке не обърна внимание на злокобното предупреждение на питката със семена от рожков. Захвърли я настрани и потъна в прегръдките на Норфрет. Накрая двамата се озоваха на откритата тераса върху покрива на къщата. Лежаха там със сплетени тела и наблюдаваха нощното небе.

Амеротке въздъхна и плъзна поглед из залата. Тя беше в старата част от храма — тъмна и неприветлива, с мрачни голи стени. Венците от пресни цветя не успяваха кой знае колко да освежат мястото, нито да отблъснат миризмата на плесен. Въпреки слънчевите лъчи, които проникваха през тесните високи прозорчета, трябваше да запалят лампи и факли. Всички седяха върху подредени в кръг възглавнички. Присъстваха върховните жреци на Изида, Озирис, Анубис, Амон и Хатор. Амеротке не знаеше истинските им имена, а и не го интересуваха. На външен вид бяха като две капки вода: мъже с привидно смирени лица и лукави очи, зад които се спотайваха скрити амбиции, коварни мисли и дългогодишно съперничество.

Вляво от съдията седеше Хани, а до него се бе разположила съпругата му Вехлис със сребърна диадема в красивата перука. Срещу нея седеше Сенги, главният писар в Дома на живота — дребен тантурест човечец с пълни бузи и щръкнали като дръжки на делва уши. Той улови погледа на Амеротке и вдигна очи, сякаш и на него му бе омръзнало разтакаването. До този момент бяха обсъдили само

протоколните въпроси на срещата — кой къде ще седи, кой ще говори пръв, какви доказателства могат да се предлагат и т.н., а върховният жрец на Изида все още настояваше срещата на съвета да се премести другаде. В този миг Сенги взе дъсчицата за писане, надраска нещо на къс пергамент, подаде го на един слуга и посочи Амеротке. Съдията прочете оставеното пред него съобщение: „Вие сте представител на фараона. Трябва да се сложи край на тази глупост.“ Амеротке се усмихна и кимна. Размърда се на възглавничките си и плесна силно с ръце. Жреците смаяно се извърнаха към него.

— Господарю — обърна се Амеротке към Хани, — откога седим тук?

Вехлис се усмихна и побърза да прикрие усмивката си с ръка. Един слуга погледна водния часовник в ъгъла на стаята. Приблужи се и прошепна нещо в ушите на върховния жрец.

— Повече от два часа — отвърна отегчено Хани.

— Колко загубено време! — разпери ръце Амеротке. — А ни очакват толкова по-важни неща. Нося картуша на божествената Хатусу... — и го показва така, че всички в стаята да го видят. Жреците се поклониха смирено.

— Всъщност точно това сме се събрали да обсъдим — обади се Амон злобно, а в хлътналите му очи проблесна гняв.

— На всяко друго място — спокойно отвърна Амеротке — думите ви биха могли да бъдат приети като предателство. Божествената Хатусу е фараон и царица на Двете земи. Във вените ѝ тече царска кръв, управлението ѝ е белязано от блестящи победи и освен това е приветствано от народа!

— В никакъв случай не подлагам думите ви на съмнение — отговори по-въздържано Амон, — но върховните жреци на Египет носят особената отговорност да обсъдят въпроса... — тук съдията впи поглед в злобното му лице. Вехлис ги наблюдаваше напрегнато, стискайки съпруга си за китката, сякаш му даваше знак да не се обажда. — Целта на тази среща — продължи Амон, като пристегна робата си и огледа останалите жреци за подкрепа — е да обсъдим по-подробно този въпрос. А не само формално да узаконим някой царски декрет.

— Ами убийствата? — прекъсна го Хатор. — Нима храмът на Хор е подходящо място за срещата ни? Не е ли опетнена светостта му

от насилствената смърт на двама жреци?

— Прав сте — кимна Амеротке, радостен, че обсъждането се отклони към по-належащи въпроси. — Двама служители на храма са били убита, но с това ще се занимае съдът. Всъщност, ако не греша, и двете жертви са приветствали разпалено провъзгласяването на Хатусу за фараон. И, изглежда, точно затова са загинали. Питате се дали Хатусу има право да управлява. Но не се ли питате защо са били убити онези учени и жреци, които не са се съмнявали в правото ѝ да управлява?

— Да не би да намеквате, че убиецът е в тази зала? — намеси се Сенги. — Какви доказателства имате?

— Не съм казвал такова нещо — отвърна спокойно Амеротке. — Но идеята ви не е лоша. Всъщност къде сте били всички вие, когато Нерия и Прем са били убити? — в отговор на въпроса из цялата зала се разнесе ропот. Хатор даже скочи на крака и понечи да се развика, но седящият до него Амон го усмири с жест. Амеротке вдигна царския картуш и рече: — Е, може да подскачате като ужилени, но може и да отговорите на въпросите ми — тук, в Залата на двете истини или пред самия фараон. Нерия и Прем са изгубили живота си, защото подкрепяха възкачването на Хатусу. Убийствата им са предумишлени и богохулни престъпления!

Царският картуш укроти гнева на жреците. Вехлис прошепна нещо на Хани. Той кимна и вдигна ръце:

— Господарят Амеротке говори истината. Той е върховният съдия на фараона. Преди да продължим, трябва да дадем сметка за деянията си. Нерия беше убит по време на деветия час. Всеки от присъстващите в тази зала трябва да обясни къде е бил тогава — жрецът въздъхна дълбоко: — И аз първи ще го направя. В нощта на убийството на Нерия аз бях в покоите си със съпругата си...

— И откъде можем да бъдем сигурни в думите ви? — попита Амон.

— Бяхме заедно — отвърна Вехлис. — Когато водният часовник показва деветия час, заповядах да ни донесат храна от кухнята на храма. Съпругът ми гарантира за мен, а аз за него. Както и да е — тя разпери ръце, — когато благочестивият отец Прем беше убит, съпругът ми беше в светилището на Хор. Не си спомням аз къде съм била.

Останалите жреци приеха думите ѝ като сигнал. Амеротке осъзна, че с прибързаните им обяснения истината изобщо нямаше да излезе наяве. Само Сенги остана невъзмутим и тих.

— А къде бяхте вие? — обърна се към него Амеротке.

Главният писар вдигна глава:

— Заклевам се в истината и в името на всичко свято, че и през двете вечери четох. Но не мога да го докажа.

— И какво четохте? — попита Амеротке.

Сенги сви рамене:

— Както всички братя тук, преглеждах записките и архивите. Храмът на Хор е древен, библиотеките му крият съкровища, които не са познати никъде другаде в Египет.

— И все пак какво точно търсехте? — настоя съдията.

— Изучавах древните хроники — спокойно отвърна Сенги, — за да проверя дали от първия фараон на Скорпионите до днес в несекващата линия от владетели някога на трона на Ра е седяла жена. За съжаление не открих нищо. Нито рисунка, нито писмо, нито стела...

На вратата се почука силно и Сенги млъкна. Влезе пазач от охраната и зашепна в ухото на Хани. Жрецът плесна раздразнено с ръце и се изправи.

— Чуйте ме всички! Току-що ми съобщиха, че Пепи е изгорял при пожар в стаята си долу на пристана.

— Как се е случило? — извика Сенги и пръв скочи на крака.

— Разполагаме със съвсем малко подробности — отвърна Хани. — Градската стража разследва случая. Пътуващият учен явно внезапно е забогатял, защото през последните дни бил ял и пил на корем, а миналата нощ наел куртизанка и се върнал в стаичката си с нея. Той, момичето и цялата стая са се превърнали в шепа въглени...

— Нещастен случай? — попита Изида.

— Собственикът на изгорялата пивница е категоричен по този въпрос — отвърна Хани. — В стаята на Пепи е имало съвсем малко масло за лампата, което не би могло да причини такъв пожар. Става дума за убийство.

Амеротке внимателно огледа жреците. Нямаше смисъл да ги пита къде са били миналата нощ. Щеше да получи още една порция измислени обяснения.

— Също както Нерия — изправи се съдията.

— Библиотеката! — възкликна Сенги и закри с ръка устните си. Всички погледи се насочиха към него. — Преди два дни Пепи беше там... — главният писар изглеждаше истински разтревожен. Търкаше неспокойно бузите си и се чудеше как да обясни на втренчените в него жреци споходилите го опасения. — Той беше блестящ учен, но крайно беден. Всички го знаем. Винаги се опитваше да си изпроси по нещо. И изведнъж се изнася от храма. Наема си стая, пълни стомаха си с хубави ястия и вино и има достатъчно пари да наеме куртизанка...

— Значи е откраднал нещо — довърши вместо него Амеротке.

Сенги кимна:

— Наех го да ни помогне, но той не свърши почти никаква работа. Сигурно...

— Невъзможно! — извика Хани. — Библиотеката се охранява добре. Пепи беше наблюдаван през цялото време и на излизане го претърсваха.

Амеротке вдигна ръка:

— Мисля, че трябва да разследваме какво точно се е случило.

Никой не възрази. Излязоха от залата на съвета. Пренхое и Шуфой седяха в една ниша с купчина грозде пред себе си. Амеротке забързано се насочи към тях и те скочиха на крака.

— Пренхое, вземи картуша ми! Иди в храма на Маат. Вземи Асурал и неколцина от пазачите на храма. Слезте на пристана и разпитайте за човек на име Пепи, изгорял в стаята си с една куртизанка. Няма да се наложи да търсите дълго, знаеш как се разпространяват слуховете.

— Слушам, господарю.

После съдията тръгна след останалите, които вече прекосяваха градината и заобикаляха обграденото с палми свещено езеро на път към голямата сграда от бял варовик в дъното на двора — библиотеката. Пред вратите ѝ стояха стражи. Трегерите и колоните на огромната порта от кедрово дърво бяха покрити с великолепни рисунки и йероглифи, изобразяващи живота на учените и писарите. В малкото преддверие с под от либийско дърво беше приятно прохладно. Маслените лампи бяха покрити с капачета от алабастр. Пазачи и слуги приветстваха пристигането на групата височайши посетители.

Дългата правоъгълна зала на библиотека беше на втория етаж. Стените бяха скрити зад резбовани лавици, рафтове и поставки,

отрупани с книги, ръкописи и свитъци папируси. В средата на залата бяха подредени в редици масички с пособия за писане и възглавници пред тях. От една странична стаичка се показва млад библиотекар, който тутакси се поклони на Хани и на останалите жреци.

— Дошли сме заради странстващия учен Пепи — обяви Сенги.
— Той е работил тук, нали?

— Допреди два дни... — младият писар изглеждаше доста разтревожен. — Очаквахме да дойде отново, но...

Амеротке пристъпи напред, представи се с името и поста си и рече:

— Пепи е мъртъв — обяви спокойно Амеротке. — Убит е долу на пристана. Според слуховете внезапно е забогатял...

— Не беше така, докато идваше тук — измърмори младият писар. — Дори не можеше да си позволи хубав калем. Постоянно вземаше на заем...

— Кои ръкописи изучаваше? — попита Амеротке.

Библиотекарят погледна към Хани.

— Върховният съдия Амеротке може да пита всичко — кимна жрецът.

Писарят забързано тръгна навътре в библиотеката към дъбовите ракли с бронзови закопчалки. Отвори една от тях и извади кутия от полирано смокиново дърво. Остави я на масата и отмести капака ѝ.

Жреците се скупчиха около него. Хани извади няколко гланцирани листа папирус с изрисувани фрагменти.

— Какво представлява това? — попита Амеротке. Текстът беше много стар, написан с древни йероглифи и слабо познати символи.

— Това са съхранени фрагменти от ръкописи — отвърна Сенги.
— Някои от тях са на стотици години.

Амеротке измъкна широк къс папирус. Цветовете бяха избледнели. Рисунката изобразяваше жрец пред олтар, а отдолу беше изписана някаква благословия. Той го бутна настрана.

— Нещо липсва ли?

Писарят извади всичко, преброи листата от папируса и след това погледна залепения на капака на кутията индекс. Объркан и задъхан, започна да брои отново, а по челото му се спусна тънка струйка пот.

— Какво има? — попита Сенги.

— Тук трябва да има единайсет ръкописа. А са само десет.

— Какво липсва? — попита съдията.

— Парче пергамент, дълго две длани и широко около лакът. Част от хроника отпреди тринайсет века... — Амеротке подсвирна тихо, без да обръща внимание на смаяните възгласи зад гърба си. — И рисунка — добави писарят. — Изображение на първия фараон от династията на Скорпионите.

— Скъпа ли е? — попита съдията.

— Безценна! — извика Сенги и писарят скри лице в ръцете си. — И Пепи е работил с този ръкопис?

Библиотекарят само кимна, неспособен да отговори от страх. Кражбата на толкова древен ръкопис от библиотеката на храма можеше да означава затвор и дори смърт. В ужаса си той хукна по коридора и след малко се върна с двама яки пазачи, бивши накута.

— Ето, питайте тях, те неотлъчно го наблюдаваха — обясни писарят.

— Е, претърсвахте ли странстващия учен Пепи? — попита Амеротке.

— Разбира се — отвърна по-високият и посочи навътре в библиотеката: — Той седнаше на някоя маса и ние се настаняхме срещу него. Никога не го оставяхме сам и на излизане винаги го претърсвахме. Защо, да не се е случило нещо?

— Носеше ли торба? — попита съдията.

— Торба ли? — изсумтя войникът. — Не можеше да си позволи. Дори му давахме да яде от храната ни.

— И всеки път го претърсвахме най-щателно — добави другият. — От главата до петите. Ние сме се обrekli да служим на Хор!

— Възможно ли е да е откраднал ръкопис? — попита Амеротке.

— Ама... ако... — намеси се младият писар, — ако се е опитал да го скрие под робата си, папирусът сигурно се е начупил, защото беше много стар...

— За каква сума би могъл да го продаде?

— Най-малко... четири слитъка чисто злато... — с треперещ глас отвърна младият писар.

— Сенги — извика Амеротке, — ти си наел този човек...

— Не знам нищо! — главният писар беше ядосан. — Пепи не се интересувахе кой ще седне на трона на фараона. Каза, че ще потърси

доказателства за жена фараон и ще ми каже, ако открие, но едва щом привърши с проучването...

— Е, сега го е привършил завинаги! — изсумтя Вехлис.

Амеротке вдигна ръка, за да въдвори тишина, и загриза устни. В Тива беше пълно с богати търговци и колекционери на древни предмети и скъпоценни реликви от миналото на Египет. Ако Пепи беше откраднал и след това продал ръкописа, сега документът можеше да бъде къде ли не.

Съдията освободи пазачите и заповяда на останалите да седнат около масата. Те бързо се подчиниха. Амеротке махна на младия писар да се присъедини към останалите.

— Случаят е доста странен — започна той. — Ако Пепи се беше опитал да открадне ръкописа, пазачите щяха да го хванат. Но въпреки това документът е изчезнал, а Пепи изведнъж е забогатял — той огледа библиотеката: — Нерия е отговарял за архивите, нали?

Лицето на библиотекаря се отпусна, в очите му избиха сълзи:

— Той беше добър учител, господарю, истински учен...

— Защо тогава някой ще иска да го убие? — попита Амеротке.

— Нерия беше добър човек, незлоблив и търпелив. Книгите бяха неговият свят. Често го заварвах тук късно през нощта, говореше си сам, наведен над някой ръкопис... Беше ерген. Обичаше древните свитъци като своя съпруга и деца. Напоследък бе силно развълнуван от предстоящия съвет на върховните жреци. Сам се зае да дири доказателство... Но понякога се държеше много тайнствено. Определено избягваше Пепи. Веднъж чух двамата да си разменят остри думи, но не разбрах за какво става въпрос.

Вехлис почука по масата с боядисаните си в лилаво нокти:

— Всички обичахме Нерия, но що се отнася до мъдростта, той беше истински скъперник. Събираше скъпи късчета познание, безценни неща, но ги пазеше само за себе си...

— Значи Нерия е бил ангажиран в търсенето на доказателства за правото на божествената Хатусу да управлява, така ли?

— Да — призна Хани.

— Не знам за Пепи, но Нерия работеше усилено — намеси се Вехлис. — Често го виждах да седи тук и да пише в един свитък папирус. Един ден го попитах какво прави. Той ме погледна, очите му блестяха въодушевено, но не ми отговори, а само се усмихна и поклати

глава. И преди да ме попитате, господарю Амеротке, ще ви осведомя, че веднага след убийството на Нерия съпругът ми заповяда килията му да бъде претърсена внимателно. Свитъкът беше изчезнал заедно с плодовете на целия му издирвачески труд.

— Прегледах внимателно всичките му принадлежности — потвърди Хани. — А Сенги провери в библиотеката. Не открихме нищо.

— Господарю, аз подхванах изследването отново — обади се библиотекарят, — но не съм учен като Нерия.

— Откри ли нещо? — попита Амеротке.

Библиотекарят пак погледна към Хани и върховният жрец махна в знак на позволение.

— Все още нищо — измърмори библиотекарят.

Амеротке се обърна към Хани.

— Успяхте ли да разберете къде е бил Нерия, докато всички останали са присъствали на пиршеството след посещението на царицата?

— Доколкото знам — отвърна бързо Хани, — е бил долу в тайните проходи под храма, за да посети гробницата на Менес.

— И защо? Какво има там долу? — попита Амеротке.

— Точно под светилището — намеси се Вехлис — е царската гробница на първия фараон на Египет. Когато във времената на Хиената хиксосите нападнали Египет, подложили земята ни на разруха с огън и меч и водите на Нил потекли червени от жестоките им жертвоприношения, жреците на Хор изоставили храма и се скрили в подземията — тя обиколи с ръка библиотеката: — Хиксосите завладели всичко. Но все пак в тайните галерии под земята оцелели неколцина жреци. Един от тях мислел, че светлината на Египет ще угасне завинаги, и затова покрил стените на гробницата на Менес с фрески, които разказват историята на страната ни, така че идните поколения поне да узнаят за славното минало на земите ни преди нашествието на варварите.

— Нерия обичаше да ходи там... — библиотекарят се усмихна и дръпна настрани кутията от смокиново дърво. — Казваше, че е чудесно място за размисъл.

— Значи всички са знаели, че Нерия ще бъде там долу? — подхвърли Амеротке.

— Разбира се — засмя се горчиво Вехлис. — Ако някой го е търсил, е трябвало само да провери тук или долу в гробницата на Менес.

— Веднъж слязох долу след него — обади се Сенги. — Факлите и лампите бяха запалени. Промъкнах се на пръсти до гробницата, Нерия седеше до саркофага и му говореше, сякаш с мумията бяха стари приятели.

— Всъщност той каза нещо... — младият библиотекар се взираше напрегнато в тавана: — Попитах го за божествената Хатусу — той преклони глава — и какво мисли за срещата, която трябваше да се състои тук, за съвета на върховните жреци... — младежът замълча и Амеротке осъзна колко тихо е станало в библиотеката. — Доколкото помня, Нерия отвърна: „В началото е била единствено божествената майка. Всички неща започват от жената.“

Вехлис възбудено плесна с ръце:

— Виждате ли!

— Но никой не го отрича — възрази Хатор. — Теолозите твърдят, че преди да се отдръпнат врящите морета и да се образува сушата, преди светлината да се отдели от тъмнината, е съществувала само Нут, богинята на небето.

— О, не, сигурен съм, че Нерия имаше нещо друго предвид... — измърмори библиотекарят, но забеляза киселата гримаса на Хатор ѝ млъкна.

— Имате ли още въпроси? — обади се Озирис. — Наближава времето за пречистване. Трябва да се помолим и да се оттеглим за почивка през горещината на деня...

Останалите се съгласиха, но Амеротке удари с ръце по масата:

— Говорите за ритуали и пречистване, за храна и почивка, но дали Нерия ще усети някога слънцето по лицето си? Дали благият отец Перм ще се взре в звездното си небе? Тук става въпрос за убийство. Сет, червенокосият бог на хаоса и разделението, се е настанил в този храм. Пълненето на стомасите и излежаването на сянка няма да го прогонят. Не го ли осъзнавате, премъдри жреци? — попита ядосано той. — Всеки един от нас може вече да е белязан със знака на ангела на смъртта!

СЕДМА ГЛАВА

БА: В ДРЕВЕН ЕГИПЕТ ДУМАТА ЗА ФИЗИЧЕСКАТА СИЛА НА ДУШАТА^[1]

Думите на Амеротке обуздаха арогантността на жреците. Сенги кимаше мъдро. Вехлис долепи длани в безшумни аплодисменти. Хани се усмихна:

— Право говорите, господарю Амеротке. Вашата откровеност е добре известна.

— Не исках да бъда откровен — отвърна Амеротке, — а само да кажа истината. Огледайте се. Да, градините са просторни и облени в слънце; розите, лилиите и лотосите ухаят във въздуха. Тъмночервените гроздове са се налели със сок. Сред колоните е прохладно, но има тъмни места, тесни проходи, изпълнени със сенки ниши. През нощта нахлува тъмнината и кой тогава ще бъде в безопасност, а? Можем да си седим спокойно и да си говорим, но не забравяйте защо съм тук! Двама жреци, двама високопоставени служители от храма на Хор бяха жестоко убити. От нечия черна ръка снощи бе покосен и трети учен. И смъртта се промъкна тук, когато бе свикана тази среща. Не искам да ви плаша, но според мен убиецът все още е сред нас — той въздъхна: — Нека първо заловим убиеца, а после да почиваме. След като свършим тук, искам да посетя проходите и пещерите под храма.

— Ще заповядам да запалят лампите и факлите — измърмори Хани.

— Имате ли други въпроси? — отново попита Озирис.

Амеротке кимна:

— Смъртта на Прем е истинска загадка за мен. Бил е жестоко убит в килията му, но когато стражите са разбили вратата, убиецът вече е бил избягал. Как? Явно не се е спуснал през прозореца, защото капациите са били затворени, а и няма следи от въжена стълба или от стъпки по земята. Пък и на убиеца би му трябвало повече време, за да се скрие...

— Истинска загадка — съгласи се Сенги.

— Всъщност загадките са две — поправи го съдията. — Първата е как злодеят е убил благочестивия отец и е избягал. А втората — защо е поел такъв риск.

— В какъв смисъл? — попита Хатор.

Амеротке разпери ръце:

— Прем често се е разхождал в градината и си е почивал под някое дърво. Хранел се е от кухнята на храма, пиел е вино. Стрела или чаша отрова са могли да го убият не по-зле от разбиване на главата в стената на заключена отвътре килия...

Настъпи тишина.

— То е ясно — обади се най-накрая младият писар от библиотеката. — Прем е трябвало да умре, сякаш е бил убит от леопард... — той махна към лавиците с ръкописи зад себе си: — Древните хроники са пълни с описания за жестокостите на хиксосите, които често използвали диви котки и леопарди, за да проследят и да убият враговете си. Даже бойците им носели бронзови пръти, на които били прикрепени нокти на пантера...

— Но защо убиецът не е използвал обикновен боен кривак или кама? — попита Амеротке.

Всички се извърнаха към младия библиотекар и той се изчерви от вниманието на вишестоящите.

— Градинската кула е много стара — отвърна той. — Говори се, че е била построена от хиксосите. Използвали роби, за да пренесат, да натъкмят и да шлифват камъните. Старците разправят, че варварите смесвали водата за варовика с човешка кръв и че погребвали живи затворници в основите като жертвоприношение към боговете си. За кулата се знае, че се обитава от душите на убитите от хиксосите... — библиотекарят замълча за миг. — Възможно е убиецът да е искал да предизвика безпокойство и раздори в храма, защото, както знаете, кастата на жреците е особено подвластна на истории за тайнствени убийства и жестока смърт от невидими сили.

Върховният съдия внимателно огледа библиотекаря — съвсем млад, с бръсната глава и крив, сякаш чупен в миналото нос. На Амеротке му допадна пронизателността и здравата му логика.

— Как се казваш?

— Калив, господарю.

— И сам ли стигна до този извод? — младежът стисна устни и кимна.

— Справил си се много добре! — похвали го Амеротке. — Храмът на Маат — обърна се той към върховния жрец на Хор — би се гордял да има такъв библиотекар.

— И още нещо — продължи Калив. — Хиксосите са войнствен народ. Отнасяли са се дори към собствените си жени като с животни и не са имали женски божества...

Амеротке се приведе напред:

— Значи смяташ, че убийството на Прем е било съзнателно планирано и извършено, за да разстрои храмовата общност точно когато върховните жреци от цяла Тива обсъждат възкачването на Хатусу на трона на вечността? — младежът кимна енергично и съдията продължи: — В думите ти има истина. При нормални обстоятелства щяхме да обсъждаме възкачването на фараона спокойно и с аргументите на учените. А сега сме сред кръв и хаос, неясни заплахи и тайнствени убийства... Ясно защо Нерия е бил убит, но Прем?

— Той беше учен — отвърна Хани, — който също изследваше въпроса за възцаряването на жена на трона на Египет.

— Имаше ли близка връзка между Прем и Нерия? — попита Амеротке.

— Да бяха добри приятели — отвърна Вехлис. — Нерия се отнасяше към Прем като към свой учител, наставник и изповедник.

— Значи е възможно Нерия да е открил или да е видял нещо и да го е споделил с Прем? И затова и двамата е трябвало да умрат. Но какво е било това, си остава загадка.

— Явно само убиецът знае тяхната тайна — обади се Вехлис.

— Да — кимна Амеротке, — освен ако двамината не са споделили с още някого откритията си...

Всички се обърнаха към Хани. Той се изчерви и избърса уста с крайчеца на памучния си колан.

— Не знам нищо — отсече той. — Абсолютно нищо. Нищо не са ми казвали...

Амеротке въздъхна и освободи с жест жреците — засега нямаше повече въпроси към тях. Те припряно излязоха и остана само библиотекарят Калив.

— Имате ли нужда от нещо, господарю?

— Ще ги претърсят ли? — кимна към вратата съдията.

— Не, посетителите се претърсват само ако са разглеждали ръкописите.

Амеротке му благодари и библиотекарят се скри в малката си стаичка, от която имаше пряк излаз от библиотеката. Върховният съдия се взираше в лавиците и поставките. Вслушваше се напрегнато. Нищо не нарушаваше хармонията в тази красива благоуханна зала. Опитва се да сложи в ред мислите си, които кръжаха около всички събития от последните дни. Влюбената в новия си съпруг Далифа, арогантното лице на Антеф, обвиненият в убийство Рамос, Залата на подземния свят... Да, трябваше лично да иде до лабиринта, но щеше да му е нужен военен ескорт. Оазисът Амарна беше опасно място — не само заради лъва човекоядец. Там често се навъртаха скитници и жители на пустинята, винаги нащрек за лесна плячка.

Постъпката на Рамос беше или много глупава, или твърде злостна. Защо беше отвел конете? Какво ли е могло да се случи на близнаците, добре обучени и въоръжени войници? Нима можеше да изчезнат безследно от лицето на земята? Но кога да отиде дотам? А и тази работа... Варварските убийства на Нерия, Прем и Пепи...

Клепачите на Амеротке натежаха. Вратата на библиотеката се отвори и вътре влезе Вехлис, зад нея ситнеше прислужничка.

— Трябва да си починете! — върховната жрица на Хор се усмихна. Беше се преоблякла в бяла роба от чиста вълна, пристегната в талията със сребърно коланче. Беше свалила перуката си. Амеротке осъзна колко по-млада изглежда сега. — Отивам да поплувам — обяви тя.

— Само не в Нил! — пошегува се Амеротке.

Тя погледна през рамо, до вратата все още стоеше прислужничката.

— Сигурна съм, че на някои от върховните жреци това би им допаднало. Реката край храма е пълна с крокодили, но вероятно те няма да ми обърнат внимание. Не съм апетитната хапка, която бях някога... — тя въздъхна. — Останалите се гощават в градината. Трябва да отидеш и ти при тях, Амеротке. Дори и ако те избягват компанията ти...

— Защо да я избягват?

— Страхуват се от теб. Много си добър в задаването на въпроси. Нищо чудно, че престъпниците в Тива подскачат само като чуят името ти.

— Ласкаеш ме — пошегува се съдията.

Вехлис се засмя и излезе. Амеротке въздъхна и се изправи. Беше гладен и уморен, но трябваше преди това да посети подземните проходи и гробницата на Менес.

Излезе от библиотеката, попита един слуга за посоката и тръгна по пустите коридори. Новите крила на храма бяха просторни и обсипани със злато, слънчеви лъчи играеха по ярките рисунки върху белите варосани стени, мраморния под и делвите със скъпи благовония, оставени край всяка от колоните. Няколко десетки танцьорки, упражняваха нов танц в един от вътрешните дворове. Гъвкавите им съблазнителни тела бяха обвити в тънки прозрачни роби, а на главите носеха красиви перуки. Движеха се в смайващ синхрон, бавно и плавно, с възпламеняващ сърцето ритъм. Гривните със звънчета на китките и глезените им звънтяха в такт с провлачената музика от сестрите. Амеротке мина покрай тях и се озова в друг двор, закътан и леко засенчен. После навлезе в поредица тъмни тесни коридори, опасани с черни гранитни статуи на богове и странни зверове. Тук бе по-прохладно, но варовикът миришеше на влага и мухъл. Това беше старата част на храма. Отвъд мрачните стени и порти долитаха звуците от градината — смях, звънтене на арфа и бълбукане на вода.

Един пазач го упъти отново и Амеротке стигна до мрачната стълба към подземията. Вратата в дъното, подсилена с бронзови гвоздеи и пиринчени ключалки, беше отворена. Хани бе спазил обещанието си: факлите искряха, а в нишите по стените горяха маслени лампи. Съдията слезе по стълбите, мина по тъмните проходи и влезе в подземна пещера, пълна с танцуващи по стените сенки. В средата лежеше голям саркофаг, украсен с йероглифи и древни символи.

Черният мрамор беше леденостуден. Амеротке бавно го обиколи и потисна потреперването си, когато забеляза изрисуваните над червената врата очи. Дали Менес, първият фараон на Скорпионите, все още надничаше навън? Дали неговата Ка се скиташе тук от Полята на вечността? Спомни си за Нерия и се върна обратно по проходите до

стълбата. Миризмата на изгоряло масло и човешка плът беше изчезнала, стъпалата бяха внимателно измити и посипани с пясък, но по стената все още личаха следите от черните езици на огъня.

Амеротке се върна до залата със саркофага и тръгна край стените. Фреските бяха направени набързо и грубо, но имаха свой живот и плам. Показваха историята на Египет до нахлуването на хиксосите, които бяха изобразени като ужасяващи воители, яхнали коне с демоничен вид и бълващи огън очи. Художникът бе изпълнил всяка сцена с детайли, сякаш отчаяно се бе опитвал да не пропусне нещо от славата на Египет. Амеротке измъкна една факла от поставката ѝ, за да разгледа фреските по-внимателно. Всяка стена беше покрита с различни сцени, щяха да са му необходими седмици, за да вникне в подробностите. Какво ли се е надявал да открие тук Нерия, което да липсва в древните ръкописи? Някои от рисунките бяха избледнели. Другаде мазилката беше изпадавала и изгнила. Съдията отиде до началото на хрониката. Позна символите за морето и пясъка, картуша на царете от династията на Скорпионите. Владетелите бяха изобразени един по един, седнали на разкошни тронове. Амеротке се взря в Менес — лицето му бе дребно и заоблено, с тъмни бадемови очи. Носеше боен шлем и скъпоценна огърлица. Част от рисунката беше избледняла, стената беше напукана. Той се готвеше да продължи нататък, когато отнякъде се разнесе гърмящ глас:

— Господарю Амеротке!

— Да, кой е? Какво има? — съдията не се виждаше от вратата, беше скрит зад големия саркофаг. Тръгна да го заобикаля, но спря. Колцина знаеха, че е тук? Ако това беше слуга или вестоносец, защо просто не влезеше вътре? Прокле се наум, че бе оставил личното си оръжие у дома. Липсваше дори камата от колана му. Надникна зад саркофага и във въздуха изсвистя стрела. Удари се точно в стената зад него. Съдията се притаи зад саркофага на Менес и бързо се огледа. Зърна приведена тъмна сянка — лъкът отново се изправяше. Втора стрела прошумя край него и разчупи мазилката. Амеротке притисна потния си гръб о студения мрамор на саркофага и се извъртя настрани. Какво да направи? На стрелеца му трябваше време, за да сложи нова стрела на тетивата, но ако сега се втурнеше да бяга, нямаше да му стигне времето. Пък и светлината на факлите го правеше идеална мишена. Сви се още по-назад до саркофага, който беше единствената

му защита. Нова стрела избръмча във въздуха. После настана тишина. Огледа се. Залата беше празна. Дали тайнственият стрелец се беше оттеглил? Или се прокрадваше напред, към него?

Амеротке се насили да се успокои. Ослуша се. Ако стрелецът се движеше, щяха да се чуват стъпките или дишането му. Но в гробницата цареше тишина. Съдията бавно пропълзя покрай саркофага. Залата беше празна. Тръгна по проходите. Дълбока тишина. Изкачи се предпазливо по стълбите, отвори вратата и внимателно надникна навън. Убиецът със сигурност не би го причакал тук. Тръгна през колонадата, като се опитваше да овладее гнева и уплахата си. Някъде встрани се чу приглушен звук и съдията инстинктивно се прилепи о стената. Надникна внимателно зад колоната ѝ съзря върховния жрец Амон, който притискаше една от танцорките към стената. Беше я повдигнал, а бедрата ѝ обвиваха кръста му. Ръцете му грубо стискаха задника ѝ и жреца проникваше в нея с резки движения, както обикновен моряк обладава куртизанка на стената на пивницата в миризливите алеи на града. Момичето не протестираше. Гривните на китките и глезените ѝ звънтяха, а лицето ѝ бе изкривено от удоволствие.

Амеротке се усмихна и тихо се отдалечи. Гледката, как върховният жрец с гол задник се сношава с една от танцорките на храма така животински, го накара да забрави ужаса от гробницата. Излезе в градината. Почуди се дали да не провери къде са били всички жреци по време на нападението, но това щеше да му отнеме часове. Дневната горещина вече намаляваше, бели облачета изпъстриха синьото небе. Той седна под едно дърво, надявайки се песента на птиците да успокои мислите му. Мислеше за Амон, за смъртта на Нерия и на Прем, за срещата на жреците... Вдигна поглед, съзря наъбения връх на кулата и реши да се качи там.

Стъпалата водеха до дървена врата. Съдията реши първо да огледа отвън. Кулата беше кръгла и се издигаше право към небето. Камъните бяха напълно гладки, а прозорците — разположени доста високо. Той се изкачи по стъпалата и отвори вратата. Вътре миришеше приятно от разхвърляните по пода цветя. Амеротке се хвана за въжените перила и се заизкачва по стълбата. На всяка площадка имаше по една стаичка. Продължи нагоре и стигна до върха. Отвори се една врата и се показа слуга. Беше набит и дебел. По голите му гърди се

стичаха струйки пот. Носеше палитра с боички и малка четчица. Той спря и се втренчи с немигащ поглед в Амеротке. Съдията се представи и непознатият веднага се поклони.

— Казвам се Сато — каза той. — Бях слуга на покойния отец Прем. Чувал съм за вас, господарю Амеротке. Всички знаят за вас.

— Така ли? — усмихна се съдията. Посочи вратата: — Това ли е килията на отец Прем?

— Да. Аз тъкмо събирам неговите... — очите на Сато се напълниха със сълзи. — Събирам вещите му. Тялото му е при балсаматорите. Скоро ще го изпратим от другата страна на реката — слугата се усмихна: — Обещаха ми малка гробница до тази на господаря.

— Напълно заслужена е — отвърна Амеротке. Мина покрай Сато и влезе в килията. Приличаше на кутийка, варовиковите стени бяха измити и блестяха от белота. Бяха останали малко неща — тръстиковото легло, няколко стола, кресло и възглавнички. По лавиците имаше само два-три глинени съда и напукана делва с вода.

— Къде държеше благочестивият отец ръкописите си?

— О, господарю, той имаше много малко. Каквото искаше, вземаше от библиотеката. Или от Дома на живота.

— Но в нощта, в която умря, е носил карти на небето, нали?

— О, да, но те бяха събрани и прибрани...

— Нещо друго? — попита Амеротке. Усещаше, че Сато премълчава нещо, и затова впи изпитателно поглед в лицето на слугата.

Мъжът въздъхна и приседна на ръба на леглото.

— Върховният жрец Хани ме попита същото... Сигурно знаете, че през последните дни господарят ми имаше... непрекъснато носеше един свитък... — той се закашля. — Донесе го за първи път няколко дни преди смъртта си... Беше завързан с червен плат. Господарят не даваше никой да го докосва... Идваше тук и се заключваше в килията си. Когато му носех храна и пиене, се държеше мило с мен, но винаги прикриваше ръкописа с ръка, сякаш да не прочета или видя нещо.

— А ти успя ли да надникнеш? — Амеротке извади кесията си от малкото джобче в робата си. Отвори я и извади един сребърен диск.

Сато се усмихна. Щеше да има нужда от пари, особено в предстоящите дни. Все пак той беше само един слуга на средна

възраст, който обичаше бирата.

— Преди два дни — отвърна той — донесох вечерята му. Благочестивият отец както винаги покри с ръка пергамента, но след това му се стори, че чашата ще се разлее, и неволно протегна ръка да я хване.

— И какво видя?

— Не съм сигурен... — Сато видя, че Амеротке е раздразнен. — Мисля, че беше някакво насекомо... бръмбар или нещо друго...

— Бръмбар ли?

— Или пък скорпион. Да, по-скоро беше скорпион.

Амеротке отдръпна късчето сребро:

— Кажи ми истината!

Сато затвори очи.

— Сигурен съм, че беше скорпион, доста груба рисунка.

— Много добре — съдията притисна монетата в месестата длан на слугата, след това сграбчи палеца му и го изви: — И къде е тази рисунка сега?

— Не знам, господарю. Ще призная, че когато влязохме в килията на господаря Прем бях любопитен. Огледах всичко, но не я открих.

— И не си намерил нищо подозрително? — попита Амеротке. Слугата поклати глава. — В дните преди смъртта на господаря ти двамата с Нерия често ли се затваряха тук?

— Не, никога.

— Нерия изобщо идвал ли е тук? — Сато отново поклати глава. — Добре — каза Амеротке отчаяно, — а Прем посещавал ли е архиваря?

— Не, господарю, но... — Сато се озърна към вратата, — мисля, че смъртта им е свързана.

Сега слугата не изглеждаше толкова глупав. Амеротке зърна проблесък на хитрост в погледа му.

— Хайде, Сато — подкани го той, — кажи ми какво знаеш.

[1] Всъщност Ба е едно от трите проявления на душата — както Ах и Ка. Ба е „материалната“ и материализираната душа, която продължава да живее и след смъртта. — Бел.прев. ↑

ОСМА ГЛАВА

ВРАТА: В ДРЕВЕН ЕГИПЕТ СИМВОЛ НА ОТБРАНА И ВХОД

Убиецът седеше в Дома на мъртвите в храма на Хор и наблюдаваше как лекарите и балсаматорите приготвят тялото на благочестивия отец Прем за последното му пътуване на запад. На една маса в другия край на залата лежаха овъглените останки на архиваря Нерия, обвити в бял ленен саван. Балсаматорите бяха сторили всичко, което бе по силите им, но какво можеха да направят с овъглена до костта плът, изтекли като вода очи, сгърчен и почернял език и вътрешни органи? Дали Озирис, повелителят на мъртвите, щеше да прояви състрадание? Щеше ли да допусне Ка на Нерия да предприеме пътуването си до Благословените поля? Нерия беше добър човек. Когато душата му бъде претеглена в залата на мъртвите, сигурно ще бъде спасен от поглъщачите на сърца, тези зли демони, които лежаха край везните на правдата и чакаха душите на отхвърлените от боговете. Убиецът не изпитваше угризения. Как иначе можеше жена, жалко създание като Хатусу, да носи двойната корона на Горен и Долен Египет? Убиецът бе дошъл уж да окаже последна почит на мъртвия жрец, но и да се увери, че не е открито нищо подозрително. За щастие светлината беше малко. Тялото на Прем лежеше изпънато и голо. Началникът на погребалните церемонии се наклони над трупа и бръкна в ноздрите с бронзови щипци, за да извади мозъка. Един жрец мълвеше молитва, а един писар рисува с червено мастило дълга половин лакът линия от лявата страна на тялото. После по линията беше направен широк разрез с нож от етиопски обсидиан. Един балсаматор пъхна ръцете си в отвора и шепнейки молитва, извади вътрешностите — сърцето, дробовете и червата. Те бяха поставени в купички, а слугите измиха кухнята с ароматно палмово вино. Отдръпнаха се. Трупът беше вдигнат и потопен в голяма каца с природна сол. Щеше да лежи там седем дни, тогава щяха да се върнат

и да напълнят коремната кухня с мек памук, дървени стърготини и ароматни пръчици.

Убиецът се обърна и погледна в другия край на помещението. Останалите неща за погребението вече бяха приготвени — скъпоценни платове за повиване, сребърна маска, златна огърлица, символизираща душата на Прем, рееща се в отвъдното. Гривни за краката и пръстени за ръцете, скъпо ковчеже с екземпляр от Книгата на мъртвите. Малки делви, украсени с глави на ястреби, чакали и бабуини, стояха готови да приютят органите и мозъка.

Убиецът наблюдаваше как тялото потъва в голямата вана с природна сол, и прошепна молитва. Всичко беше минало добре. Никой не беше забелязал нищо. Лекарите, балсаматорите и слугите по почистването бяха по-загрижени с подготовката на трупа, отколкото да търсят причината за смъртта. Убиецът се успокои. Вярно, Амеротке беше успял да се изплъзне. Но... имаше време, нямаше нужда да бърза. Вече бяха тръгнали слухове. Ключките се бяха разпространили по пазарите и чаршиите. Щяха да стигнат до пристана, да се повтарят по кръчмите и пивниците. Трябваше ли Хатусу да стане фараон? Можеше ли жена, независимо от благоприятните поличби, да бъде господар и владетел на народа на Деветте лъка?

В градинската кула след една кана бира Сато стана словоохотлив. Беше поласкан, че върховният съдия сам слезе долу и донесе глинена кана и две чаши. Освен това се бе разчувствал и си мислеше какви беди го очакват сега, след смъртта на господаря Прем. Амеротке отпиваше от бирата и го наблюдаваше. Помнеше поговорката на Шуфой: „Виното и бирата пълнят стомаха и развързват езика.“

— Господарят ти обикновено тук ли четеше? — попита Амеротке, като върна разговора към важния въпрос.

— Да. Кулата е празна. Другите помещения се използват за складове. Господарят беше истински звездоброец. Покойният Тутмос II често се допитваше до него... Аз му служех вярно, помагах му във всичко — Сато беше готов да се разплаче. — Прем понякога беше доста разсеян. Губеше разни неща. Лягаше и забравяше да изгаси

факлите. Оставяше лампи близо до ръкописите, а освен това непрекъснато искаше да яде и да пие.

— А в нощта, в която беше убит?

— Всичко беше нормално — Сато издаде долната си устна напред: — Аз бях уморен — ухили се похотливо. — Една танцьорка благоволити да ме забележи. Прекарах следобеда с нея и с цяла кана бира...

— Много хубаво — кимна Амеротке. — Значи си дошъл по-късно в кулата. Нали така? Не се безпокой, няма да кажа на останалите.

— Закъснявах — призна Сато.

— Има и още нещо, нали? — притисна го съдията. — Кажи ми истината.

— Дойдох тук, господарю, но бях забравил да взема храната, така че се върнах до кухнята. Изкачих пак стълбите, но не забелязах нищо необичайно. Килията на господаря Прем беше затворена и заключена.

— Винаги ли стои заключена?

— Понякога.

— Но ти каза, че той бил разсеян...

— Не и за килията, никога. Както и да е, реших, че може да е горе на покрива. Той не обичаше да го безпокоят. Качих се и надникнах.

— Какво правеше?

— Беше коленичил. Около раменете му имаше шал и си беше сложил любимата сламена шапка.

— През нощта?

— Пазеше му топло от хладния нощен въздух.

— И какво стана след това?

— Върнах се обратно тук и зачаках.

— И тогава господарят ти е слязъл?

— Да, тръгна да слиза по стълбите, но сребърният му пръстен падна и аз се спуснах да го взема. Когато се върнах, Прем вече седеше в килията си до масичката. Оставих там пръстена — той посочи малка полирана масичка точно до вратата. — Господарят ме отпрати, затвори вратата и пусна резето. След малко се чуха ония ужасни писъци —

лицето на Сато се изпъна, по пълните му бузи се затъркаляха сълзи. — Останалото го знаете.

— Не, не го знам — Амеротке се усмихна: — Разказвай.

— Побягнах надолу по стълбите и изскочих от кулата. Започнах да викам. Появиха се пазачи и слуги. След това жреците...

— Кои по-точно?

— Май всички.

— И?

— Ами насилихме вратата, открихме тялото на благочестивия отец на леглото, главата му беше разбита, лицето му изподрано...

— Но нито следа от боен кривак?

— Сега ще ви кажа нещо, което никой не знае... — Сато шумно отпи от чашата си. — Не съм казвал на никого, но Прем имаше боен кривак с лапа от пантера в края...

— Какво!?

— Ами аз току-що си спомних — заекна Сато. — Господарят често се шегуваше за него. Казваше, че му напомнял за времето на Хиената, за войните и глада.

— Значи кривакът е изчезнал?

— Да, господарю, няма го.

Амеротке стана и отиде до прозореца. Всичко се връзваше, с изключение на бягството на убиеца. Погледна през рамо. Вратата на килията още не беше поправена и той виждаше как е била насилена. Но как беше успял убиецът да избяга? Надникна през прозореца. Дори на един умел войник щеше да му трябва време да завърже въже и да се спусне долу, а при това ръцете и коленете му щяха да се разранят от остри камъни.

— Заведи ме да видя покрива на кулата!

Сато остави чашата си с бира и го поведе по стълбите. Терасата на покрива беше плоска и заобиколена с висока стена с тесни бойници за стрелци с лъкове. В средата имаше малка масичка, поизкривена от времето. Слугата обясни, че Прем я е използвал за картите и таблиците си. Амеротке се доближи до стената и погледна навън. Следобедът преваляше, лекият вятър беше прохладен и свеж. От кулата имаше чудесен изглед към Тива. Съдията зърна веещите се флагове над Дома на вечността, златния обелиск, алеята на сфинксовете, големите червени пилони за знамена на храмовете. Приведе се напред, зави му

се свят. В основата на кулата нямаше нищо, само от едната страна растяха розови храсти и цветя. Той внимателно обиколи покрива. По пода беше насипан пясък, за да се улесни ходенето. Никъде не личеше следа от насилие. Коленичи и вдигна парче връв. Беше от сплетени конски косми, но допълнително заякчена и намазана с масло. Показа я на Сато.

— Парчета от въже, нали?

— Господарят Прем не държеше въже тук — отвърна Сато. — Носеше само храна, ръкописи, кутията за писане и мастило.

Амеротке седна и опря гръб в стената. Въртеше парчето връв между пръстите си.

— Много умно — прошепна той. — Скоро ще разберем дали теорията ми е изградена от пясък или от здрави камъни... — изправи се и рече: — Благодаря ти, Сато. Помогна ми повече, отколкото смяташ.

Сато му отвори вратата и се заслуша как върховният съдия слиза по стълбата. Последва го бавно и спря пред вратата както в нощта, в която беше убит отец Прем. Беше ли видял нещо тогава? Нещо странно? Какво беше то? Опита се да си спомни, но не успя. Въздъхна и седна. Върховният съдия беше много щедър. Сега вече можеше да си купи онази неизтощима танцьорка. Облиза устни.

Амеротке излезе от кулата и заобиколи розовите храсти, които бе зърнал отгоре. Стъблата им бяха обсипани с остри бодли. Навлезе внимателно сред тях и видя едно пречупено стъбло и нишки от въже. Затвори очи и зашепна молитва.

— Не знаех, че се интересувате от рози! — Амеротке се извърна рязко. Шуфой го наблюдаваше заинтригуван. В едната си ръка държеше пръчка, а в другата — кожена торба. От двете му страни стояха Пренхое и Асурал, и двамата изглеждаха уморени и прашни. — Търсихме ви къде ли не!

Началникът на храмовата полиция прокара ръка по челото си.

— Господарю, аз съм уморен и потен...

— Нищо чудно, щом упорстваш да се разхождаш наоколо въоръжен до зъби и облечен в кожена ризница. Да вървим! — отвърна съдията и ги поведе покрай лозята към сянката на акациевите дръвчета, където на лъчите на залязващото слънце блестеше священото езеро. Посочи им къде да се настанят, след което помогна

на Асурал да свали кожената си ризница, даде на Шуфой пръстена си и го изпрати до кухните на храма. След малко Шуфой се върна със слуги, които носеха още парещ хляб, печена гъска и купи с пресни плодове. Подредиха всичко на тревата пред тях и Шуфой грейна:

— Подготвя се пир! Господарката Вехлис каза, че сме поканени всички...

Съдията се усмихна и ги остави да утолят жаждата си.

— А сега — подкани ги той — ми разкажете за Пепи.

— Няма кой знае какво за казване — изсумтя Асурал, — тъй като от него не е останало много. От градската стража са поели разследването, така че не успях да открия много. Пепи може и да е бил блестящ учен, но все е гледал да прекара другите и да измуфти, каквото може. Постоянно е просел храна и вино, а след това изведнъж е наел стая и е носил със себе си повече злато и сребро, отколкото са могли да поберат джобовите му.

— А пожарът? — попита Амеротке.

— Стаята му и цялата кръчма са изгорели от пода до покрива. От Пепи и момичето са останали само черепите и овъглени кости.

— Значи всичко е било унищожено?

Асурал попи потта по врата си и въздъхна:

— Не е останало нищо.

— Мъдреците твърдят — обади се тъжно Шуфой, — че глупавата жена е импулсивна и лековерна и за нея откраднатата вода е по-сладка, а хлябът — по-вкусен, когато се яде тайно.

— Какви ги дърдориш, Шуфой?

— За куртизанката — обясни джуджето. — В случая с Пепи нейният „таен хляб“ я е отвел право в лапите на смъртта.

— И какъв е бил източникът на внезапното забогатяване? — попита Амеротке, без да обръща повече внимание на загадъчните думи на слугата.

Асурал поклати глава:

— Никой не знае.

— Говори ли се за продадени от Пепи ръкописи?

— Не. Защо, да не би да е откраднал нещо от тук?

— Може би — измърмори съдията.

— Отплатата за греха е смърт — пак се обади Шуфой. — Може ли човек да носи огън в дрехата си, без да я запали? Може ли да върви

по жарава, без да изгори петите си?

— А аз пък снощи сънувах — намеси се Пренхое, — че от Нил излезе жена крокодил и се съвкупил с мен...

— Достатъчно! — извика Амеротке. — Оставете ме да кажа какво открих тук...

— Минутка, господарю — прекъсна го Асурал и се размърда на тревата. — Спомняте ли си Нехему?

— Как бих могъл да го забравя?

— И заплахите му? — Асурал беше впил поглед в лицето на Амеротке. — Получили сте предупреждение, нали?

— Да — въздъхна Амеротке. — В дома ми пристигна кутия от сандалово дърво с питка със семена от рожков.

— Какво!? — избухна Шуфой.

— Е — каза Асурал, без да обръща внимание на джуджето, — може да забравите за амеметите.

— Защо?

— Гилдията на убийците е изчезнала отпреди сезона на покълването. Последвали са водача си на север и оттогава никой не ги е виждал...

— Ама нали слуховете твърдят — започна Шуфой, — че са се организирали отново и събират членове...

— Да, неколцина са останали в Тива — кимна Асурал. — Камъчета в празна делва. Господарю, искам да ви отведа от другата страна на Нил да се срещнете с Лекет, член на обществото на живите мъртъвци.

Амеротке не обърна внимание на неодобрителното изсъскване на Пренхое.

— Живите мъртъвци! — възкликна Шуфой с пълна уста и едва преглътна. — Какво общо имат прокажените с амеметите?

— Лекет е бил един от тях — обясни Асурал, — преди да го хване заразата. Аз ходих да го видя, господарю. Той ще говори с вас... — и добави, усетил тревогата в очите на съдията: — Няма опасност, господарю, не е капан. Само че ще иска да му се плати в злато. Ще ни чака утре след зазоряване.

— А какво открихте за другите случаи? — попита Амеротке. — Омъжената за двамина млада жена?

— Аз се занимавам с нея — обяви надутото Шуфой. — Но преди това вие разкажете какво става в храма на Хор? — въпреки че се бе натъпкал с хляб и печена гъска, малкият мъж бе наблюдавал внимателно Амеротке и забеляза, че нещо не е наред. Господарят му беше нервен, ядосан. Почти не беше докоснал храната.

— Нападнаха ме — отвърна Амеротке и им разказа какво се бе случило в гробницата на Менес.

— Това е било изключително глупаво! — извика Шуфой и размаха пръст пред лицето му. — Отишли сте сам, а толкова пъти съм ви предупреждавал! Само да научи господарката Норфрет!

Амеротке сграбчи Шуфой за пръстите и ги стисна:

— Но тя няма да разбере, нали? Важното е, че знам как е бил убит старият жрец Прем. Той е бил в градинската кула и там се е срещнал с убиеца си. Трябва да е бил някой, комуто Прем е вярвал. Вероятно са пийнали вино или бира. Само че в питието на стареца е имало нещо, което го е приспало. Убиецът е взел бойния кривак от хиксосите на Прем и го е ударил по слепоочието. Черепът на стареца сигурно се е счупил като рохко яйце. След това престъпникът се е насочил към истинската причина за посещението си — свитъка папирус, който Прем е носел навсякъде със себе си. Само че не е преценил точно времето. Появил се е подпийналият слуга Сато. Убиецът е скрил трупа на Прем зад леглото, взел е шала и сламената му шапка и се е качил на покрива — Амеротке замълча. — Или дори убиецът е бил по-хитър. Може би Сато не го е изненадал. Както и да е, важното е, че злодеят е трябвало да напусне кулата незабелязано — той се почеса по главата. — Подробности все още не са ми съвсем ясни. Във всеки случай убиецът е взел сламената шапка на Прем, шала и пръстена му и се е качил на покрива.

— И се е престорил на възрастния жрец! — възкликна Пренхое.

— Точно така. В тъмнината тилът на всяка бръсната глава прилича на останалите, особено ако е покрит със сламена шапка и загърнат с шал. Сато, разсеян както винаги, е помислил, че това е господарят му, и е застанал на пост. Най-накрая убиецът е слязъл по стълбите. В него са били ключовете от килията на благочестивия отец, но е трябвало да отвлече вниманието на Сато, за да влезе вътре.

— И е изпуснал пръстена! — Пренхое се радваше като дете на прозорливостта си.

— Да. Като верен слуга Сато се е втурнал след него. Убиецът е отключил вратата и е влязъл в килията. Вътре е било тъмно и той е стоял с гръб към вратата. Сато е оставил пръстена на масата. След това вратата се е затворила и се е спуснало резето — Амеротке замълча. Вдигна поглед към градинската кула, която се извисяваше към небето. — И тук убиецът е проявил невероятна хитрост. Надава ужасен писък, сякаш колят Прем. Разбира се, това е било само номер. Изважда трупа на Прем изпод леглото и го оставя отгоре. Вероятно тогава е довършил стареца с допълнителен удар.

— Но как е излязъл от килията? — попита Асурал.

Амеротке се усмихна:

— Когато говорим за бягство от висока кула, обикновено се сещаме как някой се спуска надолу. Убиецът на Прем е бил по-хитър. Преди да слезе от покрива, е спуснал малка въжена стълба от бойниците към прозорчето на килията на Прем...

Шуфой плесна с ръце, малкото му грозно лице блестеше тържествуващо:

— Излязъл е от килията и се е покатерил, като е затворил капациите.

Съдията кимна:

— След като се е качил, е развързал въжената стълба и я е хвърлил в розовите храсти на земята. След това е имал два избора. Можел е да почака на покрива на кулата да разбият вратата и след това да се измъкне и да се смеси с останалите. Или да последва Сато и да се скрие в някой от складовете, докато пристигнат останалите, за да разбият вратата...

— Но защо е била нужна тази потайност? — попита Асурал. — Защо просто не е отровил кроткия старец или не му е забил стрела в гърлото? Не е ли бил твърде голям рискът?

— Да, и аз си помислих същото — отвърна Амеротке. Млъкна и се заслуша в писъка на папуняците от другия край на градината. — Имам няколко обяснения. Първо, налагало се е да вземе папирусите от Прем. Това е изисквало планиране и обмисляне. Злодеят е трябвало да бъде сигурен, че когато удари, ръкописите ще бъдат у стареца.

— Аха! — Асурал напълни чашата си с бира. — Прем е бил стара лисица и сигурно е държал папирусите си добре скрити. Може

би убиецът е проявил интерес и жрецът е решил да сподели знанията си.

— Второ — продължи съдията и отскубна стръкче трева, — Прем е бил човек с твърдо установени навици. От това, което разбрах, той обикновено е стоял или в библиотеката, или в градинската кула. Когато е бил в кулата, Сато обикновено се е въртял наоколо, а отгук следват и хитрите приготовления. Въжената стълба сигурно е била занесена там предварително и скрита в сенките на покрива. И освен това — Амеротке прогони муха — убиецът съзнателно създава атмосфера на страх и ужас. Смъртта на Нерия е била внезапна и жестока. Библиотекарят се е изкачвал по стълбите от подземията, когато престъпникът го е залял със зехтин и го е превърнал в жива факла. Предполагам, че същото се е случило и с пътуващия учен Пепи и злостастната му придружителка.

— А свитъкът с папируси? Бойният кривак на хиксосите? Въжената стълба? — попита Пренхое.

— Бих се обзаложил, че папирусите са унищожени. Кривакът и въжената стълба са били хвърлени в розовите храсти и по-късно прибрани. Съгласен съм с теб, Асурал, че убиецът е рискувал, но в крайна сметка е успял. Той е бил изложен на непосредствена опасност само когато се е изкачвал от килията на Прем към покрива на кулата, но тъй като е било тъмно и за съвсем кратко, рискът си е заслужавал. Всичко останало е можело да бъде предвидено и избегнато.

— А мотивът? — попита Асурал.

— Свързан е със срещата на жреците и възкачването на божествената Хатусу на престола — Амеротке рязко замълча и трескаво зашепна: — Какво всъщност се опитва да направи убиецът? Дали Нерия и Прем са били истински приятели на божествената Хатусу и двора ѝ? — попита той по-високо и възкликна. — О, Маат, бъди ми свидетел!

— Какво става? — попита рязко Шуфой. — А вие ме обвинявате, че цитирам поговорки и говоря неразбрано!

— Не разбирате ли? — усмихна се върховният съдия. — И в двата случая престъпникът не губи нищо. Убити са двама верни служители на храма, когато жреците обсъждат възкачването на престола на божествената Хатусу. Някои ще си помислят, че са платили с живота си, защото са намерили доказателство, че жена не

може да седне на трона на Египет. А цинизмът на пътуващия писар Пепи е добре известен...

— То така и трите убийства — продължи Асурал — могат да бъдат изкарани като опит на божествения фараон да притисне жреците...

— Именно — кимна Амеротке. — Но, от друга страна, когато божествената Хатусу разбере, че жертвите са намерили доказателства в нейна подкрепа и са били жестоко убити заради това, гневът ѝ няма да знае граници. Какво е носел Нерия, когато е загинал? Какво е откраднал от библиотеката и продал Пепи? Какво е имало в тайнствения свитък папируси на Прем? Познавам царицата, тя ще избухне и така ще предизвика още по-силна враждебност в кастата на жреците. Нещо повече, убиецът вече е успял да създаде атмосфера на страх и несигурност. Значи трябва да гледаме на злодея като на опитен ловец, който се мъчи да притисне в ъгъла божествената Хатусу.

— И какво е заключението? — попита Шуфой.

— Ако трябваше да взема решение в Залата на двете истини — обяви Амеротке, — то би било, че срещата няма да доведе до нищо добро. Нито една от страните няма да убеди другата. Ще процъфтяват съмненията и несигурността и накрая за всичко ще се окажем виновни аз, Сененмут и божествената Хатусу...

— Тогава? — джуджето изглеждаше разтревожено в какво се е забъркал господарят му.

— Има два отговора, скъпи ми Шуфой. Първо, трябва да намерим доказателства, че жена може да бъде фараон. И, второ, да разобличим убиеца.

ДЕВЕТА ГЛАВА

ГЕБ: ЕГИПЕТСКИ БОГ НА ЗЕМЯТА, ИЗОБРАЗЯВАН КАТО КРОКОДИЛ

Големите двойни врати от ливански кедър бяха затворени. Светлината на факлите се отразяваше като в огледало от бронзовия обков на портата. Амеротке беше впил поглед в трепкащите пламъци. Приличаха му на слънчеви лъчи във вода. Настани се удобно на възглавничките и бутна настрани масичката, отрупана със златни чинии, чаши и сребърни купички. Залата за празненства в храма на Хор беше разкошно помещение с червени и жълти колони и стени, изписани със стихове и поучения. Амеротке прочете няколко и се усмихна.

Бирата и виното могат да развеселят душата, но и да я разкъсат на парчета.

Човек, който се отдава на пиенето, е камила без остен.

Къща без хляб е съборетина, която ще рухне.

Неколцина джуджета, едното от тях страшно приличаше на Шуфой, въведоха разкошни кучета със сребърни каишки: басети, хрътки, чакали, наметнати с червени палта, избродирани с жълти и тюркоазнозелени нишки.

Хани и съпругата му седяха на най-високата маса. Слуги в бели полички поднасяха блюда от червено зеле, сусамово семе, анасон и кимион. Това беше предястието, което трябваше да пресуши гърлото и да накара стомаха да жада за леденостудената бира. Амеротке благоразумно беше решил да се въздържа от изкушенията.

Върховният жрец на Хор се изправи със златен бокал в ръка и в залата настана тишина. Вдигна бокала и всички се извърнаха към отсрещния ъгъл, където стоеше голямата статуя на бога Хор.

Соколовата глава на статуята беше покрита с чисто злато. Хани произнесе кратка молитва и след това прикани гостите да се насладят на отбраните блюда. От дъното на залата се разнесе музика на флейта и арфа и танцьорките на храма подеха старинен провлачен танц.

Точно зад Амеротке Шуфой разпалено убеждаваше Пренхое, че е способен да предвиди дали една бременна жена ще роди момче или момиче. Писарят изглеждаше силно заинтересуван и джуджето се съгласи да издаде метода си:

— Казвам ти — шепнеше Шуфой, — ако вземеш от урината на жената и я смесиш с пшеница, по цвета можеш да определиш дали ще се роди момче или момиче...

Амеротке прехапа устни и едва се сдържа да не се разсмее. Посегна към чашата си с вино, но го стресна писък от другия край на залата. Върховният жрец Хатор беше скочил на крака — с едната ръка се държеше за гърлото, а с другата търкаше корема си. Младата куртизанка до него го гледаше ужасена. Хатор политна напред и протегна ръце да се задържи. Прекатури масата. Чашите и подносите се разпиляха по пода. Лицето му беше станало мораво, а очите му се въртяха бясно в орбитите. На устните му изби бяла пяна. Амеротке го наблюдаваше неразбиращо — дали бе заседнало нещо в гърлото му? Или му бе прилошало? Музиката замлъкна. Слугите се втурнаха към клатушкация се Хатор, но той ги отпрати с жест. Падна на колене. Устата му се отваряше и затваряше в мъчителен опит да си поеме дъх. После жрецът се отпусна на пода и тялото му се разтърси в конвулсии. Върховният съдия се съвзе и скочи. Повдигна леко главата на Хатор, без да обръща внимание на растящото върху поличката на жреца петно от урина. Сграбчи брадичката му и пъкна два пръста в устата му в опит да открие с какво се бе задавил. Но не напипа нищо. Знаеше, че жрецът умира. Кожата му беше студена и лепкава, пулсът на врата му — едва доловим. Съдията нареди да повикат лекар и да изпъдят насъбралите се наоколо хора. Тялото на жреца потрепери в още две леки конвулсии, а след това главата му се килна встрани и той се вцепени. Никой вече не можеше да помогне на Хатор.

— Опразнете залата! Опразнете залата! — извика Хани.

Появиха се стражите на храма, въоръжени с щитовете от уплътнена телешка кожа и дълги копия. Слугите, прислужниците, танцьорките и музикантите бяха изведени. Вдигнаха тялото на Хатор и

го положи на върху импровизирано легло от възглавнички. Пристигна лекарят на храма и коленичи до тялото, натисна стомаха, допря ухо до гърдите, вдигна клепачите и цъкна с език.

— Какво е ял и пил?

Върховният жрец Амон забързано се спусна да събира приборите, блюдата и чашите от масата на Хатор. Лекарят ги прегледа внимателно и поклати глава.

— Отровен е!

Докато всички се споглеждаха смутени и уплашени, Амеротке пристъпи напред:

— С какво? — попита той.

Лекарят поклати глава:

— Не знам! На пазарището всеки може да си купи от разни прахчета, дето могат да убият човек на мига...

Останалите жреци гледаха обвинително Хани.

— Мислехме, че тук сме в безопасност — гневно изрече Амон.

— Но явно в храма на Хор никой не е защитен.

Другите четирима се събраха около него и закимаха.

— Трябва веднага да си тръгнем — заяви Изида. — Налага се да прекратим работата на срещата.

Думите му бяха последвани от хорово съгласие.

— И дума да не става — намеси се Амеротке, тъй като Хани изглеждаше твърде смаян, за да отговори.

— Защо? — възропта Озирис. — Хатор е бил отровен. Колко трябва да станат труповете? Докога да стоим? Докато всички измрем ли? Затова ли сме тук? За да може след това нейно величество да назначи хора, които ѝ харесват...

— Ако повторите думите си извън тази зала — прогърмя гласът на Амеротке, — ще ви обвиня в измяна! — лицето на Озирис преbledня, той премига и измърмори нещо под нос. Върховният съдия сграбчи Хани за ръката: — Засега разполагаме само с думите на лекаря, че Хатор е бил отровен. Но може и да не е така. Трябва и друг лекар да прегледа тялото! — звучеше по-уверен, отколкото се чувстваше. — А ако тук наистина е било извършено убийство, ще се наложи да проведем нужното разследване.

— Господарят Амеротке е прав — обяви Хани, най-после излязъл от вцепенението си. — Ще повикам втори лекар да прегледа

тялото.

Той даде необходимите разпореждания на слугите и стражата, а после подкани с жест всички жреци да го последват извън залата за пиршества. Спуснаха се по тесен коридор до малка стая, която се използваше като приемна за гости. До стената бяха иззидани пейки. Върховните жреци заедно с Вехлис и Амеротке седнаха мълчаливо, а Хани затвори вратата, облегна се на нея и отпусна глава. Съдията видя, че трепери. Каквато и да беше истината, върховният жрец на Хор щеше да понесе отговорността за ужасните убийства. Все пак той беше домакин, отговорен за живота и безопасността на гостите си.

— Съжалявам — пророни Хани. Смъкна величествения медальон от врата си и го хвърли на пода. Свали церемониалната си огърлица и я подаде на съпругата си. Свлече се на пода, седна с гръб към вратата, като клатеше напред-назад глава, сякаш беше изпаднал в транс. Вехлис се приведе над него и го притегли в обятията си.

— Какво предлагате, господарю Амеротке? — попита Изида.

— Събрали сме се тук по заповед на божествения фараон. Всички знаете какво трябва да обсъдите. Ако си заминем, нищо няма да постигнем. Божественият фараон просто ще заповяда да се съберем на друго място и в друго време... — Амеротке замълча. Да, помисли си, но дотогава бедата вече ще е сторена.

Думите му бяха посрещнати с възражения и възклицания. Амон скочи, приближи се до вратата и започна да я удря с юмруци:

— Дойдох тук да говоря, а не да умра! — извика той.

Хани, подпомогнат от съпругата си, се изправи и протегна ръце към колегите си:

— Никой няма да умре — каза той бавно. — Господарят Амеротке е прав. Имаме да обсъждаме редица важни проблеми...

На вратата се почука. Амеротке отиде да я отвори. На прага стоеше навъсеният Асурал, който не беше присъствал на пира.

— Чух какво се е случило, господарю — прошепна той. — Вторият лекар приключи с огледа на трупа, а и Шуфой направи своите заключения. Нали знаете, че той има познания за отровите. Всички са единомислени: Хатор е бил убит.

— По-добре влез! — съдията го въведе в стаята и затвори вратата. Обърна се към жреците и рече: — Най-страшните ни страхове

се сбъднаха. Началникът на охраната в храма на Маат ме увери, че Хатор е бил убит.

— Как? — попита Амон.

— С отрова, господарю — отвърна веднага Асурал. — Двамата лекари и слугата на господаря Амеротке твърдят, че отровата е била бързодействаща.

— Значи е била поднесена на пира! — изуми се Хани.

— Да, господарю.

— В такъв случай — обобщи Амеротке — това трябва да е станало по време на предястието. Но храната беше поднесена в общи блюда. Хатор си е вземал от това, което всички сме яли...

— Същото важи и за бирата — добави Хани.

— Но чашите ни бяха на масата — изтъкна Изида.

— Какво искаш да кажеш? — попита Вехлис.

— Всички влязохме заедно в залата — отвърна замислено Амеротке. — Седнахме. На масата пред нас имаше само чинии и чаши за бира. Сервираха предястията, храната и пивото и едва тогава Хатор се почувства зле. Следователно отровата трябва да е била сложена в чашата на жреца преди началото на пиршеството. Беше поднесена лютивa храна и Хатор, като всички нас, сигурно бързо си е изпил бирата.

— Възможно ли е да се случи такова нещо? — попита Хани.

— Защо не? — обади се Амон. — Колцина от нас са си погледнали в чашите, преди слугите да ги напълнят? Лесно е да се сложи щипка прах, който се е разтворил, щом е била налята бирата. Ако Хатор е усетил нещо странно, сигурно е решил, че е от подправките, и не е разбрал истината, докато не е станало твърде късно.

— Няма смисъл да разпитваме хората, които са влизали и излизали от залата, преди да се настаним ние — реши Амеротке. — Списъкът ще е безкраен — слуги, музиканти, танцьорки. А отровата може да бъде пусната само за един кратък миг...

— Какво ще правим тогава? — попита Озирис. — Ще има ли ново разследване?

— Да — отвърна върховният съдия, — но ще се заема с него едва след като утре сутринта приключи работата си в Некропола.

— Ще си приготвяте гробница ли? — подхвърли подигравателно Изида.

— Защо не? Животът ми е в ръцете на боговете — отвърна рязко Амеротке. Обърна се към Хани и рече меко: — Съжалявам, че ще трябва да ви напусна, но случаят е спешен и не търпи отлагане.

— Значи ще ви е нужна лодката на храма? — попита Хани.

Амеротке кимна:

— Писарят Пренхое ще остане тук. Ще замина сутринта, но ще се върна до обед. А всички вас, уважаеми жреци — съдията се изправи, — ще помоля да внимавате и да се пазите!

После се поклони и излезе. Върна се в покоите си. Разказа на Шуфой какво се е случило, и му пожела лека нощ. Свали гривните, пръстените, гръдното си украшение с лика на Маат и бялата си роба. Затегна препаската си и легна. Джуджето се приближи и дръпна над раменете му чистите ленени чаршафи.

— Претърси стаята — измърмори сънено Амеротке.

— Вече го сторих, господарю. Скорпионите, отровните змии и гадини няма да посмеят да влязат тук, защото намазах стените и прага с лой от мангуста...

Амеротке се усмихна и заспа, разбрал на какво се дължи странната миризма в иначе приятната и благоуханна стая.

Успа се. Наложил се Шуфой да го разтърси, за да го събуди. Все още сънен, съдията излезе на терасата, която гледаше на север — натам, откъдето идваше дъхът на Амон, и коленичи с опряно о пода чело. Отправи кратка молитва към боговете за здравето и благополучието на семейството си. После се облече и препаса бойния си колан. По настояване на Шуфой взе малкия си лък и колчана със стрели. Закусиха с останалите навън на тревата, която все още беше влажна от сутрешната роса. От храма се разнесе песнопението на жреците, които извършваха първата служба за деня.

Когато тръгнаха надолу към малкия пристан, слънцето вече се издигаше силно и горещо и разпръсваше мъглата. Съдията стисна за сбогом ръката на Пренхое, заръча му да си отваря очите и се спусна по павираната с червени плочки алея към кея и привързаната о него храмова лодка. Беше издължен в предната си част едномачтов платноход, наречен „Славата на Хор“. Корпусът му беше от плътно сплетена здрава тръстика, а високият нос беше украсен с малка

скулптура на стилизирана соколова глава. На издигнатата кърма седеше кормчията, стиснал здраво руля. В средата в две редици се бяха подредили гребците. Над трюма беше издигнато платнище, а на палубата под сянката бяха разпръснати възглавнички за пътниците. Амеротке, Асурал и Шуфой се настаниха там. Кормчията извика към гребците и лодката бавно се отблъсна от пристана. След няколко секунди вече се беше насочила към отсрещния бряг, където бе разположен Градът на мъртвите. Когато платноходът бе поет от течението, гребците оставиха веслата, за да наблюдават утринната суматоха по брега, по-специално шествието на група млади жрици, които пускаха по реката миниатюрни лодчици със запалени ароматни пръчици — древен ритуал за почитане на Хатор, богинята на любовта и музиката. Гребците започнаха да подвикват неприлични предложения към жените, а Шуфой осъдително размаха пръст. Асурал надутو обяви, че моряците сигурно са пияни и трябва да внимават да не преобърнат лодката в реката, защото крокодилите само това чакат. В този миг лодката зави рязко, греблата изскочиха над водата, а платното потрепери. Моряците издърпаха въжетата и го обърнаха, така че да хване утринния вятър. От кърмата се чу трясък. Съдията разтревожено се обърна към гребците, но един от тях го успокои с думите, че сигурно делвите с вода в трюма са се преобърнали.

— Дано не измокрят дрехите и багажа ни... — завърши мъжът и усмивката му разкри ред развалени зъби.

Амеротке се отпусна. Лодката набра скорост и вече беше далеч от брега. Но не след дълго лекият вятър стихна съвсем и платното увисна отпуснато. Кормчията извика и гребците приведоха мускулестите си тела над веслата.

Съдията погледна през борда и съзря люспестата зелена глава на един крокодил в непосредствена близост до ладията. Не беше ли малко рано да тръгне на лов? Крокодилите обикновено дълго се припичаха на слънце, преди да излязат да си търсят храна.

Асурал беше проследил погледа му и го сграбчи за ръката:

— Погледнете, господарю! Точно пред нас! Появиха се още крокодили. Пет, шест, седем.

Други ги следваха от лявата страна. Кормчията също ги беше забелязал и се бе изправил разтревожено.

— Какво става? — извика той.

Като че ли в отговор лодката потрепери, сякаш се бе блъснала в скала. Последва удар и от дясната страна.

— О, богове! Нападат ни! — извика един от гребците и изпусна греблото. Изправи се и се взря във водата.

Шуфой умело постави стрела на тетивата. Асурал и Амеротке извадиха мечовете си. Лодката се залюля и се наклони. Вече нямаше никакво съмнение. Крокодилите се приближаваха, потапяха се под лодката и я удряха отдолу със здравите си люспести муцуни.

— Невероятно! — гребецът се обърна и в този миг от водата изскочи огромен крокодил, завъртя глава и отвори челюсти. Съдията гледаше ужасен, но преди да успее да реагира, хищникът тракна със зъби и гребецът се озова във водата. Шуфой пусна стрела, но напразно. Мъжът се показва над водата и изпищя. Събраха се още крокодили и реката се обагри и се разпени, докато те разкъсваха нещастника. Останалите гребци наскочаха от местата си, а кормчията се опита да надвика уплашените им възгласи, за да въдвори ред.

— Какво ли ги е привлякло? — сбърчи вежди Асурал.

Амеротке бутна настрани възглавничките, дръпна покривалото към трюма и се спусна по малките дървени стъпала. Две-три делви се бяха обърнали. Водата жвакаше под сандалите му. Миризмата вътре напомняше за кланица. Последва нов удар отдясно.

От няколко пробойни в трюма се процеждаше вода. Беше въпрос на време кога иначе здравата обшивка на корпуса щеше да поддаде съвсем. Съдията се наведе, гребна от водата и я помириша. И побягна нагоре по стълбите.

— Това е кръв! — извика той. — Делвите долу са пълни с кръв!

Асурал, Шуфой и останалите го зяпнаха. Разбираха ужасната опасност, която ги грозеше. Малка лодка като тяхната никога не би трябвало да пренася дори охладено месо, а какво оставаше за делви с кръв.

— Зверовете са я подушили — лицето на Асурал бе по-мрачно от пустинна буря. Лодката отново подскочи и се наклони. Амеротке сграбчи веслото на мъртвия гребец и извика към останалите:

— Хайде! Гребете! Гребете или ще потънем!

Моряците се подчиниха. Кормчията сграбчи дебелото дърво на румпела. Амеротке напрягаше всичките си сили над греблото. Асурал го пазеше от едната му страна, а Шуфой тревожно оглеждаше реката.

Съдията усещаше как от тялото му потича пот, остри болки пронизваха гърба и ръцете му, но накрая успя да установи някакъв ритъм. Въпреки всичко се движеха твърде бавно — пробойните в корпуса растяха, водата нахлуваше все по-мощно. Вече газеха по-дълбоко във водата, отколкото преди. От време на време джуджето пускаше по някоя стрела с лъка си и тържествуваше, когато успееше да уцели някое животно. Крокодилите бяха толкова настървени, че светкавично се нахвърляха и разкъсваха дори и ранените си събратя.

Ударите по лодката продължаваха и тя се движеше все по-бавно. Наблюдателят на кърмата панически биеше звънеца за тревога, а от трюма вече излизаше обагрена в червено вода.

Амеротке затвори очи и отправи молитва към Маат. Ако лодката потънеше, нищо не можеше да ги спаси. Крокодилите щяха да ги разкъсат. Такива нещастия често се случваха по Нил — разкъсвайки труповете на удавниците и нападайки непредпазливите пешеходци край блатата, крокодилите добре бяха опознали вкуса на човешката плът. Внезапно, сякаш в отговор на молитвата му, съдията чу звук от друг звънец. Погледна наляво и видя голяма червена лодка да се приближава към тях. Амеротке извика на гребците да си стоят по местата, но един от тях скочи, втурна се към десния борд и започна да крещи и да ръкомаха. Почти веднага над водата се издигна раззинатата паст на грамаден крокодил и младежът бе завлечен във водата.

— Не мърдайте! — извика Амеротке. — Гребете!

Останалите се подчиниха. Червената лодка вече беше по-близо. Гребците бяха полуголи жени и съдията се досети, че сигурно е някакво сватбено празненство. Кормчията успя да извърти лодката и сега двата съда плаваха един до друг. Някой крещеше. Пуснаха възжени стълби. Амеротке помогна на Шуфой да се хване, после на Асурал. Останалите от екипажа се заизкачваха, а той остана последен. Когато и той се прехвърли върху палубата на червената лодка, бе толкова изтощен и замаян, че в първите няколко мига не можеше да се свести. Само усещаше как нечии нежни ръце почистват лицето и тялото му, а после в ръката му тикнаха чаша студено вино.

Той отпи и се надигна. Болеше го цялото тяло. Отпи отново и погледна спасителите си. Лодката беше дълга като бойна галера. Беше украсена с безброй букети цветя, шарени лентички и флагчета, а

масичките бяха отрупани с храна. Млад мъж с венец на врата се приведе над него.

— Не бяхте поканени на сватбата — усмихна се той. — Но сте добре дошли.

Амеротке го тупна по рамото и въздъхна:

— Заклевам се, че ще платя на някой жрец да те възхвали на боговете!

Огледа се. Шуфой и Асурал не бяха в по-добра форма. Един от моряците беше припаднал. Останалите подсмърчаха, още не можеха да се съвземат от уплахата си. Съдията се изправи залитайки и с чашата вино в ръка отиде до края на носа. Погледна зад борда и видя, че „Славата на Хор“ бе почти погълната от водата, а навсякъде около нея проблясваха люспестите гърбове на крокодилите, нетърпеливи да стигнат до кръвта, която така бясно ги привличаше с лепкавия си мирис.

ДЕСЕТА ГЛАВА

„ДА ПРАВИШ ЗЕЛЕНИ НЕЩА“ — ДРЕВНА ЕГИПЕТСКА ФРАЗА, ОЗНАЧАВАЩА „ДА ПРАВИШ ДОБРО“

Сато, слугата на покойния Прем, обезкуражено изкачи стълбите и влезе в килията си над складовете в градинската кула. Избърса потта си и преглътна сълзите на самосъжаление. Беше ходил да търси момичето, което така щедро го бе забавлявало само преди няколко дни. Откри я и ѝ показа сребърния диск, получен от Амеротке, но тя отказа дори да говори с него. Сато не можеше да я разбере. Искаше да поприказва с нея, да ѝ каже какво знае... После се върна в храма и попита стражите къде да намери върховния съдия. Те му отвърнаха, че е заминал за Некропола, и го посъветваха да не се шляе из храма, защото никой не е в безопасност след мистериозната смърт на Хатор.

Сато погледна малката статуя на Изида на дървения постамент в другия ъгъл на стаята. Това беше любимата му богиня само защото статуетката му напомняше за танцюрката. След смъртта на Прем единствено върховният съдия се бе държал мило с него. И ако успееше да си събере мислите и да си спомни по-ясно какво беше видял в нощта на убийството, Амеротке може би щеше да го възнагради отново... Слугата вдигна глава и едва сега зърна делвичката с вино на масата. Стана и се приближи.

Делвичката беше хубава, от гледжосана керамика, с изображения на гъски, щъркели и ибиси. Беше запечатана с папиурсова тапа, вързана с връв. Сато си взе чаша. Без съмнение беше подарък от щедрия Амеротке. Развърза връвта, наля си вино и пресуши чашата на един дъх. Вече пиеше от втората, когато болката го прониза като нож в стомаха. Изправи се неуверено. Това не беше подарък. Опита се да повърне, но не успя. Задави се, залитна и събори виното. То се изля от делвичката като кръв. Сато си спомни какво беше видял, потопаи ръце във виното и се завлачи към бялата стена. Няколко пъти долепи дланите си, оставяйки ясни отпечатащи, после болката стана твърде силна и той се строполи в безсъзнание на пода.

Амеротке, Шуфой и Асурал седяха под сянката на една палма край пристана на Некропола. Върховният съдия ги гощаваше с печено на дървени въглища месо от газела, топъл хляб и голяма кана светло пиво. В началото ядяха мълчаливо. От време на време Асурал ставаше и нервно се разхождаше. В един миг Шуфой скочи и започна бясно да ругае, че заради инцидента е изгубил чантата си с безценните лекарства, за които всеки жрец би дал и кучешкия си зъб.

— Нали си жив — прекъсна тирадата му Асурал.

Дребосъкът удари с юмрук по масата, жълтеникавото му лице беше набръчкано от гняв:

— Когато ги хванем, господарю, когато ги хванем...

Амеротке избухна в смях, а началникът на храмовата полиция запуши с длан устата на джуджето.

— Трябва да разпитаме моряците... — рече делово Асурал.

— Вече го направих — отвърна съдията. — Платих им и им казах да подадат молба за обезщетение в храма на Маат.

— Някой се опита да ни убие, нали? — попита Асурал.

— Да, беше добре замислено покушение. Двама загинаха, но планът е бил всички да потънем във водите на реката. До падането на нощта новината ще обиколи цяла Тива.

— И защо не са проверили трюма? — извика ядосано Шуфой.

— Проверили са го, о, най-блестящи сред лекарите — отвърна му подигравателно Амеротке. — Отворили са люка на трюма, делвите с вода са били там. Те се пълнят от кладенеца в храма. Снощи е било заповядано на кормчията да пригответи лодката за прекосяването на Нил и той е събрал екипажа. Но явно през нощта някой е слязъл до хранилището на лодките. „Славата на Хор“ не е била охранявана, а и защо да се пази? Било е толкова лесно. Две-три от делвите с вода са били излети и напълнени с волска кръв от кланицата, донесена с кожен мях. Тапите не са били затворени плътно, а въжетата са били нарочно разхлабени... — съдията млъкна и прогони мухата от чашата си с бира. — При отделянето си от пристана лодката се разклати и всички чухме как делвите се прекатуриха. Кръвта се е изляла и крокодилите са я надушили. Но моряците се оказаха корави момчета и задържаха лодката над водата по-дълго, отколкото е смятал убиецът. Ако не беше

тази сватба... — думите му увиснаха във въздуха. Асурал пребледня, а Шуфой прехапа устни. И тримата ясно си представяха какъв можеше да е злокобният завършек на историята. Скверен, варварски край, без погребални ритуали, балсамиране, молитви и псалми, които да помогнат на душите им да прекосят далечния хоризонт. — Само едно ще ви кажа — добави накрая Амеротке. — Заклевам се в името на Маат, че ще хвана убиеца. Искам да го видя мъртъв! — изпи чашата си с бира и се изправи. Робата му беше изцапана с пръст, едната лентичка на сандала висеше скъсана, при бързото бягство от лодката бе загубил бойния си колан, меч и колчана със стрелите. — Изглеждаме така, сякаш сме пропътували през пустинята пеша — подхвърли сухо той.

— И освен всичко друго изгубихте парите си — обади се Шуфой с блеснали очи.

Амеротке се наведе, хвана джуджето за раменете, разтrese го и се усмихна, когато изпод робата му се чу приятното дрънчане на пълна кесия. Тримата тръгнаха по улиците на Некропола. Непрекъснато срещаха погребални процесии или хора, дошли да посетят домовете на вечността, в които спяха близките им. Някои бяха дошли да изберат ковчег, погребални съдове или да откупят място за бъдеща гробница. Съдията и спътниците му прекосиха града и продължиха към жълтеникавите скали, в които бяха издълбани дюкяните на тези, които се грижеха за по-малоимотните хора. Въздухът беше наситен с дим, а саждите от огньовете летяха във въздуха като мухи. От двете страни по терасите на хълмовете се издигаха къщи. Улиците бяха препълнени с купчини боклук. Котки и кучета ровеха из отпадъците, а край тях просяци молеха за милостиня. На един ъгъл Асурал спря. Огледа се, изсумтя и ги поведе по тясна виеща се пътека. Спряха пред една къща. От вратата изскочи мъж. Беше облечен като скитник от пустинята — с мръсна сива роба, която го покриваше от глава до пети. Очите му блестяха, но Амеротке съзря около тях противните червени рани на проказата. Асурал предупреди странника да не се приближава и каза:

— Дошли сме да се видим с Лекет.

Мъжът се качи по няколко дървени стъпала, като прошепна нещо, и махна да влязат. Къщата беше току-що изметена и изненадващо чиста. Близо до стената в първата стая бяха подредени саксии с цветя. В другия край върху възглавничка седеше мъж с внушителна осанка и внимателно отпиваше от чашата си.

— Ти ли си Лекет? — извика Асурал.

— Да. Приближете се! — с жест ги покани да седнат срещу него. И той беше целият покрит с широката си роба, но очите му бяха ясни, а гласът издаваше, че е образован. — Разбрах, че искате да говорите с мен, господарю Амеротке. Вече познавам Асурал, така че това сигурно е джуджето Шуфой, вашият слуга.

— И един от най-добрите лекари в Тива! — дребосъкът не се оставяше да бъде пренебрегнат.

— Да не би да знаеш лек срещу проказата, Шуфой? — очите зад маската проблеснаха със задоволство, гласът бе пълен със смях. Съдията изпита симпатия към Лекет. Проказата беше отвратителна болест, но водачът на живите мъртъвци я приемаше философски.

— Имате ли новини от амеметите? — попита Амеротке.

— Господарю — гласът все още беше пълен със смях, — те са мъртви и вие го знаете.

— Но чухме някакви слухове...

— О, в Тива винаги е имало убийци. Без съмнение с течение на времето ще бъде образувана нова гилдия, но преди това да се случи, ще има жестоки кръвопролития! — Лекет вдигна бинтованата си ръка, преди Амеротке да успее да отговори. — Знам за нападението в съда, приказките са като вятъра, никой не може да ги спре. Но ето какво ще ви кажа: Нехему не беше амемет. Не се е клел пред Мафдет. Той беше самохвалко и пияница и смъртта му дори закъсня.

— Откъде знаете всичко това? — попита Шуфой.

— Дребосъче, в младостта си аз бях амемет. За известно време дори им бях водач, но след това боговете си отмъстиха. Аз вземах живот и те взеха моя. Така че се превърнах в скитник из Червените земи. Върнах се да изкупя вината си. Работя за мъртвите. Балсамирам телата на бедните и не искам пари, а само вино и храна за мен и за слугите ми. Познавам амеметите. Нехему не беше от тях.

— Но аз получих питка със семена от рожков — обяви Амеротке.

— Е, какво от това?

— Не е ли това знакът на амеметите?

— Разкажете ми как пристигна.

— В кутия от сандалово дърво, обвита в папирус.

Лекет се разсмя:

— Мислите ли, че амеметите ще харчат пари за такава кутия. Те изпращат какво ли не — сладкиш, восъчна фигурка, проклятие... Но винаги го правят лично, ръка в ръка. Който и да ви е пратил питката, господарю, е бил член на амеметите, колкото и вие самият. Гилдията на убийците е разпусната. Кървавата им работа е преустановена. Взрейте се във враговете си и там ще откриете изпращача. Днес пак се е опитал да ви убие, нали? Вече чух за пътуването ви през Нил...

Амеротке му благодари и понечи да стане.

— А, и още едно нещо! — върховният съдия го погледна. — Спомняте ли си Залата на подземния свят, лабиринта на хиксосите в Червените пясъци? Синът на Омендап е обвинен в убийството на двамата си приятели, нали? — Амеротке кимна. Лекет продължи: — Когато бях амемет, нека боговете ми простят, заведохме там един търговец, който ни нае, но не ни плати. Вкарахме го в лабиринта. Той изобщо не излезе...

— Какво се случи?

— Не знам, господарю. Чакахме го три дни. Ако беше излязъл, дългът му щеше да е уреден. Изпратихме бегач по блоковете на лабиринта, но от него нямаше и следа. Заклевам се, че вътре не е влизал звяр или човек и определено никой не е излизал!

Амеротке и приятелите му се върнаха в храма на Хор. Веднага щом слязоха на пристана, върховният жрец Хани и съпругата му Вехлис ги посрещнаха и ги отведоха в една от вътрешните зали. И двамата изглеждаха измъчени и разтревожени, а стоящият до вратата Пренхое нервно пристъпваше от крак на крак, нетърпелив да чуе какво се е случило. Вехлис сграбчи Амеротке за ръката и впи очи в него:

— Чухме какво се е случило, от един от моряците. Да благодарим на боговете за безопасното ви завръщане!

— Да, да им благодарим... — на вратата се показва върховният жрец Амон, следван от Изида, Озирис и Анубис. Те бутнаха Пренхое настрана и се приближиха, готови да подхванат нов спор. — Не сте забравили думите си от снощи, нали? — Амон не може да скрие злобата в гласа си. — Знаете, че тези лодки никога не трябва да носят кръв. Тя е била сложена там нарочно, трябвало е да умрете в скверна смърт...

— Пак ли ще ни посъветвате да останем тук? — попита Озирис.

— Не съм отговорен за случилото се — намеси се Хани. Той изгледа кръвнишки върховните жреци: — Всеки би могъл да се качи на лодката и да сложи кръвта в делвите.

Амеротке отстъпи и изгледа изучаващо жреците един по един. Питаше се дали всички те не са замесени в убийствата, дали не се прикриват един друг, причинявайки колкото се може повече неприятности и всявайки страх, за да подхранят клюките в Тива. По лицата им личеше, че с удоволствие биха приели разпускането на срещата в такава атмосфера, за да се върнат в храмовете си и да заговорничат тайно, като оставят горкия Хани да поеме вината за случилото се.

— Организирахте ли внимателно издирване? — попита Амеротке.

Върховният жрец поклати глава:

— Хранилището на лодките е отворено за всички. След свечеряване е самотно и изолирано място. Моряците приготвят лодките си, проверяват дали са готови за сутринта, и след това си отиват.

Вехлис отново хвана Амеротке за ръката и я стисна:

— Ние наистина съжаляваме — прошепна тя, очите ѝ бяха пълни със сълзи. — Трябва ли божествената Хатусу да узнае за случилото се?

— Вероятно тя е разбрала още преди нас — подхвърли подигравателно Амон.

— Тук наистина витае смъртта — поклати глава Изиди. — Господарю Хани, разбрах, че един от слугите в храма също е мъртъв.

— А... апоплексия — отвърна бързо Хани. — Той беше известен пияница...

— Кой е? — попита Амеротке, въпреки че знаеше отговора.

— Сато — тихо рече Вехлис. — Господарю Амеротке, той е бил открит мъртъв в килията му точно преди обяд. Тялото му вече е при балсаматорите. Съпругът ми реши, че ще е най-добре да остави стаята му недокосната, за да я видите. Искате ли преди това да се изкъпете и да се освежите?

Амеротке кимна. Чувстваше се уморен и потиснат, но първо трябваше да види килията на Сато. Не хранеше никакви илюзии, че смъртта на слугата е нещастен случай. Поклони се на жреците и излезе в градината.

— Снощи сънувах сън, господарю — дотича след него възбуденият Пренхое.

— Ако не ме оставиш на мира — отвърна му Амеротке през зъби, — това ще е последният ти сън! — спря толкова внезапно, че Пренхое се блъсна в него. — Какви са другите новини?

— Има съобщения от съда — отвърна Пренхое. — Очите и ушите на фараона настоява да му бъде позволено да изложи случая срещу Рамос... Той се извинява, господарю, но казва, че също като вас е подложен на натиск...

— Да, сигурен съм, че е така! — върховният съдия избърса потните си ръце в робата. — И какво друго?

— Омендап.

Амеротке притвори очи. Омендап, главнокомандващият войската на фараона, на свой ред го притискаше да отхвърли обвиненията. Отвори очи.

— И какво каза вестносецът на генерала?

— Че дните минават и той е нетърпелив по-скоро да обяви невинността на сина си пред цяла Тива.

— Ще му се наложи да почака! — извика Амеротке. — Шуфой, намери някой слуга! Искам да огледам стаята на Сато.

Когато пристигнаха, килията беше абсолютно пуста. Съдията се огледа и разбра, че останалите слуги в храма вече бяха успели да отмъкнат вещите на мъртвеца. Въпреки това вероятно по нареждане на Хани чашата и прекатурената делвичка с вино не бяха побутнати и масата не беше почистена. Разлятото вино беше образувало червена локвичка и над нея бръмчаха мухи.

— Кой каза, че е било сърдечен удар? — попита Амеротке, приближи се до прозореца и погледна навън.

— Лекарите на храма. Дойдоха и внимателно огледаха трупа. Всички знаеха — продължи Пренхое, — че Сато е дебел и пие твърде много. Но аз поех част от работата ви, господарю.

Амеротке се обърна и седна на перваза на прозореца.

— И какво разбра, Пренхое?

— Сато бил излизал тази сутрин. Казват, че е търсил някаква куртизанка, която си падала по него.

— Да, той спомена за нея. Някой знае ли коя е?

Пренхое поклати глава:

— Когато се върнал... — писарят спря, беше чул хъркане и погледна през рамо. Асурал бдеше пред вратата, но Шуфой се беше настанил удобно в ъгъла и беше заспал.

— Дребосъкът е уморен — каза меко Амеротке — и неутешим от загубата на всичките си целебни отвари. Продължавай, Пренхое.

— Сато се върнал в храма. Според стражата на храма той ви е търсил. Повтарял, че имал да ви каже нещо...

Пренхое проследи погледа на Амеротке. Главният съдия се беше взрял в стената. Той се приближи и внимателно огледа петната.

— Скоро са направени — измърмори съдията. — Пет, шест, дори седем. Виж, Пренхое, явно Сато е потопил ръцете си във виното и е направил отпечатъци на стената.

— Лекарят каза, че сигурно е станало при конвулсиите...

— Къде е бил намерен трупът?

Родственикът му посочи пода.

— Лежал е приведен тук. Ръцете му са били изцапани с вино.

Амеротке беше виждал починали от апоплексия хора. При удар се умираше бързо. Погледна пак масата, падналата чаша и делвата с вино. Сато сигурно е седял там, станал е и се е приближил до стената. Той се обърна отново към червените следи.

— Проверихте ли виното?

— Аз дойдох, когато лекарите преглеждаха трупа — отвърна Пренхое. — Те помиришаха виното, чашата и делвата. Дори го опитаха. Чисто е.

Амеротке се приближи до масата и се взря в нея. Виното беше плътно и гъсто. Видя колко активни са мухите, нито една от тях не изглеждаше замаяна. Оставено в чашка, отровното вино се използваше от слугите да улавя и да унищожава мухи и други насекоми. Той седна на стола и внимателно огледа масата.

— Нещо не е наред ли, господарю?

Като че ли в отговор Шуфой изхърка силно, млясна с уста и измърмори нещо на сън.

— Да, Пренхое. Погледни — Амеротке му махна да мине от другата страна на масата. — Какво според теб не е наред?

Пренхое взе делвичката, връзката и парчето папирус.

— Възможно ли е Сато да си позволи такова вино? — попита той.

— Браво — измърмори Амеротке. — Но делвата не е от скъпите — той потопа пръст във виното и го помириса. — Погледни следите!

Пренхое се взря отблизо.

— Има две петна! — възкликна той и посочи избледнялата следа. — Вероятно Сато е разливал вино и преди.

— Не ми се вярва. Мисля, че убиецът е разлял виното след това. Знаеш ли какво предполагам, че се е случило, Пренхое? Сато е обикалял сутринта и е разправял, че иска да ме види. Убиецът е научил. Вероятно вече е бил набелязал Сато, в случай че е видял нещо необичайно. И е оставил делва с отровно вино в стаята му. Сато се е върнал уморен и недоволен. Тъй като е обичал пийването, не е могъл да повярва на късмета си. Някой приятел му е оставил делва с вино. Вероятно си е помислил, че е от мен или че е подарък от онази куртизанка, която е преследвал. Човек като Сато не задава въпроси. А и освен това нещо го е тревожело. Напълнил си е чашата и безгрижно я е изпил. Напълнил си я е отново, но отровата в стомаха му вече е била действала и е прорязала тялото му. Той е блъснал делвата и е изпуснал чашата. Разбрал е две неща — че умира и че е отровен вероятно заради това, което е искал да ми каже. И затова е отишъл до стената — Амеротке погледна през рамо отпечатьците, сега съвсем избледнели, но различи дланта и формата на свитите пръсти. — Чудя се какво се е опитвал да ми каже... — седна и поклати глава. — Горкият Сато. Отровата е спряла сърцето му. И прилича съвсем на естествена смърт. Съмнявам се, че господарят Хани е направил щателно разследване, върховните жреци в никакъв случай не искат още приказки за убийство.

— Нима той прикрива нещо? — възкликна Пренхое.

— Възможно е — съдията се изправи и отиде до прозореца. — Но тук отново е най-вероятно простото обяснение. Хани не иска смъртта на Сато да бъде обявена за подозрителна. Сигурен съм, че лекарите няма да го прегледат много внимателно, а съществуват прахчета и отвари, които не оставят следи — той сви рамене. — И кой би се загрижил? Дебелият Сато, слугата от храма. Могат да кажат дори, че е умрял от мъка по господаря си, въпреки че хората ще шушукат и мърморят.

— Но виното не е отровно.

— Да, не е. Убиецът вероятно е наблюдавал кога Сато ще се върне. Това е изолирано, далечно кътче от храма. Злодеят е можел да се скрие и да изчака жертвата да умре. После е подменил делвата с отровното вино, почистил е остатъците и е измил чашата.

— И е разлял вино от новата делва — заключи Пренхое.

— Много добре, умни ми писарю. Останали са трупът и чистото вино. Сато веднага е бил закаран при балсаматорите и никой не си е помислил за убийство.

— И кога ще свърши това? — попита уморено Пренхое.

— Скоро — отвърна Амеротке. — Отговорът се крие в Нерия, той е първата жертва. Ако разберем защо е бил убит, ще открием и кой го е извършил.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

СЕЛКЕТ — БОГИНЯ В ДРЕВЕН ЕГИПЕТ, ИЗОБРАЖАВАНА КАТО СКОРПИОН

Амеротке взе Шуфой на ръце, излезе от килията и тръгна през градината към покоите си. Дребосъкът продължаваше да спи и даже похъркваше. Съдията го настани удобно върху леглото и дръпна над него тънко одеяло.

— Асурал, остани да пазиш Шуфой! — заповяда той. После изгледа Пренхое от главата до петите и го попита: — Нещо против да се поизмокриш? — писарят не отговори и Амеротке нареди: — Иди напълни ведро вода и ме чакай при статуята на Хор до горичката от ливански кедър.

— Ведро с вода ли, господарю?! — окопити се Пренхое.

— Прави каквото ти казвам.

Писарят забързано излезе. Амеротке заръча на Асурал да бъде нащрек и също излезе. Денят беше в разгара си. Окъпаните от слънцето градини бяха потънали в спокойствие, във въздуха се усещаха мирисът на разцъфнали рози и ароматът на зюмбюл и лилии. Атмосферата беше отпускаща и успокояваща, а той трябваше да стои нащрек. Нямаше никакво съмнение, че човекът, който се беше опитал да го убие в Нил, е виновен за смъртта на Сато. Върховният съдия не знаеше много за душата, не разбираше как работи човешкият мозък, разполагаше единствено с наученото при раздаването на правосъдие в името на фараона. Повечето от престъпленията, с които си имаше работа, бяха от страст, от неудовлетворено желание или от изгубено присъствие на духа. Вярно, че бе срещал и обгърнати от вечната нощ души, пропити със злоба и решени да носят смърт. Винаги се беше питал дали тези хора са нормални, или са обладани от червенокосия бог Сет.

Амеротке стигна до горичката от ливански кедър и се спря под сянката на дърветата. Но каква беше причината? Убийствата бяха започнали, когато съветът на върховните жреци се бе събрал да обсъди

възцаряването на Хатусу. Съдията си спомни как Амон бе подпрял танцърката о стената на храма. Това ли беше истинското му отношение към жените? Нима за него те бяха роби, обикновени играчки? Или целта бе да се опази жреческата каста като привилегия на мъжете? Вярно, силни жени като Вехлис можеха да достигнат висок пост в йерархията, но въпреки това си оставаха подчинени на мъжете. Нима в дъното на убийствата се криеше обикновена мъжка омраза?

Той се приведе, наблюдавайки как една пеперуда кръжеше над цветята. Хатусу беше млада — толкова млада, че можеше да бъде дъщеря или даже внучка на повечето от върховните жреци. Това ли ги спираше да я признаят за фараон? Но как тогава можеха да боготворят бабуини, котки и дори крокодили! Или се опасяваха, че вироглавата Хатусу, която дори и по време на най-тържествени церемонии скрито се подиграваше на ритуалите, може да подкопае властта им? Освен това Хатусу дълго бе живяла в сянката на баща си Тутмос I и на мъжа си Тутмос II. Жреците и благородниците в Тива бяха свикнали да я приемат само като любяща дъщеря и вярна съпруга. Но тя беше изскочила като пантера от тъмнината. Организира похода на север и постигна невероятна победа. Прочисти двореца от враговете си и назначи свои хора на възловите постове в царството. Сега разполагаше с огромна власт, а едно обикновено момиче, било и от благороден произход, нямаше право да носи царските знаци и да гледа как всички целуват земята под краката й...

— Господарю?

Амеротке се сепна и вдигна поглед. Беше Пренхое с ведро в ръка.

— Браво — измърмори върховният съдия и се изправи. — Последвай ме.

И поведе Пренхое през градината на храма към тъмната мрачна шахта към гробницата. На върха на стълбите му заповяда да застане отстрани. Коленичи и бързо намери това, което търсеше — тъмно петно върху белия варовиков под. Докосна го с пръст.

— Не е вода — измърмори Амеротке. — Вероятно е зехтин. Чист зехтин.

— Тук ли е оставил зехтина убиецът на Нерия? — попита Пренхое.

— Да, ведрото е било тук... — той взе факла от нишата в стената. Отвори вратата и бутна факлата в ръката на Пренхое. — Слез по стълбите!

Пренхое се поколеба. В прохода беше студено и мрачно, от мястото си виждаше следите от пламъците по стъпалата и обгорелите петна по стената.

— Искам да слезеш до долу и да се върнеш, Пренхое. Опитай се да действаш колкото се може по-нормално.

Родственикът му се подчини. Чу вратата да се затваря зад него и той тръгна бавно по стъпалата. Долу спря и се обърна. Опитваше се да не обръща внимание на сенките, които изскачаха от танцуващите пламъци на факлата. Пое си дълбоко въздух и започна да се изкачва. Досещаше се какво ще се случи.

От другата страна на вратата Амеротке се усмихна. Стъпките в прохода ехтяха шумно. Чуваше доста ясно как Пренхое докосва стъпалата. Чакаше, преценяваше разстоянието, изведнъж отвори рязко вратата, вдигна ведрото и въпреки че Пренхое се отдръпна, успя да го залее. След това хвърли по него ведрото, сякаш то бе маслена лампа или факла. Пренхое се показа от прохода мокър до кости.

— Съжалявам, че те измокрих — усмихна се Амеротке и му стисна ръката. — Но сега разбирам колко бързо е загинал Нерия. Вместо вода и кожено ведро по него са били хвърлени зехтин и факла или лампа. Така правят при обсади. Зехтинът гори лесно и бързо, запален човек ще изгори за броени секунди... — млъкна и избърса лицето на Пренхое с робата си. — Убиецът е видял Нерия да се спуска в гробницата и е решил да го причака. Какво по-удобно място от това! Пък и нали всички останали са били далеч, на пиршеството след посещението на фараона...

— Но защо? — попита Пренхое. — Защо не е изпратил на Нерия делва с отровно вино? Не го е промушил с нож в тъмното? Не му е пуснал стрела в гърлото, скрит зад тези колонии?

— Убиецът е бил ядосан на Нерия, искал е не само да го лиши от живот, но и да му откаже правото на истинско погребение. Но съм съгласен, че горкият библиотекар е можел да загуби живота си по десетки други начини... Да, отново изниква въпросът, защо убиецът е действал така.

— А ученият Пепи, и той ли е загинал по същия начин?

— А, онова е различно — Амеротке се изкатери по стъпалата и махна на Пренхое да го последва. — Според мен убиецът е искал да погуби пътуващия учен и да унищожи всичко в стаята. Разбираш ли, Пренхое, престъпникът не само е искал да убие тези хора, но и да унищожи всичките им вещи — бележки, папируси, записки от библиотеката.

— И това, което Пеппи е откраднал? — предположи Пренхое.

— Ако изобщо е откраднал нещо — отвърна Амеротке, — сигурно вече го е бил продал, което обяснява внезапното му забогатяване — той замълча за момент. — Но вероятно това не е вярно.

— Кое, господарю?

— Нищо, Пренхое — съдията прегърна през рамо родственика си. — Съжалявам, че те измокрих.

Върнаха се в покоите си. Шуфой беше буден и разказваше на Асурал за някои болести, които могат да се разпространят чрез докосване с ръка или чрез лош дъх. Джуджето се въртна обидено, че е било пренебрегнато.

— Ти спеше — оправда се Амеротке. — Хъркаше като малко прасе! — приведе се над джуджето. — Или като изморен след битка воин! — после вдигна поглед: — Асурал, знам, че си обиколил пазарите. Хвърлил си око на онази хетска^[1] куртизанка. Когато приключим случая, тя ще е твоя. А за теб, лецителю, ще има истинско лекарско сандъче и нова кожена торба, в която да носиш лековете и отварите си. Но преди това ще отида да се окъпя, а след това ще се отбия в библиотеката.

Амеротке им заповяда да останат по стаите си. Свали мръсната си провиснала роба. Само по памучен набедренник, той излезе в градината да поплува в едно от изкуствените езера, напълнени с вода от Нил. Водата беше топла и ухаеше на лилии и лотоси. В малкото светилище на брега съдията почисти устата и ръцете си с природна сода, напръска се със светена вода от делвата, отправи кратка молитва и се върна в стаята си. Шуфой беше извадил чиста памучна роба, колан от брокат и нови сандали. Освен това слугата настоя Амеротке да вземе камата си. Джуджето стоеше отстрани и го наблюдаваше как втрива благовонно масло в лицето си и рисува очите си с черен въглен.

— Пазете се, господарю — прошепна той.

— Ще бъда нащрек като котка — отвърна Амеротке. — Но същото се отнася и за теб. Не яж и не пий нищо, което ти донесат. Сам си вземай храна от кухнята.

Съдията излезе и тръгна към библиотеката. Младият архивар Калив се приготвяше да затваря, но с готовност се съгласи да остане още малко. Той тръгна след върховния съдия, който обикаляше покрай лавиците и шкафове, натъпкани с ръкописи и папируси.

— Какво търсите, господарю?

Амеротке потупа Калив по рамото:

— Съжалявам, че задържам теб и пазачите.

— А, няма нищо — отвърна библиотекарят. — Ужасните убийства хвърлиха тежка сянка над храма. Хората са изплашени. Гостите ни се движат на групички.

— Да, сигурен съм, че е така — отвърна сухо Амеротке. — Кой има ключове за тази зала?

— Само аз и върховният жрец Хани. Не, не — библиотекарят допря длан до челото си: — Дадохме допълнителен и на гостите ни. Мисля, че е у Амон.

— Значи някой може да влезе, щом си отидат пазачите?

— Не, през нощта остава един страж. А кутиите и раклите са добре заключени.

Амеротке се настани на един стол и махна на библиотекаря да седне на отсрещната пейка.

— Имам ти доверие, Калив. Искам да те питам нещо. Нерия беше убит пръв. Ти узна ли какво четеше и изучаваше той?

Библиотекарят поклати глава:

— Нерия беше учен. Той влиташе тук като пеперуда и прехвърляше от един ръкопис към друг. Аз го оставях да взима каквото си поиска. Все пак той беше дългогодишен архивар...

— Говорил ли е с Прем?

— Разбира се, старият жрец му беше изповедник.

Съдията скри разочарованието си.

— А с учения Пепи?

— Нерия се държеше настрана от него. Изобщо не го харесваше, наричаше го грубиян и простак.

Амеротке хвърли поглед към вратата. В залата се бе промъкнал Сенги, главният писар. Да, помисли си, не трябва да те забравям, ти,

който се промъкваш като сянка из храма.

— Мога ли да ви помогна? — Сенги седна на близката масичка, без да го канят.

— Да, и двамата можете — отвърна Амеротке. — Да предположим, че сте откраднали ръкопис от храма. Къде щяхте да го продадете?

Сенги погледна Калив.

— Не и тук.

— Имате предвид в храма?

— Не, имам предвид Тива...

— Да, и аз си помислих същото — кимна съдията. — Търсенията на Пепи не са го задължавали много, нали?

Сенги го изгледа неразбиращо:

— Не съм сигурен, че ви разбирам, господарю. Пепи беше дързък и арогантен. Като вдигаше ръка за поздрав, се държеше така, сякаш ви прави услуга. Не съм сигурен доколко беше ерудиран и учен. Постоянно тичаше след момичетата и пиеше прекалено много.

— Но не е казал, че е открил нещо?

— Не — отвърна Сенги. — Но накрая щях да го помоля да направи отчет.

— Аха — усмихна се Амеротке. — Виждам накъде биеш. Пепи не е трябвало да се престарава много, нали? Той е бил враждебно настроен към идеята жена да стане божественият фараон. Можело е да се изправи в залата на съвета, да стисне устни и да каже: „Изучих всичко, но не открих доказателство, което да даде право на Хатусу да се възкачи на престола.“ — сега Сенги изглеждаше видимо смутен. — Играете опасна игра — заяви твърдо Амеротке. — Хатусу няма да остане доволна от хората, които се противопоставят на волята ѝ и на желанието на боговете.

— Ние сме учени — отговори Сенги. — Съветът беше свикан по молба на божествената Хатусу. Не можем да решим въпроса без сигурни доказателства...

— Ами ако Нерия и Прем са открили нещо, което може да накара хората да се замислят и да вдигнат вежди? — попита съдията.

— Като какво например? — изсумтя Сенги. — Аз съм историк, господарю Амеротке. И между нас да си остане, мога да ви уверя, че

до този момент жена не е сядала на трона на Египет. Вярно — добави той бързо, — имало е жени регенти, царици майки...

— И точно това искате вие и останалите, нали? — прекъсна го Амеротке. — Божествената Хатусу да стане регент. И за колко време? Женен ли сте, Сенги? — главният писар поклати глава. Амеротке усещаше как в сърцето му се разгаря гняв. — Къде според вас трябва да бъде Хатусу? — изсъска той. — В Дома на уединението, при другите жени от харема? Да носи лотосови цветове и ароматни лоени топки върху перуката си?

Сенги преглътна трудно и плахо измърмори:

— Аз... направих само това, което поискаха...

— Приятел ли сте с другите жреци, Изида, Озирис, Амон, Анубис и вече мъртвия Хатор? — младият библиотекар зяпаше с отворена уста. Сенги се беше изчервил до корена на косите си. Амеротке се облегна назад и продължи: — Питам се дали получавате пари от тях? Дали не са ви подкупили като главен писар в Дома на живота при храма на Хор? А?

— Няма да слушам повече! — Сенги скочи на крака. — Господарю Амеротке, това не е Залата на двете истини.

— Не е, но това може да се уреди — усмихна се съдията. — Както казва слугата ми Шуфой, с всеки ден започва нов живот, а никой не знае накъде ще го поведе късметът... — махна властно и Сенги послушно седна. — Ти си глупак. Не виждаш ли как Валу, Очите и ушите на фараона, ще извърти тази работа? Божествената Хатусу иска възкачването ѝ на престола да бъде приветствано от всички, но сред върховните жреци в Тива има противопоставяне и несъгласие. Царицата реши въпросът да се обсъди тук, в храма на Хор. Лично аз мисля, че тя направи грешка. Защото всички без върховния жрец Хани и съпругата му сте привърженици на Рахимере, бившия везир, който се опълчи срещу Хатусу... — сега Сенги изглеждаше сериозно разтревожен. Амеротке продължи разгорещено: — Затова смятам, че този съвет е изцяло губене на време. Хора, които се преструват, че обсъждат нещо, когато предварително са взели решение...

— Но това не ме прави убиец! — скочи отново Сенги. — Аз съм жрец и учен... — и без да дочака отговор, скочи и излезе от библиотеката.

— Искате ли да го догоня, господарю?

— Не ни каза защо дойде — измърмори Амеротке.

— Вероятно е останал изненадан да ви види тук — предположи Калив. — Той често идва в библиотеката. Наистина ли вярвате в това, което казахте, господарю, че върховните жреци, с изключение на Хани, вече са взели решение?

— Разбира се.

— В такъв случай защо има убийства?

— Защото Нерия е открил нещо необичайно. И аз мисля, че го е намерил тук.

— Но не е казвал нищо на никого...

— Знам, знам — Амеротке потропа с пръсти по масата. — И това ме кара да се въртя в омагьосан кръг, от който идва въпросът, на който Сенги не отговори, по-точно отговори, но ние не стигнахме до логическото заключение. Сега всички смятат Пепи за крадец. Обвиняват го, че е откраднал безценен ръкопис. Казват, че бил достатъчно хитър да го изнесе от тук въпреки охраната, и достатъчно глупав да се опита да го продаде на някой търговец в Тива... — Калив го гледаше неразбиращо. — Има само един извод — продължи съдията. — Не мисля, че Пепи е откраднал ръкописа. Някой му е дал пари, направил е да изглежда, че ученият е откраднал ръкопис. И това означава, че липсващият документ, разглеждан от Пепи, все още трябва да е тук...

Библиотекарят се почеса по главата:

— Господарю, сигурен съм, че е така. Мерките за сигурност правят напълно невъзможно нещо да бъде изнесено...

— Но може да бъде прибрано на друго място — усмихна се Амеротке. — Какво по-подходящо място да изчезне някоя книга или ръкопис, учени ми Калив, освен сред други книги и ръкописи... — той стана и тръгна покрай лавиците, взирайки се в тях. — Когато приключим с този случай, божествената Хатусу ще излее гнева си над виновните, а враговете ѝ ще усетят крака ѝ на вратовете си... — Амеротке погледна през рамо и продължи: — Но приятелите ѝ, хората, които поддържат истината, ще бъдат щедро възнаградени...

Калив седеше с блеснали очи и отворена уста.

— Ще потърся ръкописа на Пепи, господарю. И ще го намеря!

— Добре! — Амеротке се върна и седна на стола. — Както вече казах, Калив, аз ти вярвам.

— Значи не мислите, че аз съм убиецът?

Съдията поклати глава:

— Ти си твърде млад и невинен. Който и да е замислил убийствата, е бил опитен престъпник. Само ако знаех повече за Нерия... Той харесваше ли жените?

— Да, но беше много дискретен.

— Как така дискретен?

— Храмът е като едно село, господарю, вие го знаете. Хората се влюбват, губят ума си от страст — Калив се усмихна леко. — През нощта коридорите са пълни с промъкващи се сенки, чуват се стъпки.

— Кажи ми нещо... — Амеротке сплете пръсти. — Виждал ли си някога Нерия с жена?

— Не, господарю, но в храма и в светилището той ги оглеждаше.

— А преди да умре, правил ли е нещо странно? Каквото и да е...

— Калив поклати глава. — Сигурен ли си?

— Господарю, ако е имало нещо такова, щях да ви кажа.

Амеротке затвори очи. Мислеше си за студената безмълвна гробница, за стълбата надолу, за фреските по стените.

— Тук има ли нещо, където да се обясняват рисунките в гробницата?

— Пазим една хроника — отвърна Калив. — Когато хиксосите нападнали Египет, част от ръкописите били скрити, но други изчезнали. Самата библиотека била изгорена, но когато бащата на благословената Хатусу прогонил хиксосите, животът в храма бил възобновен. И един стар жрец описал точно какво се е случило... — Калив стана и тръгна покрай лавиците. Намери хрониката, жълтеникав свитък папирус, който беше обработен с нещо и блестеше като гледжосан. Донесе го на масата. Съдията му благодари и свали червената връзка. Хрониката беше написана в различни стилове, няколко груби рисунки, йероглифи и йератическото писмо на жреците. Съдържаше молитви и възхвали за фараона. Имаше кратка история на автора и след това старият писар беше изброил ужасните събития при нахлуването на хиксосите. Как олтарите били прекатурени, светилищата — изгорени, а жреците — избити или пратени в заточение. Авторът с гордост посочваше, че жреците на Хор са останали верни на Египет и на боговете и са се скрили в катакомбите.

Амеротке се увлече в четенето и се стресна, когато Калив го докосна по рамото.

— Искаш ли да си тръгвам? — попита върховният съдия. Огледа се, Калив вече беше започнал да търси изчезналия ръкопис.

— Не, не, господарю. Просто си спомних нещо за Нерия... — Амеротке бутна настрани свитъка с папируси и Калив седна на пейката срещу него. Писарят заговори: — Както знаете, някои жреци имат татуировки по телата си. Главата на Хор, скарабей или някакъв знак, който да предпазва от лош късмет.

— И Нерия е имал такава?

— Не... всъщност да — заплете се Калив. — Два-три дни преди да го убият, дойде в библиотеката и забелязах, че накуцва леко. Попитах го дали е добре, а той отвърна: „Разбира се, момчето ми.“ „Да не сте паднали?“, попитах. Нерия ми рече, че е ходил да му направят татуировка. Аз реших да го подкача: „Да не е името на някоя жена, а?“, а той се заоправдава, че си е татуирал изображение на Селкет.

— Богинята скорпион — прошепна Амеротке. — Въплъщение на божествения плам на слънцето. Той бил ли е посветен на нея?

Калив вдигна вежди:

— Не знам.

— Момент, ти каза, че е куцал. Това означава, че татуировката е била на бедрото му...

— Така предполагам, господарю. Обикновено се прави на бедрото, на гърдите или на рамото.

Амеротке му благодари и младежът се отдръпна. Защо един жрец би направил такова нещо, чудеше се съдията, и то писар, библиотекар. Върховният съдия цъкна с език. Имаше ли някаква връзка между Селкет и древните фараони, управлявали Египет? Освен всичко друго Нерия беше убит в проходите край гробницата на Менес. Изображенията на стените на гробницата споменаваха династията на Скорпионите, която в миналото беше управлявала Египет. Той поклати глава и отново се залови за четенето.

Светлината започна да намалява. Амеротке продължаваше, хрониката беше невероятна. Някои от историите бяха известни, но авторът явно бе свидетел на кървавите събития и ги бе описал с истинска страст. Съдията се настани удобно и продължи да чете. В това време Калив обикаляше наоколо и си мърмореше, докато

преравяше лавиците. Съдията му се възхищаваше на ентусиазма пред тази огромна задача. Стражите почукаха на вратата и Калив им отвърна да почакаят.

Амеротке стигна до част, която усили интереса му. Авторът разказваше за опустошенията на принцовете на хиксосите в Червените земи извън Тива. Описваше подробно жестокия лабиринт, построен от тях, сега познат под името Залата на подземния свят. Едно изречение го накара смаяно да си поеме дъх.

— Не е ли странно, Калив, как, когато търсиш една истина, се натъкваш на друга... — Амеротке продължи да чете бързо. Прогони всички мисли за Нерия и убийствата в храма. Притвори очи и отправи кратка благодарствена молитва към Маат. — Бързо, Калив! Изпрати един от пазачите до покоите ми. Кажи му незабавно да доведе тук Асурал, Пренхое и Шуфой — погледна за последен път папируса и го нави. Подаде го на Калив и го потупа по рамото: — Утре сутринта ще напусна за малко храма... — вдигна предупредително пръст: — Продължи с търсенето, но тайно. Ако убиецът разбере какво правиш, уверявам те, ще бъдеш мъртъв, преди да се върна!

[1] От хети — народът на древната държава Хета (днешна централна Турция), влязла във война с Египет заради териториални интереси към сирийските равнини. — Бел.прев. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

АКЕР — ЕГИПЕТСКИ БОГ С ДВЕ ЛЪВСКИ ГЛАВИ, ПАЗИТЕЛ НА ПОДЗЕМНИЯ СВЯТ

Четири бойни колесници се носеха с тътен през тучните плодородни земи, насечени като шахматна дъска от напоителните канали на изток от Нил. С превалянето на деня синьото небе беше придобило лек червеникав оттенък. Колесниците завиха по прашния път, оставиха зад себе си хълмовете в Долината на царете и се насочиха към опасните Червени земи. Каменистата земя сякаш летеше под тресящите се колелета и блестящите подкови. Лъчите на залязващото слънце играеха по бронзовите перила на сините колесници. Водачите на колесниците умело направляваха поводите на черните като нощта коне, най-бързите от царските конюшни.

В първата колесница пътуваше Амеротке. Над нея се ветрееше флагът на легиона на Хор. Върховният съдия протегна крака и стисна перилата. Топлият въздух от пустинята облъхваше лицето му. Отрядът бе добре въоръжен — във всяка колесница имаше по два лъка, колчан със стрели, три къси копия за хвърляне и масивен щит. Не очакваха да срещнат враг, но младият офицер, който командваше експедицията, беше изключително предпазлив. Заповедта да съпроводи и да охранява върховния съдия до оазиса на Амарна бе получена лично от фараона и затова войникът влагаше цялото си усърдие и старание.

— Ама какви страшни легенди се разправят за това място, а? Да не би да се страхувате? — уж на шега го беше попитал Амеротке.

— Не, господарю — прозвуча сериозно отговорът на командира, — но ако имах избор, никога не бих отишъл там!

Амеротке прекара по-голямата част от деня в приготовления за пътуването — първо изпрати спешни съобщения до Валу и Омендап, в които им казваше, че загадката с тайнственото изчезване на двамата близнаци може да бъде разрешена, ако лабиринтът бъде внимателно изследван. Главнокомандващият веднага откликна на поканата и даже разпореди на разположение на съдията да бъдат изпратени четири

бойни колесници и някои от най-добрите ловни кучета от царските кучкарници. Очите и ушите на фараона пък отговори, че ще пристигне в оазиса с известно закъснение поради важни държавни дела. След това Амеротке даде инструкции на своите слуги и помощници, какво да правят в негово отсъствие. Сбогува се с Норфрет и двамата си синове и потегли.

И ето че сега четирите колесници вече приближаваха оазиса Амарна и Залата на подземния свят. Кочияшите бяха отпуснали поводите на конете и те сякаш се надбягваха със залеза — препускаха волно и бързо скъсяваха разстоянието до крайната цел. Амеротке погледна напред. Над червеникавите пясъци в далечината се издигаха пепеляви скали, странно сивкави на лъчите на залязващото слънце. Стадо диви газели пресече пътя им и вечерният вятър довя воя на чакалите — „чистачите“ на пустинята се приготвяха за нощния си лов. Съдията беше очарован от гледката. В Червените земи имаше само разядени от времето скали и гърбави пясъчни дюни, разкъсани тук-там от оврази и тесни проломи. От тук та чак до дългото море на изток се простираше истинска пустиня — без оазиси, без растителност, без надежда за оцеляване. Когато стигнаха при Амарна, където възнамеряваха да прекарат нощта, вече беше захладняло и небето бе станало тъмносиньо. Една от колесниците се отдели от останалите и навлезе да провери дали всичко е наред. Водачът се върна и докладва, че оазисът е празен, но има следи от скорошно лагериране на скитници. Останалите от отряда го последваха вътре.

Амеротке слезе от колесницата. Помогна на кочияша да освободи конете и сам ги разходи наоколо, за да се охладят, преди да влязат във водата. Колесниците бяха подредени в отбранителен кръг с лице към пустинята. Всички насядаха около стъкмения огън от изсушен на слънце тор и отвориха торбичките си. Храната се състоеше само от сушено пъдпъдъче месо, неквасен хляб и пресовано грозде. След като приключиха с вечерята, съдията благодари на войниците за бързината, с която го бяха ескортирали дотук. После отклони предложението на командира да го придружи и излезе от оазиса сам. Тръгна към мрачните гранитни блокове на ужасния лабиринт. Спомняше си добре какво пиеше в хрониката, на която бе попаднал в библиотеката. Лабиринтът наистина бе огромен — в спускащия се здрач трудно се виждаше далечният му край. Приличаше на гигантска купчина

безредно разхвърляни детски блокчета. Със залязването на слънцето беше излязъл студен вятър. Амеротке вдигна тюрбана, закри устата си и продължи напред. Входът на лабиринта зееше заплашително като отвор на тъмна пещера. Съдията усети, че го побиват тръпки. Залата на подземния свят наистина беше злокобно място. Амеротке извади от бойния си колан малко кълбо червена прежда. Пусна края ѝ на земята и влезе бавно, като развиваше кълбото след себе си. Край него се спусна зловеща тъмнина. Той спря и вдигна поглед към небето. От двете му страни се издигаха черни гранитни блокове, а под краката му проскърцваше твърдият чакъл. Лабиринтът сякаш бе жив и играеше номера — тъкмо Амеротке си мислеше, че върви право напред, и изведнъж се оказваше, че проходът се разделя на две в различни посоки. Гранитните блокове бяха подредени един върху друг на височина най-малко два човешки ръста. Съдията ги докосна — по гладката им повърхност трудно можеше да се намери опора за нозете. Ако някой се изгубеше тук, шансовете му да се изкатери по тях, за да се измъкне или да повика помощ, биха били съвсем нищожни. Понякога проходът се стесняваше толкова, че раменете му се опираха в двете страни и той трябваше да се извърта настрана, за да продължи. На други места можеше да разпери и двете си ръце, без да докосне блоковете.

Безпокойството му се усили. Дали мрачните сенки и мъгливите форми не бяха душите на загиналите тук хора? Сякаш чуваше човешки шепот и плач, но това беше само вятърът, който свиреше през пукнатините. Веднъж попадна на купчина белеещи се в мрака кости и счупен череп. Спря и се послуша. Звуците откъм бивака в оазиса вече не се чуваха. Пресметна, че е в лабиринта от съвсем кратко време, но нервите му вече бяха опънати докрай. Амеротке продължи напред и с изненада откри, че на места земята под краката му изненадващо се променя — той стъпваше ту по твърд чакъл, ту по фин пясък, на места имаше плодородна пръст, а другаде — масивни камъни, сякаш останали от основите на крепостта, която в миналото се е издигала тук. Някъде се виждаха и малки пукнатини и Амеротке си спомни, че това място е било разтърсено от голямо земетресение. Обърна се и следвайки червената нишка, тръгна към входа. Имаше чувството, че няма да успее да се върне достатъчно бързо. Дали не го следваше някой? Сякаш в сенките се криеше нещо зло и се готвеше да го

нападне. Съдията изскочи навън задъхан, мокър от пот. Войникът с факла пред входа също въздъхна с облекчение и се втурна към него.

— Господарю, повече не правете такива неща! — сграбчи го за ръката и почти го издърпа от лабиринта. — Господарят Омендап ще ми отсече главата, ако нещо ви се случи...

— Знам, знам — извини се Амеротке. Погледна навътре в тъмния проход: — Повярвайте ми, ако имах някакво влияние в Дома на милион години, щях да помоля божествената Хатусу за една услуга: да разруши това място.

Върнаха се в оазиса. Вече се беше стъмнило съвсем. Останалите войници се бяха събрали около огъня. Един стоеше на пост край колесниците и се взираше тревожно в тъмнината.

— Какво има? — загрижено попита съдията.

— Не съм много сигурен — отвърна командирът, — но може да имаме проблеми. Един от хората ми забелязал, че зад дюните се спотайват пет-шест скитници от пустинята.

— Едва ли ще ни нападнат — каза Амеротке. — Въоръжени сме добре, а те се боят от войниците на фараона.

— Но, господарю, възможно е тези да са само съгледвачи, а племето им да чака някъде наблизо. Сигурно са ни видели, като сме идвали. Ние сме само осмина и жителите на пустинята с удоволствие биха сложили ръка на конете ни, да не говорим за оръжията и скъпоценностите...

— Нека засега не избързваме — предложи Амеротке. — Седнаха и се заслушаха в звуците на нощта. Войниците си разказваха шепнешком за Ша, изпратеното от Сет злокобно животно, което можело с едничък поглед да вкамени човек. Или за Сага, ужасното създание от бездната на отвъдното с глава на ястреб и с отровна опашка. После разпределиха часовете за смяна на стражите и лагерът утихна.

Амеротке също стоя на пост. Тъкмо се бе прибрал да спи, когато ги нападнаха. По пясъка безшумно се спуснаха тъмни сенки и започнаха да стрелят с лъкове. Но не успяха да ги изненадат. Войниците скочиха. Всеки беше добре въоръжен и бързо отвърна на стрелбата. Естествено, в тъмното и техните стрели не постигнаха кой знае какъв ефект. Съдията свали тюрбана си, напои го с масло, запали го и го хвърли навън в пустинята. Огънят осигури малко светлина и

позволи на стрелците да се прицелят. В нощния въздух се разнесоха писъци.

Скитниците заобиколиха стената от колесници и атакуваха отново, но нападението им беше стихийно. Амеротке и войниците ги пресрещнаха в оазиса, използвайки щитовете, за да прикрият телата си. Пустинниците се втурнаха в ръкопашен бой, но нямаха никакви шансове срещу мечовете, кинжалите и копията на обучените бойци. Двама жители на пустинята паднаха мъртви, а един египетски войник бе ранен в рамото. Накрая нападателите се оттеглиха под булото на нощта. Амеротке и командирът на войниците останаха на пост още известно време, да не би да последва нова атака. Най-после се върнаха при останалите и разпоредиха погребването на мъртвите.

— Няма да се върнат — обяви командирът. — Разбраха, че сме по-силни, отколкото мислеха.

Съдията се съгласи и се върна в постелята си. Полежа малко, вперил поглед в небето, а мислите му кръжаха около Норфрет и момчетата. Надяваше се, че Пренхое и Шуфой ще държат под око нещата в храма на Хор. Сякаш всичко бе сън: препускането дотук с колесниците, ужасните моменти в Залата на подземния свят, нападението на пустинниците. Спомни си какво му бе казал Лекет за лабиринта. Двата изчезнали войници все още бяха вътре и преди да заспи, Амеротке се помоли на Маат да го отведе при тях.

На сутринта съдията се събуди схванат и измръзнал. Небето беше прорязано от бледа светлина, която къпеше пустинята в хиляди цветове. С изключение на някои леки рани и натъртвания, стърчащите от стволовете на дърветата стрели и жалките парцали по пясъка, нищо не говореше за нападението през нощта. Войниците бяха бодри, нетърпеливи да се заемат със закуската.

Едва бяха приключили с яденето, когато войникът на пост извика, че към тях се приближават колесници. Горещината вече изкривяваше пейзажа. Съдията заслони очи с ръка и зърна трептящите очертания на малък отряд колесници, които се движеха бавно заради съпровождащите ги пешаци, чиито червеникави шлемове проблясваха в далечината. Вятърът довя лая на ловни кучета. Скоро оазисът се превърна в жужащ кошер — новодошлите се настаняваха, разпрягаха конете, пояха кучетата.

Валу слезе от колесницата, а дебелото му лице беше изкривено в усмивка. Приблужи се и протегна ръка към съдията:

— Е, благородни Амеротке, тук е доста по-различно от Залата на двете истини... — той посочи през рамо Рамос. Младежът не бе завързан, но двама войници го следваха неотлъчно. — Баща му се канеше да идва тук, твърдеше, че ти си го повикал, но аз му казах да си остане в Тива — царският обвинител обърса с длан потното си чело. После щракна с пръсти и един слуга дотърча с мях с вода. Валу го вдигна и поля лицето си. — Не понасям горещината — въздъхна той — и не обичам пустинята — мина край Амеротке, застана в края на оазиса и се вторачи в лабиринта: — Идвал съм тук като момче. И повече не се върнах, това място ме ужасява. Тогава почувствах, сякаш ангелът на смъртта ме бе докоснал с крилете си... — извърна се към Амеротке: — Значи смятате, че младежите все още са тук?

— Да — кимна съдията и пристъпи до него.

Валу излезе от сенките на дърветата и изрева на слугата си да му донесе слънчобрана. Тръгнаха по пясъка към лабиринта.

— Разбрах за случилото се в храма на Хор... — подхвана царският обвинител.

— Естествено. Нали сте Очите и ушите на фараона... — духовито отвърна съдията.

— Да, и божествената Хатусу никак не е доволна. Чухте ли какво се говори за убийствата? — острият поглед на Валу се впи в лицето му. — Явно не сте! Все едно... Хатусу и Сененмут ще отидат в храма на Хор, за да присъстват на съвета на жреците...

— Това е грешка! — Амеротке раздражено погледна настрани.

— Струва ми се, че точно така смята и везирът Сененмут, но нейно величество няма търпение да се оправи с жреците, особено след тези приказки, че тя стои в дъното на убийствата... — Валу плъзна поглед из пустинята.

Амеротке обмисляше какво означават новините, съобщени от Валу. Може би Хатусу отива в храма не само да наложи волята си над съвета и да съкруши враговете си, но и да му поиска сметка за стореното.

Валу погледна към кръжащите над тях лешояди.

— Войниците ги наричат фараонски кокошки... — обърна се към съдията и додаде: — Разбрах, че снощи сте били нападнат — и разрови

пясъка със сандала си. — Ако днес не откриете нищо, господарю, вината ще бъде стоварена върху Рамос... — бяха стигнали до входа на лабиринта. Въпреки прежурящото слънце Амеротке усещаше студени тръпки по тялото си. Валу влезе в тесния вход и спря: — Виждали ли сте рисунките по стената?

Амеротке го последва. Царският обвинител разглеждаше два големи скорпиона, гравирани в гранитните блокове. Художникът бе запълнил силуетите им с боя. Двата скорпиона бяха един срещу друг, сякаш вкопчени в битка.

— Какво е това? — попита Амеротке.

— Любовна игра — отвърна Валу. — Не сте ли виждали как се сношават скорпионите? Вкопчват се един в друг и се люшкат, сякаш танцуват. Накрая мъжкият опложда женската. И ако е толкова глупав, че да остане наблизо, тя го убива и изяжда — царският обвинител се усмихна. — Подобно на фараона — прошепна той и вдигна тънките си вежди. — Разбира се, говоря за приликата по отношение на силата и пъргавината, а не за злобата.

— Разбира се — усмихна се Амеротке. Той се вгледа отблизо в рисунката. Напомняше за скорпионите в гробницата под храма на Хор. — Кой е мъжкият?

— Не знам — Валу се извърна. — Само опитно око може да долови разликата. Но да вървим! Да открием какви тайни крие Залата на подземния свят, — той докосна леко Амеротке с ветрилото си, което беше извадил от робата си. — Всъщност защо сме тук?

— Говорих с един мъж, казва се Лекет — отговори Амеротке. — Твърди, че е бил свидетел как вътре влязъл един търговец. Нямамо никакви диви зверове, нито други хора. Лекет и още неколцина останали да пазят входа, но човекът не излязъл. Изпратили един младеж по блоковете да го дири, но търговецът просто бил изчезнал...

— Празни приказки — изсумтя Валу.

— Не мисля. Лекет не е лъжец и освен това в библиотеката при храма на Хор прочетох една древна хроника, в която се казва същото... — той изглежда обвинителя в очите. — В нея се твърдеше, че лабиринтът, това място на смъртта, всъщност поглъща хора и те никога повече не се завръщат.

— Истина е, че лабиринтът е ужасяващ и отвратителен — помирително каза Валу, — но е изграден само от камъни и пясък. Едва

ли може да поглъща хора. По-подходящ е да се погребват в него трупове на убитите...

— Доведохте ли ловджийски кучета? — попита съдията.

— Най-добрите от царските кучкарници.

— Добре — Амеротке протри ръце. — Да започваме тогава.

Върна се в оазиса и повика войниците. Командирът на отряда доведе ловджийските мастифи.

— Ще се разделите — започна върховният съдия. Видя как по лицата на някои от тях се изписа тревога. — Не се безпокойте. Няма да влизате в лабиринта, а ще вървите горе по блоковете. Ще пуснете кучетата в проходите и ще ги водите на дълги каишки. Ще отнеме известно време.

— Какво търсим? — попита един.

— Ще разберете, когато го откриете — отвърна Амеротке. Вдигна поглед към небето. — Доколкото знам, сте трийсетима. Опитайте се да се уверите, че сте минали над всеки гранитен блок. Дръжте кучетата долу в проходите. В никакъв случай не слизайте. Ще стане още по-горещо, така че почернете лицата около очите си и измислете начин да се предпазите от слънцето. Не се връщайте, преди да приключите задачата си. Напийте се добре с вода. Пикайте, където искате... — мъжете се засмяха. — Същото се отнася и за кучетата — продължи съдията. — Не им позволявайте да отклоняват вниманието си със скелети, човешки останки или каквото и да е... — той огледа здравите им ботуши за дълги походи: — Краката ви ще се потят, но ботушите ще ви предпазят от нагнетите камъни. Ако откриете нещо странно, спрете и ме повикайте.

Войниците се разшумяха, озадачени от заповедите на Амеротке. После се разделиха на групи и всяка пое към различен вход на лабиринта. Доведоха натоварено със стълби магаре. Стълбите бяха съединени, Амеротке се покатери на един гранитен блок и махна на един от войниците да дойде при него. Той се подчини, разпусна дългата каишка на кучето си и тръгна по върха на лабиринта, сподирен от заповедите на върховния съдия. Вървеше бавно. В тесния проход между блоковете бдителното куче се придвижваше бързо, но от време на време спираше и жално поглеждаше към господаря си. Войникът му шепнеше окуражително, цъкаше с език и продължаваше напред. Амеротке обходи с поглед повърхността на лабиринта. Усещаше нещо

странно — в далечината блоковете сякаш се обръщаха и се завъртаха. От страничните входи на лабиринта се изкатериха и други войници с кучета. Имаше и няколко писари, които отбелязваха по кои стени са минали водачите на кучетата. Жегата вече беше ужасна. Върховният съдия се чувстваше леко замаян, но не помръдна от мястото си. Някои от кучетата виеха, изплашени от лабиринта. Опъваха силно каишките си и две от тях успяха да свалят господарите си. Едно се отскубна, изскочи от лабиринта и побягна към оазиса. Когато слънцето стана нетърпимо, Амеротке слезе от блоковете, скри се на сянка и мълчаливо се помоли издирването да не се окаже безплодно усилие.

На няколко пъти бе викан от различни ловци и трябваше да върви по блоковете, за да види какво са открили. Валу категорично отказа да го придружи. Повечето пъти кучетата се бяха натъкнали на останки от дрехи и пожълтели кости на отдавна загинали жертви. Слънцето стана по-силно, излъчваната от гранита жегата бе непоносима. Амеротке заповяда върху стените да се изкачат и войници с мехове с вода. Тъкмо тръгна обратно към оазиса, когато в този миг чу ужасен вой, сякаш едно от кучетата бе тежко ранено. Ловците и войниците също се развикаха. Съдията се втурна нататък, прескачайки по няколко блока. Един от ловците махаше възбудено. Амеротке и неколцина от другите водачи на кучета стигнаха почти до центъра на лабиринта. Войникът опъваше каишката с все сила и крещеше за помощ. Съдията стигна до него и се взря надолу. Кучето потъваше в пясъците, виждаха се само главата и предните му лапи. Един от войниците понечи да скочи, но Амеротке го хвана за рамото.

— Не бъди глупав! — извика той. — Ямата ще те засмуче!

Опитаха се да измъкнат мастифа, но стана ясно, че ямата е поширока, отколкото очакваха. Хвърлиха още въжета и с пот и ругатни успяха да извадят горкото животно. Издърпаха го върху блоковете. То беше полудяло от страх, а козината му беше протрита и охлузена там, където въжетата се бяха впили в тялото му. Амеротке заповяда да отнесат мастифа в оазиса и извика на останалите ловци да се връщат. Донесоха копия, за да пробват земята. Тесният проход по нищо не се различаваше от останалите. На няколко метра от завоя беше каменист и твърд, но навътре преминаваше в пясък и в средата копията потъваха безследно.

— Сякаш няма дъно — прошепна един войник.

— Съмнявам се — отвърна Амеротке. — В пустинята има подвижни пясъци, но всъщност представляват само дерета, пълни с нестабилни шисти. В миналото Залата на подземния свят е била граничен пост. Вероятно това е килия или тъмница, която при земетресението се е запълнила с пясък... И така се е превърнала в смъртоносен капан. Нищо чудно, че малцина са излезли от лабиринта. Дори да са запазвали присъствие на духа, дори да са издържали на ужасната жегата, накрая все пак са стигали дотук... — и посочи назад през рамо: — Забелязахте ли как всички тунели водят насам? Шансът да избегнеш капана е минимален.

Някой го извика по име. Валу неохотно крачеше към него, в едната ръка държейки слънчобран, а с другата пазейки равновесие.

— Чух, чух какво се е случило... — царският обвинител избърса с длан рукналата от усилието да се задържи пот. Приведе се и се вгледа в основите на лабиринта. — М-да, капан от подземния свят! Само най-опитен и наблюдателен човек би забелязал промяната в земята. И дори тогава може да се окаже твърде късно... — той вдигна поглед към Амеротке. — Значи вие мислите, че изчезналите мъже са паднали тук?

— Ямата е достатъчно голяма и дълбока, за да погълне двама мъже и оръжията им.

Валу си пое дъх и изруга горещината. Изправи се.

— Май ще можем да оправдаем Рамос — каза той. — Но първо трябва да претърсим ямата.

— Ще е все едно да върнете водите на морето — измърмори съдията и сви рамене, — но може и да успеете. Зависи колко е дълбока. Ще вържем копията на пръти и ще ги забучим в земята. Ако ги извадим чисти, вероятно е твърде дълбока. Но ако по тях има следи от кръв...

Валу се съгласи. Ловците и кучетата се прибраха. Пригответяха копия и следотърсачите започнаха да ги забиват в пясъка. Горещината беше станала ужасна и царският обвинител позволи на всички да се приберат и да починат в сенките на оазиса. Малко след като се върнаха към работата си, се разнесоха викове. Бяха открили нещо. Направиха макара. Сега начело застана един занаятчия, който бе дошъл с ескадрона колесници. Той докладва, че в ямата, вероятно стар склад за вино, наистина има нещо. Започнаха да изгребват пясъка и по-късно следобед откриха първия труп. Очите, носът и устата на нещастника

бяха пълни с пясък. Рамос поиска да го види и след това коленичи, покрил лицето си с ръце. Валу го потупа по рамото:

— Ще намерим и втория труп. Всички обвинения срещу теб ще бъдат оттеглени и ти ще бъдеш обявен за невинен. Не е било извършено убийство.

Амеротке погледна сгърченото тяло, изкривено от ужасната смърт. Поклони се на Валу и рече:

— Не съм съгласен. Било е извършено убийство. Залата на подземния свят е убила не само тези двама младежи. Затова трябва да бъде разрушена! Оставям въпроса във ваши ръце. А сега ще се върна в Тива, където ме чакат и други неразрешени случаи.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

СА: ДРЕВЕН ЕГИПЕТСКИ СИМВОЛ НА БОЖЕСТВЕНА ЗАКРИЛА

Пренхое и Шуфой се забавляваха много добре. Голямата пивница и прилежащият ѝ Дом на удоволствията край пристана бяха пълни с клиенти. Тук се събираха хора от простолюдието — магаретари, гадатели, знахари и магьосници. Бяха достатъчно благоразумни да не опитват да си продават един на друг стоките си. Джуджето и писарят седяха в ъгъла и гледаха с ококорени очи. Имаше момичета от всякакви народности — нубийки, ливанки, ханаанки и дори такива със светла кожа от островите отвъд делтата. Бяха готови да задоволят всяко желание или поне така твърдяха рисунките по стената.

— Всеки злодей по Нил рано или късно идва тук — прошепна Шуфой. Посочи към един финикийски моряк: — Този е бил на места, за които ние с теб можем само да мечтаем. Разправя, че е преплавал Голямото море на север и е бил в земи, където дърветата са по-нагъсто от тръните на магарешкия бодил, а по върховете на планините има замръзнала вода. Разказва такива истории, че седмици след това сънуваш кошмари.

— Верни ли са? — попита възбудено Пренхое.

— Има ли значение? — Шуфой потри остатъка от носа си. — Не е важна историята, а начинът, по който се разказва.

Помещението беше задимено, маслените лампи даваха колкото светлина, толкова и дим. По стените играеха сенки. Отвън в двора двамина се биеха с ножове. Носач на трупове от Некропола обикаляше по масите и предлагаше на посетителите да ги заведе в някаква пещера, където можел да им покаже мумия на погребан жив човек.

— Косата му е с цвета на пшеницата — разказваше той. — А кожата му е по-светла от пясъка.

— Какво чакаме? — попита Пренхое.

— Господарят ми възложи задача — отвърна Шуфой — и аз смятам да я изпълня.

От сумрака изникна сянка и се настани на отсрещния стол. Новодошлият беше слаб, жилест, с остри черти, щръкнал като клон нос и присвити очи. Кожата му беше загоряла от слънцето. Не носеше перука и изглеждаше така, сякаш не се бе бръснал от няколко дни. Беше облечен с мръсна жълта туника. Пренхое забеляза, че непознатият е еднорък; на мястото на другата ръка черна превръзка покриваше обгоряло чуканче. Мъжът разтвори ръка:

— Ей, дребен, намерих каквото искаше...

— Кой си ти? — попита Пренхое.

Непознатият се извърна към него за момент:

— Не е твоя работа. Кой е тоя женчо с теб, Шуфой?

— Един приятел — отвърна джуджето. — Писар е при господаря ми.

Мъжът се извърна към Пренхое:

— Нямам име, писарю. Наричат ме Скитника по реката.

Шуфой му подаде късче сребро.

— Ако ме излъжеш...

— Няма — отвърна бързо скитникът. — Но новината изобщо не е добра. Мъжът, дето се нарича Антеф, наистина е тръгнал на поход с войската. И е бил ранен в голямата битка край делтата... След това се е появил в Мемфис. Твърди, че си е загубил паметта, но аз чух съвсем друга история. Говори се, че е дезертирал и дори, че се е оженил отново.

— За кого се е оженил? — обади се Пренхое.

— Има ли значение, писарю? За някоя кобила се е оженил, естествено — Скитника по реката се засмя и оголи кучешките си зъби. — Влюбил се е в дъщерята на някакъв търговец, който имал дюкян до храма в Мемфис.

— И какво е станало след това? — не се стърпя Шуфой.

— Не знам точно. Някаква семейна разправия и бащата го изхвърлил.

— За какво?

— За кражба.

— Пари, сребро?

— Не — поклати глава скитникът. — Откраднал товар с кутийки от сандалово дърво.

— Така ли? — широка усмивка грейна върху лицето на Шуфой.
— Ще ми направиш ли още една услуга? — той се приведе и прошепна нещо в ухото на скитника.

Мъжът вдигна озадачено вежди, но след това кимна.

— Но без пари няма да стане...

— Вече ти дадох достатъчно — отвърна Шуфой. — Но ако направиш това, което те помолих, може и да не кажа на приятеля си от охраната на храма за древните предмети, които изчезнаха от светилището.

Скитника по реката се ухили, бутна стола си назад и бързо изчезна.

— Какво става? — попита Пренхое. — Снощи сънувах, че яздя хипопотам и пред мен е седнала красива девойка. Усещах как членът ми докосва мекия ѝ задник. Според теб какво означава това? Дали е знак за добро бъдеще?

— Определено — отвърна джуджето. — Но трябва да намериш две неща: хипопотам, който да ти позволи да го яздиш, и момиче, което да седне на гърба му пред теб.

— Настроени ли сте за веселба?

Шуфой вдигна поглед. Две куртизанки, еднакви като близначки, стояха пред него хванати за ръце. На главите си носеха облени с благовонни масла перуки, лицата и устните им бяха силно начервени, от зърната на гърдите им висяха малки звънчета, а сребристи полички покриваха слабините им.

Пренхое се закашля развълнувано. Шуфой, чието лице беше скрито в сенките, се приведе рязко напред. Момичетата изпищяха и бързо побягнаха.

— Много добре — кимна доволно джуджето. — Нали не искаш да си цапаш ръцете с различни бои?

— Какво искаш да кажеш?

— Ела, ще ти покажа. И без това ще трябва да останем тук още доста време.

Шуфой отведе писаря до отвор в стената. Близначките вече се изкачваха по стълбите, хванали от двете страни един моряк. Пренхое долепи око до отвора в стената и ахна. От дупката се виждаше стая със застлано легло, а на отсрещната стена ясно се виждаха десетки отпечатъци от длани — сини, лилави, червени, зелени. Шуфой бутна

приятеля си отново до отвора и му посочи ниско долу на стената. Пренхое съзря пет-шест малки отпечатъка — сякаш оставени от детски ръчички.

— Твои ли са? — изненадано попита писарят.

Джуджето кимна гордо.

— Отпреди няколко години. Ох... Тя беше разкошна нубийка. Хатор ми е свидетел, така се увлякохме, че счупихме леглото. Ако купиш някое момиче, или по-точно купиш услугите му, си длъжен да оставиш отпечатък от дланта си на стената.

— Защо? — попита Пренхое.

— Собственикът на заведението е от Куш. В неговите земи, когато си вземаш момиче от храма, по този начин предлагаш приношението си на боговете. Заклевах се, че ще платиш, затова потапяш ръката си в боя и я допираш до стената. Сигурно целият храм е покрит с отпечатъци — засмя се Шуфой. — Както и да е, собственикът на пивницата е въвел този обичай и тук... А освен това по този начин в онази стая пускат само хора с боя по ръцете. И така се пазят от клиенти, които се опитват да вземат това, за което не са платили.

Върнаха се на масата си в ъгъла, където междувременно се бяха настанили двама лодкари. Шуфой ги изглежда заплашително, спомена името на Амеротке и те бързо изчезнаха в тълпата. После поръча нова кани с бира. Пренхое се чувстваше леко замаян. Отпечатъците му напомняха за гледката в килията на Сато. Защо умиращият слуга беше потопил ръцете си в отровното вино и ги бе притиснал о стената? Какво се опитваше да им каже? Какво съобщение беше оставил? Изведнъж Пренхое скочи на крака и извика:

— Научил го е оттук!

— Кое, Пренхое? Кой? — след като писарят му разказа за килията на Сато, джуджето попита: — Мислиш, че има връзка между килията на Сато и този бардак?

— Разбира се! — възкликна Пренхое. — Очевидно е. Сигурно отровното вино е било донесено от някое от момичетата, които работят тук... — той се почеса по главата. — Ами да! Спомням си как господарят каза, че Сато е закъснял в деня на убийството на жреца Прем, защото е бил с някакво момиче. На сутринта, когато беше убит,

слугата бил излязъл в града, за да търси същата жена. После пазачите и слугите разправяха, че се върнал унижен и отхвърлен...

Шуфой цъкна с език:

— Не мърдай от тук, Пренхое! — той стана и се отдалечи към кухнята на заведението, където заговори съдържателя. После двамата се шмугнаха зад една завеса.

Пренхое се облегна назад. Наблюдаваше как едно момиче се обзалагаше със змиеукротител, че не се страхува от питоните му. Змиеукротителят отвори коша си и извади на масата един питон. Момичето протегна ръка. Змията започна бавно да пълзи по нея, сякаш бе дърво. След това се уви около врата ѝ. Куртизанката се разпищя и започна да рие с пети земята. Змиеукротителят се разсмя. Подсвирна тихо, внимателно разви змията и освободи момичето. След това настоя, че е спечелил облога. Изгубилото смелостта си момиче нямаше друг избор, освен да изплати дълга си в стаята с отпечатыците.

Шуфой се върна.

— Говорих със собственика на бардака. Не знае нищо за Сато и не може да си спомни някой като него да е стъпвал тук наскоро.

Пренхое въздъхна разочаровано. Скитника по реката се появи отново. Сграбчи Шуфой по рамото и прошепна:

— Той е отвън, в двора. Казах му, че му носите добри новини за жалбата му в съда...

— Имаш ли нож? — попита Шуфой. Скитника по реката разгърна мръсния си пояс. — Добре! — кимна джуджето. — Ела с мен.

Антеф стоеше в сенките на крайбрежната алея. Шуфой го хвана за ръката и го отведе в най-притуления ъгъл. Войникът недоверчиво изгледа джуджето, а след това спря поглед върху Пренхое и Скитника по реката.

— Кой си ти? — попита той Шуфой. — Казаха ми, че носиш добри новини...

— Да, за теб са добри. Защото ще ти дадем време да изчезнеш от Тива, преди господарят ми да се е върнал. Иначе няма да отървеш затвора в някой от оазисите сред Червените земи...

Лицето на Антеф се разкриви от гняв.

— Далифа е моя жена! — извика той и вдигна предупредително бойния си кривак. — Ще отида в съда и ще кажа, че съм бил заплашван!

— Ако не свалиш кривака — предупреди го Шуфой, — наистина ще бъдеш заплашен. А сега ме чуй, Антеф. Не вярвам да си бил ударен по главата. Дезертирал си от войската и си се отдал на лек живот из градовете по Нил. А сега се правиш на смел войник!

— Нямах никакво доказателство!

— Но един търговец в Мемфис има! — при тези думи лицето на Антеф се изостри. Той пристъпи от крак на крак и изгледа с копнеж пътеката към реката. — В Мемфис си се оженил — продължи джуджето, — което означава, че си смятал Далифа за разведена. Откраднал си един товар кутийки от сандалово дърво от бащата на жена си, а щом са те разкрили и изхвърлили, си се върнал в Тива, където за късмет бившата ти съпруга е получила богато наследство. И отново си решил да играеш ролята на ранения герой. Колко трогателно! Но господарят Амеротке е умен човек. Не се подвежда лесно. Вероятно веднага е разбрал какъв злодей си.

— Нямам представа, за какво говориш...

— Напротив, много добре знаеш. Беше бесен, че съдията не отсъди веднага в твоя полза. И понеже си видял как онзи убиец Нехему заплаши господаря ми в съда, си решил да се възползваш от ситуацията, нали? Престорил си се на амеет и си изпратил на Амеротке питка със семена от рожков. При това в една от откраднатите кутии от сандалово дърво.

Антеф беше видимо вбесен. Шуфой посочи кесията на колана му:

— А това тук ще взема със себе си!

— В никакъв случай! — ръката на Антеф се спусна към камата.

Устата на Пренхое пресъхна. Обстановката се нажежаваше.

— Ще взема кесията — настоя джуджето. — А ти ще идеш в храма на Маат и ще подпишеш споразумение за развода с Далифа. Ще се откажеш от всички претенции към нея и имота ѝ. И до изгрев-слънце да си далеч от Тива!

Войникът отстъпи назад:

— Наистина ли мислиш, че ще те послушам, нещастно джудже? Вярваш ли, че просто ей така ще си замина и ще гледам как други се веселят вместо мен? След всички положени усилия? — лицето му беше изкривено от гняв.

— Да — отвърна Шуфой. — Иначе те очакват каменните кариери или затворот!

Антеф се раздвижи бързо. Извади камата си и замахна към Шуфой, но дребосъкът се дръпна настрани и рязко заби ножа си в стомаха му. Войникът падна на земята, от устата му бликна кръв. Лежеше по гръб с изпънати крака, кашляше и се давеше, потрепери няколко пъти и замря.

— Ти го уби! — извика Скитника по реката.

Пренхое отстъпи и нервно облиза устни. Шуфой беше невъзмутим, очите му блестяха. Изправи се срещу тях и властно заяви:

— Антеф беше закоравял злодей. Заплаши господаря ми, върховния съдия в Залата на двете истини. Дадох му шанс за живот, но той избра смъртта. Решението беше негово. Вие сте ми свидетели. Беше самоотбрана, нали?

Пренхое кимна:

— Но ти го направи нарочно, нали, Шуфой?

— Може би — усмихна се джуджето. — Антеф беше човек на силата, отмъстителен и зъл. Страхливец, дезертьор, престъпник и крадец... — взе кесията на войника и я хвърли към Скитника по реката. — Занеси тялото му в Некропола. Увери се, че душата му ще поеме пътешествието си към Далечния хоризонт.

Амеротке седеше със скръстени крака върху леглото в покоите си в храма на Хор. Беше се върнал късно предишната вечер. Сега помощниците му стояха пред него, преливащи от желание да се похвалят как бяха изпълнили заръките му. Съдията им се усмихна:

— По лицата ви личи, че имате да ми казвате нещо.

— Да, но нека първо чуем какво стана в Червените земи? — отвърна Шуфой.

Съдията описа какво бяха открили в Залата на подземния свят.

— Значи от Рамос са свалени всички обвинения? — попита Пренхое.

— И да, и не, скъпи ми родственико. Двамата младежи са влезли в лабиринта и са били погълнати от подвижните пясъци. Рамос е невинен по отношение на обвиненията в предумишлено убийство и няма да бъде съден в Залата на двете истини. Но пък стореното от него

е глупаво. Ако беше отишъл да потърси приятелите си, вместо да отведе конете им, те можеха да са живи. Рамос ще трябва да живее с тази мисъл до края на дните си. Нищо в живота не е чисто черно или чисто бяло. А какво стана тук?

Пренхое отговори, че останалите жреци продължават обсъждането си.

— Но още не са стигнали до заключение. И май така смятат да приключат въпроса, без да кажат нито да, нито не.

След това Шуфой разказа за случилото се миналата нощ в бардака. Амеротке го изслуша внимателно.

— Браво! — каза накрая той. Очите на джуджето пламнаха от доволство. Съдията го потупа по рамото и продължи: — Умник си ми ти, Шуфой. И на теб трябва да ти благодаря, драги ми родственико — тук Пренхое също засия. — Загдето си се сетил, че може би Сато е посещавал този бардак...

Писарят помръкна:

— То не е много сигурно, господарю. Но пък защо иначе умиращият ще потопи ръцете си в отровното вино и ще остави отпечатъци по стената?

— Аз претърсих килията на Сато, както ми заръчахте — обади се Асурал, — но не намерих нищо. Освен това слязох до хранилището на лодките. Само че пак ударих на камък... — началникът на храмовата полиция сякаш се срамуваше от неуспеха си. — Господарю, ако пипна тоя разбойник, дето е оставил делвите с кръвта в трюма на лодката, сигурно ще сторя онова, което Шуфой е направил с Антеф!

— А какво става с пътуващия учен Пепи? — смени темата съдията.

Най-после лицето на Асурал се разведри:

— Претърсих килията му. Нямаше лични вещи, но пък намерих нещо зад таблата на леглото му, което трябва да ви покажа...

— Какво е то? — попита Амеротке.

Асурал се засмя:

— Не можах да го донеса с мен. Ще трябва да го видите.

Върховният съдия избърса потта от врата си с влажен парцал.

— Изглежда, че вещите на всички жертви са били внимателно прегледани от убиеца. След смъртта на Нерия убиецът сигурно е имал достатъчно време да претършува нещата му. Знаем, че това се е

случило и с вещите на Прем, а каквото и да е държал в себе си Пепи, то е било унищожено от ужасния пожар. А що се отнася до горкия Сато — той притисна челото си с влажния парцал, — щом престъпникът е имал време да подмени отровното вино, какво остава за килията му — той спусна крака и седна на ръба на леглото.

— Искате ли бира, господарю?

— Не, Пренхое, искам да открия истината. За какво става въпрос тук? Архиварят Нерия е бил потаен човек... Знаем, че е поддържал възцаряването на божествената Хатусу. Той е открил нещо в библиотеката и в гробницата. Но не знаем какво. Подозираме, че може да е казал на своя изповедник Прем за разкритието си, и това е предрешило съдбата им... — Амеротке замълча и се усмихна. — По незнайна за нас причина Нерия е бил убит по доста зрелищен начин — не безшумно, с нож, или потайно, с отрова, а е бил превърнат в жива факла...

— Както и Пепи — добави Пренхое.

— Случаят с Пепи е по-различен — възрази Амеротке. — Той е бил безбожник, циник и скандалджия. Наели са го да изследва древните ръкописи, но е бил негодник и шарлатанин. Обзалагам се, че не е свършил почти никаква работа, интересувал се е повече да души какво става в храма, отколкото да изучава ръкописите в библиотеката. Тук са му дали удобна килия, но той се е преместил като богат човек. Карат ни да повярваме, че е откраднал и продал важен ръкопис, но Пепи не е бил толкова глупав. Не е откраднал нищо, а ръкописът сигурно все още е скрит в библиотеката...

— Какво подозирате тогава? — попита Шуфой.

— Започвам да се питам дали Пепи не е бил подкупен, дали не са му дали пари, за да напусне храма. Той едва ли би изоставил тъй удобната си килия в самото сърце на най-достоверните клюки, ако кесията му не е била пълна със сребро. Мисля, че убиецът го е подкупил, след това е скрил ръкописа и така е хвърлил подозренията за кражба върху пътуващия учен. След това злодеят е отишъл до пристана и е изгорил Пепи в стаята му, за да замлъкне завинаги острият му език.

— Значи смъртта на Пепи може изобщо да не е свързана с другите случаи, така ли? — обади се Пренхое.

— Възможно е — призна Амеротке. — Само дето Нерия и Пепи са загинали по един и същ ужасен начин.

— А възрастният жрец Прем?

— А, това е различно — съдията надигна бокала и отпи. — Убийството на кроткия старец е било добре замислено, но прибързано. Вниманието на Сато е било отвлечено с куртизанка. Всички са знаели, че на него много му се иска да си наеме момиче, но рядко е разполагал с пари да задоволи желанието си. А ето че в деня на убийството на Прем Сато е бил с девойка, която безплатно го забавлява достатъчно дълго, за да закъснее. Сигурен съм, че убиецът му я е уредил, за да може да поговори с Прем, да разбере точно какво знае старецът, и да претърси стаята му. Сато се е върнал, преди престъпникът да си е бил свършил работата докрай, но той се е бил приготвил за това и в края на краищата всичко е минало успешно.

— А смъртта на върховния жрец Хатор?

— Не знам. Предполагам, за да се създаде хаос. Или пък Хатор може да е видял или разбрал нещо. Но не бива да забравяме, че никой не знаеше кой посетител на коя маса ще седне. Убийството на Хатор може да се окаже обикновена прищявка.

— Но защо? — продължи да пита Пренхое.

— Убиецът е страшен враг на божествената Хатусу. След хаоса от престъпленията решението на съвета на жреците едва ли ще е в полза на фараона... — Амеротке въздъхна. — И накрая стигаме до Сато. Дебел, тромав, похотлив любител на пиенето, който толкова лесно е бил заблуден при смъртта на господаря си. След това си е спомнил нещо и също е бил изпратен в царството на мъртвите — върховният съдия стана и пхна крака в сандалите си. — Асурал, покажи ми какво си открил в килията на Пепи!

— Мислите ли, че някога ще откриете истината? — попита Шуфой, докато вървяха към килията на странстващия учен.

— И аз започвам да се чудя. Надявам се библиотекарят Калив да открие нещо. Или убиецът да допусне грешка.

Килията на Пепи беше бедна и мрачна. Капаците на прозорците бяха затворени, на перваза стоеше ваза с увехнали цветя. По стените висяха тръстикови рогозки. Имаше семпло кресло и сгъваемо столче. Леглото беше широко, крачетата му бяха във формата на лъвове, а таблата отстрани до стената беше красиво изрисувана. Асурал отмести

кревата. На стената някой грубо и несръчно беше щрихирал похотлива картинка. Единият любовник се беше надвесил над другия, а този отдолу притискаше задника му към слабините си. Фигурите бяха издраскани с нож направо върху мазилката. Художникът ги беше нарисувал облечени с нещо като петниста леопардова кожа, почетния знак на върховните жреци. Над тях имаше рисунка на малък сокол.

— Това работа на Пепи ли е? — попита Амеротке.

— Така твърдят слугите. Бил изрисувал цялата стена, но другите рисунки са заличени. Слугите са пропуснали тази. Аз им заповядах да не я пипат, докато не се върнете.

— Любовта между мъже не е нещо ново сред жреците — обади се Шуфой.

— Така е — съгласи се Амеротке. — Но зависи кои са двамата, и по-важното — дали това е открил Пепи. Някоя тайна, някой сексуален скандал в храма на Хор? Предвид на това, което знаем за нашия пътуващ учен, нищо чудно да се е занимавал и с изнудване — съдията се изправи и бутна леглото на мястото му.

На вратата се почука. Шуфой я отвори и вътре влезе библиотекарят Калив.

— Търсех ви, господарю. Мисля, че открих нещо. Разбира се, не можех да го взема с мен, но...

— Важно ли е? — попита Амеротке.

— Не съм съвсем сигурен, господарю. Най-добре да дойдете и сам да видите.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ЕЗИКЪТ: ДРЕВЕН ЕГИПЕТСКИ СИМВОЛ НА ВОЛЯТА

Калив постави древния папирус на масата пред Амеротке. Цветовете бяха отдавна избледнели, жълтото, червеното и черното се сливаха в избеляло сиво. Йероглифите отдолу бяха стари и изглеждаха разкривени. Върховният съдия се взря в документа разочарован — беше само изображение на фараон, нагласен с короната и царските знаци, а текстът отдолу бе благочестиво приветствие на възхвала.

— Това ли е ръкописът, за който се предполагаше, че е откраднат от Пепи?

— Да, господарю. Прегледах го внимателно. В него няма нищо изключително. Не знам дори и кой е фараонът. Очевидно е някой много древен владетел, но определено не е от династията на Скорпионите.

— В такъв случай каква е причината да го скрият и да изглежда така, сякаш Пепи го е откраднал? — попита Амеротке.

— Защото е доста ценен — отвърна Калив — за колекционерите на любопитни неща. Могат да бъдат взети добри пари за него. Освен това — библиотекарят се усмихна — се натъкнах на още два ръкописа, които не бяха на местата си.

— Нерия ли ги е използвал? — попита Амеротке.

— Фактът, че са били преместени от кутиите им, насочва точно към това — библиотекарят отиде до вратата, за да се увери, че е затворена. — Намерих и нещо, което определено ще допадне на благословената Хатусу. Преди да ви го покажа, господарю, позволете ми да ви изнеса кратка лекция по история — Калив седна на креслото като учител, готов да започне урока на учениците си: — Както знаете, господарю, преди хиляда и петстотин години Египет е бил обединен под управлението на фараона Менес от династията на Скорпионите, чието тяло не лежи в Некропола в Сакара, а...

— ... тук, в гробницата под храма на Хор.

— Точно така. Менес е бил владетел на Горен Египет и вероятно произхожда от град Абидос^[1]. Амбицията му е била да обедини Горен и Долен Египет в едно величаво царство. По това време Долен Египет е имал собствено управление и своя древна богиня — Нейт. Центърът на култа към нея е бил в град Саис, в западната част на делтата.

— Нейт е богиня, често изобразявана като жена с червена корона, каквато са носили царете на северното царство.

— Да, господарю. Нейт е била първична богиня, обединяваща мъжкото и женското начало. Според преданието тя е създала света и въпреки че е девица, е дарила с живот син — Калив млъкна и потри лице. — Храмът на Нейт в Саис е наречен Дом на пчелата, тъй като пчелата е била един от символите на Нейт. За да обедини Горен Египет със северното царство, Менес се оженил за царицата на севера, тоест за техния фараон! — библиотекарят видя изненадата в очите на Амеротке. — Да, господарю, първите владетели на Долен Египет са били жени. Всъщност те са носели името на Нейт. Менес и синът му Хораха приели една титла — „нейт“ — древна египетска дума, която означава „този, който принадлежи на пчелата“.

— Ако следвам правилно мисълта ти, учени библиотекарю — започна Амеротке, — преди Менес Египет е бил разделен на две отделни царства. Северното, Долен Египет, е било управлявано от жени, които приемали титлата „нейт“ по името на тяхната богиня майка, чийто храм е в Саис. Те са били законните носители на червената корона. В южното царство, Горен Египет, е управлявал Менес, който носел бяла корона. Той се оженил за фараон от Севера и е първият, обединил двете царства и двете корони. Оттогава царската корона на Египет е двойна — червена и бяла. А в знак на признателност към съпругата си, благодарение на която е станало това, е приел титлата на богинята, на която тя е служела.

— Дори нещо повече, господарю. Династията на Менес е приела знака на скорпиона за царски картуш...

— А скорпионът — прекъсна го Амеротке, припомняйки си рисунките при входа на лабиринта, — е хермафродитен символ, едновременно мъжки и женски — той млъкна. — И как откри всичко това?

— В древните ръкописи. В една хроника. Намерих още нещо... — Калив стана, отиде при един сандък във формата на пирамида,

свали ключалките и извади две крехки парчета папирус. Махна плата около тях и ги разви пред Амеротке: — Това е портрет на Менес, първия от династията на Скорпионите. Разгледайте го внимателно.

Амеротке възкликна изненадано. При възкачването си на трона Хатусу беше носила царските знаци на мъж фараон, включително церемониалната брада. Но този портрет на Менес с двойната корона изобразяваше точно обратното: фараонът обединител на Египет силно приличаше на жена. С тънък врат, уголемени гърди и подчертана талия. Обръснатото му лице беше гримирано като на жена, слабините му бяха покрити от специално парче плат, каквото използваша жриците да прикрият интимните си части, ръцете и пръстите му бяха с женски украшения, а ноктите — боядисани в светлозелено. Навсякъде около него бяха нарисувани пчели, символ на божествената Нейт. Краката му, полузакрити от наметало, бяха обути във високи сандали, каквито носят благородните дами.

— Но той изглежда съвсем като жена! Менес е станал фараон на двете царства само заради благоволението на богинята майка Нейт. И защото сам той е станал жена! О, Калив! — съдията сграбчи библиотекаря за китката. — Божествената Хатусу ще ти позволи да седнеш в краката ѝ и сама ще ти налива вино!

Калив прибра портрета и сложи на масата друг.

— А това е молитва за възхвала на Менес...

Амеротке бързо прочете текста. Някои от фразите бяха познати и все още се използваша в храмовете в Тива, но звученето беше различно. Менес не беше фараонът баща, а „божествената майка“ и „обичната дъщеря на Нейт, чиято утроба е източник на живота“. Съдията бутна папируса настрани:

— Защо това не се знае от всички? Вярно, на повече от хиляда и петстотин години е, но ако трябва да се вярва на тези ръкописи, първите фараони на Египет са били признати за законни владетели само поради отдадеността им на богинята майка Нейт и приемането на женски атрибути...

— Историята постоянно се пренаписва — отвърна Калив. — Помислете за объркването, което биха причинили тези ръкописи в храмовете днес. Вековете минавали, мъжката жреческа каста от Севера се свързела от удара. Малко по малко титлите и молитвите били

променени. От онези времена са останали единствено двойната корона и правото на фараона да се смята за свещен и благословен от боговете.

— И Нерия е открил това?

— Без никакво съмнение. Сигурно е бил много развълнуван. Защо иначе ще си татуира скорпион на бедрото?

— И е казал на благия Прем — добави Амеротке. — Старият учен сигурно е бил страшно изненадан. И двамата може да са си водили бележки и дори да са прерисували изображението, да са преписали молитвата, която току-що прочетох... — върховният съдия удари с длан по масата: — Това обяснява защо Нерия е бил убит по този ужасен начин. Тялото е трябвало да бъде изгорено, за да се заличи всяка следа от скорпиона. Обзалагам се, че ако намерим татуировчика, той ще каже, че скорпионът е носел царските знаци на фараона — Амеротке замълча. — След убийството на Нерия злодеят е отишъл в килията на жертвата, взел е и е изгорил всички ръкописи и лични бележки на архиваря. А после е дошъл редът на Прем. Убиецът е трябвало да го посети, да разбере колко знае, и след това да извърши ужасното си деяние. А що се отнася до другите случаи — той сви рамене, — предполагам, че Пепи е бил убит, защото е бил изнудвач. Сато — защото е видял нещо. Хатор... той е бил жертва на зловещия хаос, в който убиецът е искал да въвлече съвета на жреците...

— След това убиецът е дошъл в библиотеката — продължи Калив. — Вече е знаел за ръкописите. Скрил ги е, като по този начин е лишил поддръжниците на Хатусу от всякакво доказателство, и е очернил Пепи като крадец...

— Можеш ли да си спомниш кой е взимал ръкописите?

Калив замислено вдигна вежди:

— Невъзможно е да се изброят всички, които идват тук, това, което четат. Толкова е лесно да се изгуби някой ръкопис, да се премести от една лавица на друга...

Амеротке се изправи и развълнувано закрачи напред-назад.

— Все още остават два въпроса — каза той. — И то важни. На кого друго е казал Нерия и кое е важното нещо, което е открил в гробницата. На първия не мога да отговоря, но на втория... Искаш ли да дойдеш с мен?

Библиотекарят кимна. Съдията посочи ръкописите:

— Прибери ги, скрий ги добре. Като излезем от библиотеката, се дръж както обикновено и не казвай на никого какво сме открили. Имаш ли нож?

— Нещо повече, господарю. Имам лък и колчан стрели.

— Вземи ги със себе си — заповяда Амеротке.

Малко по-късно върховният съдия и Калив взеха факла и се спуснаха по стъпалата към гробницата. Библиотекарят бързо запали маслените лампи по коридорите. Дълбоките галерии и пещерната зала се оживиха. Амеротке се приближи до саркофага.

— Разбирам какво искаше да кажеш, Калив, с това, че историята постоянно се пренаписва. Този саркофаг е сравнително нов.

— Разбира се, господарю. Подозирам, че старият е бил покрит със символи и рисунки, изобразяващи фараона като жена. Дълго преди нашествието на хиксосите жреците на Хор вероятно са разрушили гробницата и са издигнали нова. Но пък рисунките по стената казват истината.

— Защо? — попита Амеротке. — Защо те не продължават да лъжат, да увековечават мита, че египетските владетели са били само мъже?

Калив остави лъка и колчана със стрели на пода и потупа стената.

— Рисунките са дело на жреци, на учени, които искрено са вярвали, че хиксосите ще погребат Египет под море от пепел.

— И такова време на заплаха — сам отговори на въпроса си Амеротке — изисква истината, а не лъжа.

— Художникът е видял това, което видяхме и ние — кимна Калив. — Вероятно дори и други ръкописи, които вече са унищожени — библиотекарят се вгледа в тъмнината и измърмори: — Разглеждал съм някои от тези рисунки. На места изглеждат избледнели, но като че ли е направено нарочно...

Отидоха в изпълнения със сенки ъгъл, където рисунките представяха началото на династията на Скорпионите. Един фараон, без никакво съмнение Менес, седеше величествено с двойната корона на Египет. Калив, вдигнал високо факлата с трепереща от вълнение ръка, посочи как рисунката е била нарочно повредена. Някаква фигура, разположена до фараона, е била изстъргана от стената. Изглеждаше така, сякаш изображението бе пострадало от времето. Същото беше и с

фигурата на самия фараон. Нямаше и следа от уголемените гърди, от символа на пчелата и от женските украшения. Но въпреки това всеки, който е виждал рисунката върху пергамента, би забелязал бледите контури, които загатваха женските атрибути, присъщи на първия владетел на обединен Египет.

— След като огласим това — каза Амеротке и отстъпи назад, — съветът на жреците най-сетне ще вземе решение. Хатусу ще триумфира! — той потупа библиотекаря по рамото. — Аз ще те защитавам. Не бива да оставаш тук. Трябва веднага да напуснеш. Заради собствената ти безопасност, поне за малко. Асурал ще те охранява, докато опишеш какво си открил. Освен това ще изпратя писмо на везира Сененмут...

— Господарю? Къде сте?

Съдията подскочи сепнато. В пещерата влезе Шуфой, следван от Пренхое.

— Откъде разбрахте, че сме тук? — попита Амеротке.

— Един пазач ви е видял... — джуджето изглежда подозрително Калив. — Не бива да скитате сам в това тъмно място.

— Имам достатъчно приятели — отвърна господарят му — и Калив е един от тях. Шуфой, направи нещо полезно. Изгаси лампите. И без това си тръгвахме.

— Разкрихте ли убиеца? — попита развълнувано Шуфой. — Ще го видим ли обесен на градските стени?

— Не още — Амеротке тръгна обратно по прохода. — Но открихме причината, заради която убива. Пренхое, искам незабавно да отведеш Калив при Асурал. Той трябва да бъде откаран в царския дворец и да бъде поставен под личната охрана на господаря Сененмут. Хайде, раздвижи се! — на върха на стълбата съдията се обърна. — Калив, на никого не казвай къде отиваш. Не вземай нищо със себе си, просто тръгвай! — после взе в ръка малката длан на Шуфой: — Най-мъдри от лечителите, занеси съобщение на господаря Хани. Кажи му, че заповядвам веднага да свика съвета на жреците в една от залите за пиршества. А след това се върни и ме чакай при акациевата горичка до священното езеро. Отсега нататък, докато тази история не приключи — той взе лъка и стрелите от Калив и ги подаде на джуджето, — ги носи винаги със себе си!

— Ще кажете ли на жреците? — попита библиотекарят.

— Да. Да се надяваме, че това ще предотврати по-нататъшни убийства.

Мина цял час преди Амеротке, разположил се на възглавнички в банкетната зала, да се срещне с другите жреци: Хани и Вехлис, Амон, Озирис, Изида и Анубис. Главният писар Сенги пристигна последен. Амон мърмореше сърдито и дори намекна, че е смятал да си тръгва. Съдията не обърна внимание на подмятанията му и се приготви най-тържествено да разкрие какво бе открил. В този миг в залата влетя царски пратеник, който бързо се приближи до Хани и прошепна нещо в ухото му. Върховният жрец на Хор, блед и изморен, кимна и го освободи с щракане на пръсти.

— Получих съобщение от Дома на милион години — обяви той. — Утре сутринта, преди деветия час, нейно величество божествената Хатусу, придружена от везира Сененмут, ще почете храма с присъствието си — той изгледа презрително Амон. — Така че всички трябва да останат тук.

Думите му бяха посрещнати с мълчание. Върховните жреци изглеждаха неспокойни.

— И защо нейно величество благоволява да ни покаже божествения си лик? — попита злобно Изида. — Нима толкова ѝ липсва гледката, как коленичим в нозете ѝ?

— Ние сме учени — обади се в подкрепа на Изида Амон. — Служим на Египет и неговите управници от много години. Освен това сме върховни жреци и никой не може да ни заповядва!

— Никой няма да ви заповядва — намеси се Амеротке. — А сега сме се събрали тук, защото аз имам да ви кажа нещо. То ще сложи край на спора и ще обясни отвратителните убийства.

Вехлис плесна с ръце. Погледът ѝ блестеше, а страните ѝ бяха порозовели. Останалите зашепнаха тихо. Внимателно подбирайки думите си, върховният съдия описа какво е открил Калив. В началото жреците го прекъсваха със сумтене и викове. Някои подхвърляха, че добре познават историята на страната си и не искат да слушат лекции за миналото на Египет. Но постепенно възгласите стихнаха и недоволството отстъпи място на страхопочитанието и благоговението, когато жреците разбраха, че става въпрос за нещо много по-древно,

отколкото са смятали, и далеч по-респектиращо, отколкото бе жалката им власт. Когато Амеротке свърши, никой не посмя да го предизвика или да оспори думите му. Жреците седяха с каменни лица и въпреки че ги огледа много внимателно, върховният съдия не забеляза и следа от вина или тревога. Убиецът все още поддържаше маската си.

Амон вдигна ръка с отворена длан — знак за мир. За първи път, откакто се срещнаха, той гледаше съдията с уважение.

— Знам, че говорите истината, господарю Амеротке, но трябва да признаете, че откритието ви е изненадващо и... — той се озърна за помощ от съратниците си — ... променя много неща.

— И освен това — намеси се Озирис — откритието потвърждава нашите първоначални нагласи...

Амеротке сведе поглед. Жреците бяха разчели посланието му и сега се извъртаха като подети от вятъра корабни платна. Той се изправи и рече:

— Съветът на жреците трябва да приключи още днес. Божествената Хатусу ви зададе въпрос... По-точно господарят Сененмут. Въпросът беше: „Има ли някаква пречка жена с доказан божествен произход и дарена с подкрепата на боговете да носи двойната корона на Египет и да държи жезъла, скиптъра и ветрилото на народа от Земята на деветте лъка?“ А какви пречки могат да съществуват, след като първият фараон, обединил Египет, се е подчинявал повече на женското, отколкото на мъжкото, начало? Всъщност законността на управлението му се е основавала на това.

— Искане ми се върховният жрец Хатор да беше тук — отбеляза тъжно Изида.

— Защо? — попита Амеротке.

— След като отидохме в библиотеката да видим какви ръкописи е откъснал Пеги, ние излязохме да се поразходим в града. Аз, Хатор, Озирис и Анубис.

— И аз бях с тях — обади се Сенги, нетърпелив да се прикачи към нещо, което може да получи одобрението на съда.

— Седнахме на сянка под една палма — продължи Изида. — Като върховен жрец на богинята на любовта господарят Хатор говореше нещо като това, което ни разказахте...

„Много добре“, помисли си Амеротке. Той скри презрението си към продажните жреци, които сега нямаха друг изход, освен да

приемат и да благословят възкачването на Хатусу.

— Господарю Амеротке, изглеждате леко разсеян — отбеляза Хани.

Върховният съдия въздъхна дълбоко:

— Утре тук ще дойде божествената Хатусу. Добре е, че ще можем да говорим с един глас и да положим под краката ѝ — той замълча за миг — плодовете от нашите проучвания... — жреците се успокоиха и на лицата им изгряха усмивки. „Защо да си създавам врагове“, помисли си съдията. Кой знае кога за доброто на правосъдието или на Египет можеше да има нужда от подкрепата на върховните жреци? Най-добре беше да представи откритията на Калив като общо дело. — Но трябва да почетем и библиотекаря Калив... — добави той.

— Разбира се — отвърнаха всички в един глас.

— И само така е правилно — продължи Хани. — Калив е забележителен млад учен. Той трябва да бъде представен на нейно величество.

— Вече е представен — отвърна рязко Амеротке. — Не бива да забравяме обаче, че остана една недовършена работа. Калив беше изпратен в Дома на вечността, за да се осигури безопасността му. Везирът Сененмут лично ще се погрижи за това. Защото още не сме открили извършителя на убийствата и автора на провалилия се опит за покушение срещу мен.

— И вече близо ли сте до истината? — попита Вехлис.

— Иска ми се да кажа „да“ — усмихна се Амеротке. — Всъщност открих някои неща... — и той разказа набързо за заключенията си относно убийствата на Нерия, Пепи, Прем, Хатор и Сато.

— Това... това за Пепи — заекна Хани — не е каквото си мислехме. Не знам какво да кажа. Нерия беше потаен, но тази работа с татуировката... — той избърса потта от лицето си. — Макар че думите ви са логични.

— Рисунките в гробницата нарочно ли са повредени? — попита Амон.

— Ами... — отвърна Амеротке. — Вероятно са избледнели през годините, но ми се струва, че и жреците са помогнали малко...

— А смъртта на Прем? — обади се Изида. — Защо е било нужно да е толкова жестока?

— А смъртта на Сато? Случайност ли е? — намеси се Вехлис. Тя се обърна към съпруга си. — Нали лекарите казаха, че на виното нищо му няма?

— Направено е да изглежда случайна — отвърна Амеротке. — Сега знаете колкото мен — той се взря в рисунката на отсрещната стена, изобразяваща птица с блестящо оперение. Някой беше казал нещо важно. Той поклати глава. Щеше да си спомни по-късно. — Можете ли да добавите нещо към моите заключения?

— Хатор може да е бил убит заради убежденията му — предположи Амон.

Амеротке поклати глава:

— Не, смъртта на Хатор беше единствено с цел да предизвика хаос... — и нетърпеливо забарабани с пръсти по маса. Беше сигурен, че убиецът е тук, сред присъстващите. Но как да го изкара на бял свят? Всички бяха умни мъже, жилави и хитри, способни да се покатерят по въжена стълба, да стрелят с лък, да залееят с масло горкия Нерия. Въпросът беше кой от тях го е направил. Или дали е действал сам? Или пък всички бяха съучастници и се защитаваха един друг?

— Има ли още нещо? — попита Хани.

Върховният съдия поклати глава. Изправи се и разсеяно прие благодарностите им. Излезе и тръгна през градината, а Шуфой го очакваше под акациите.

— Чухте ли новината, господарю? Божествената Хатусу ще пристигне тук! — той го огледа внимателно. — Изглеждате тъжен. Мога да ви приготвя специална отвара: счукана кост от мангуста, смесена със сушен крак на кошута, щипка чист восък и опиум на око...

Амеротке поклати глава:

— Опитвам се да открия убиец, при това много умен убиец...

— Говорих с Калив — прекъсна го джуджето. — Нерия е открил нещо, така ли?

Върховният съдия кимна. Шуфой отвори малката си кесия, с която никога не се разделяше, и извади парче втвърден восък, с който пресмяташе печалбата от търговията си. Приведе се до господаря си и нарисова пирамида.

— Нерия е в основата на всичко — обясни той. — Отец Прем е втората линийка.

— А третата?

— Третата е убиецът. Знаем, че има връзка между Нерия и Прем. Двамата са познавали злодея и са говорили с него заедно или поотделно. Ако трябваше да залагам, бих избрал господаря Хани. Все пак той най-добре познава храма, а Нерия и Прем са работили със и за него. Има само един проблем.

— Какъв?

— Господарят Хани се страхува от високото... — Амеротке го изгледа смаян. — Виждате ли — ухили се Шуфой и се потупа по главата. — Може и да съм дребен, но се промъквам там, където другите не могат, и слушам разговорите на слугите. Всички знаят, че на Хани му се вие свят дори когато изкачва стълби.

— Значи той не е човекът, който би се изкатерил по въжена стълба?

— Определено!

Съдията не обърна внимание на иронията в думите на джуджето.

— Какво друго си открил?

— Нещо, което вие не успяхте. Нерия, Хани, Хатор, Амон, Озирис и Изиди са се учили заедно в Дома на живота. Вярно, Нерия е бил доста по-млад от останалите...

— В кой Дом на живота? — попита Амеротке.

— Как кой, умни ми господарю?! Тук, в храма на Хор. И хич не са се обичали. Ето затова Нерия е спестявал всичко научено само за себе си...

— Но го е споделил с Прем!

— Да. Всъщност Прем е бил учител и писар в Дома на живота. Преподавал е на Нерия. Даже архиварят му е бил любимият ученик. Затова и после му е станал изповедник... Освен това всеки от върховните жреци е държал в джоба си другите — продължи Шуфой. — И то по доста... хм... особен начин — той вдигна многозначително вежди.

Съдията се засмя:

— Скандал ли?

— Да, господарю, скандал. Когато са били млади... — Шуфой облиза устни. — Вие знаете, всеки човек си има слабости... красиво

момиче, чаша вино... Та според слуховете като млади петимата жреци са се обичали...

— Но ти каза, че се мразят?

— Е, това е източникът на омразата. Защото не са се обичали само като братя...

Амеротке затвори очи. В думите на Шуфой имаше истина. В Дома на живота содомията беше нещо нормално. Повечето мъже бяха бисексуални. Понякога на мъжката любов се гледаше с презрителна гримаса, но в други случаи се окуражаваше с мотива, че жените са само неизбежен придатък в живота. Може би това лежеше в основата на отношението на жреците към божествената Хатусу. Върховният съдия отвори очи и се усмихна:

— Благодаря ти за сведенията, Шуфой. А сега ме остави сам за малко... Но не се отдалечавай много!

Шуфой се оттегли настрани. Амеротке потъна в мисли. Можеше да изключи Хани от убийството на Прем, макар че нищо чудно жрецът да бе въввлечен по някакъв начин. Един отчаян човек е способен на всичко, за да постигне целта си. А останалите? Всеки от тях можеше да бъде убиецът. Колко сляп е бил да мисли, че смъртта на Пепи бе заради възкачването на Хатусу! Ясно е, че странстващият учен бе открил нещо скандално, бе надушил ревниво пазена тайна. Но дали грубата рисунка на стената бе ключът? Съдията удари с юмрук по земята. Чувстваше се като една от домашните си мишки, които постоянно обикаляха в кръг в клетката си. Имаше ли друга пътечка към истината? Дали да не използва нов метод, за да открие престъпника? Сети се за срещата с жреците и за думите на Изида за горкия Хатор.

— Искате ли вино или бира, господарю? — Шуфой се беше върнал.

— Не, не сега.

Амеротке дочу пеене от светилището на храма и долови аромата на горящи благовония. Замисли се за нападението срещу него. Поставянето на кръвта в лодката не е било трудно — под прикритието на нощта всеки е могъл да се промъкне до кея. А убийството на Сато? Утре сутринта божествената Хатусу ще пристигне в храма. Ще е изключително доволна от решението на жреците, но ще иска отмъщение за убийствата. Ще иска да накаже убиеца. Да, Амеротке

искаше същото. Но кой бе убиецът? Спомни си тъмната сянка на стълбата към гробницата, летящите във въздуха стрели. Кой ли можеше да е? И къде бяха останалите по това време? Амон беше близо до гробницата, сношаваше се с танцьорката. Съдията помисли още малко и... Скочи на крака толкова внезапно, че удари главата си в клона на дървото, и изруга. Шуфой се появи иззад един храст.

— Какво става, господарю?

— Нещо толкова малко — прошепна съдията. — Единственият, който направи... — Амеротке седна: — Ела тук, Шуфой. Имам поръчка за теб. Иди в храма. Ще ти отнеме малко време, но слушай.

Джуджето се настани пред него и той му даде точни заповеди, какво да направи.

— И къде ще ни отведе това, господарю?

Съдията улови блясъка в очите на слугата си.

— Към истината, на която служим ти и аз, драги лечителю. Убиецът направи една много малка грешка. Толкова малка, че не я забелязах. Но сега вече знам каква е.

— Кажете ми.

— Не, Шуфой, няма. Познавам те. Ти ще вземеш закона в свои ръце.

— А имате ли доказателство? — попита джуджето.

— Не, това е вторият проблем. Направи каквото ти заповядах, Шуфой. Убиецът няма да бъде разобличен, а хванат в капан и аз искам да го направя в присъствието на божествената Хатусу...

Внезапно пред тях изникна генерал Омендап.

— Дойдох да ви благодаря — извика главнокомандващият и лицето му се разтегли в усмивка на облекчение. — И да обсъдим смъртта на войника Антеф.

[1] Град в Горен Египет, северозападно от Тива. — Бел.прев. ↑

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

УРАЕА: НАПАДАЩАТА КОБРА НА ЕГИПЕТ, ЕМБЛЕМА НА КОРОНАТА НА ФАРАОНА

Голямата царска ладия „Славата на Ра“ се плъзгаше бързо по водите на Нил. Войници с плувнали в пот тела налягаха греблата под палещите лъчи на слънцето. Божествената Хатусу, златният сокол, възлюбената от боговете, владетелката на Земята на деветте лъка беше благоволила да покаже лика си пред простосмъртните. По бреговете маршируваха легиони елитни пехотинци, охранявани по фланговете от ескадрони колесници. Въздухът трептеше от музиката и виковете на тълпата.

Хатусу седеше на позлатен трон, а лицето ѝ бе застинало с царска тържественост. Още рано призори пазителите на благовонията и помадите бяха измили и намазали с уханни масла мургавото ѝ тяло. По клепачите ѝ беше втрита тъмнозелена боя, а красивите ѝ очи внимателно бяха изрисувани с черен туш. Диадемата на египетските царици увенчаваше напоената ѝ с благовонни масла перука със златни и сребърни нишки. Под обсипаното със скъпоценни камъни наметало красивото ѝ тяло бе облечено в изящна бяла плисирана роба.

До божествената седеше Сененмут. Хатусу стискаше подлакътниците на трона. Чувстваше се дълбоко удовлетворена. Беше изслушала най-внимателно разказа на младия библиотекар Калив и сега щеше да покаже на жреците кой държи истинската власт в страната! Щеше да ги накара да преклонят глава и да целуват прахта под нозете ѝ. Червените от кармин устни се разтегнаха в победоносна усмивка. Щеше да награди Амеротке. Освен това щеше да измисли най-ужасното наказание за злосторника, който се беше осмелил да вдигне ръка срещу нейния приближен.

— Насладете се на триумфа си, ваше величество — прошепна Сененмут. — Почиваме в дланта на вашия баща, великия Амон Ра.

Хатусу пое дълбоко дъх. Беше приготвила това пътуване и царствената си поява до последните подробности. Ладията беше най-

добрата в царската флота — с позлатен корпус, обсипан с изображения и фигури на овнешки глави нос и блестяща от скъпоценни камъни царска каюта. Между високите сребърни мачти, на които се развяваха червени флагове, се издигаше малък сребърен олтар. Една прислужница поднесе огледало, за да може Хатусу да се възхити на величието си. Всъщност на нея ѝ беше смешно. Хатусу винаги настояваше да се спазва тежкият дворецов протокол, но в себе си оставаше все още онова малко момиче, което някога бе лудувало в двора на баща си.

Сененмут усети вълнението ѝ и леко се изкашля. Хатусу се вгледа в отражението си. С големия златен шлем с дълги бели щраусови пера приличаше на статуя. Довечера щеше да се отърве от тях и да потанцува гола пред любовника си. Да, верният Сененмут ѝ бе помогнал толкова много при завземането на властта!

Хатусу леко извърна глава. Тълпата на десния бряг на Нил я видя и изрева в знак на одобрение. Фараонът беше благоволил да ги погледне! За да покаже благоразположението си към всички, тя се обърна наляво. На близкия бряг група жреци и жрици пееха химни, а танцьорки разтърсваха систри и извиваха тела в старинен танц. Хатусу зърна покрития със златоobelisk на града и розовите колонии на храма. Зад нея капитанът на фараонската стража изрева заповед. Ладията промени посоката си и се насочи към пристана. Последваха нови команди, гребците вдигнаха веслата и ладията спря на брега.

Царският паланкин вече ги очакваше. Хатусу се обърна към събралите се жреци и ги изгледа студено. Амеротке беше там. Тя му се усмихна и се качи в паланкина. Носачите го вдигнаха на раменете си и отнесоха величествената особа в храма. Облаци благовония се издигаха да я поздравят, пред нея разхвърляха цветя, потопени в благовония. Събрани на стълбите жреци подеха божествен псалм.

*О, колко си хубава, колко си хубава,
Слава на Египет!
Въплъщение на божествената воля,
обърни се и ни се усмихни.
Сърцата ни ще се възраждат,
телата ще се разтреперят,*

сякаш сме отпили от най-сладкото вино.

Хатусу се насили да се отпусне. Паланкинът беше положен на земята. Тя излезе и стъпи върху специално постлания килим. Сетне бързо потъна в хладината на храма. Направи приношение в светилището на Хор и влезе в Залата на съвета, където жреците я очакваха с притаен дъх. Зае приготвения за нея трон, а Сененмут се настани в креслото от дясната ѝ страна. Жреците се поклониха дълбоко и покорно допряха чела о пода. Хатусу ги остави да поседят така малко по-дълго от обикновено.

— Амеротке — гласът ѝ прозвуча почти като шепот, — ти и придружителите ти можете да седнете! — съдията и жреците се подчиниха безмълвно. — Ще прескочим церемониите — започна грубо тя. — Аз ще говоря и думите ми ще имат силата на закон. Защото седя на трона на фараоните и нося двойната корона на Египет. А също жезъла, скиптъра и ветрилото. Такава е волята на боговете!

— Така е! Така е! — отвърнаха всички и се поклониха.

— Разбирам, че господарят Амеротке с помощта на библиотекаря Калив е довел въпроса — Хатусу подбираше думите си внимателно — до доста изненадващо заключение — тя се усмихна на върховния съдия и после попита жреците дали всички са убедени в откритието. Върховните жреци потвърдиха в един глас.

— На празника на Изида — обяви Сененмут — божественият фараон ще направи приношение в светилището. Всички върховни жреци на Тива ще присъстват и народът ще види радостните им приветствия — той махна рязко: — С това въпросът е приключен!

Съветът седеше мълчаливо. Хатусу си пое дъх и издиша бавно, знак, че ще вземе думата отново. Амеротке виждаше, че придружителите му се напрягат. Той скри вълнението си. Хатусу щеше да организира процес, убиецът трябваше да бъде разкрит. Върховният съдия беше стигнал до логичното заключение, но нямаше да му е лесно да го докаже. Той се опитваше да задържи безизразната маска на лицето си, която си беше наложил, и внимателно избягваше погледа на заподозрения.

— Но останаха други въпроси — повиши глас царицата. — Вратите на храма са затворени. Трябва да възтържествува

правосъдието на фараона! — Хатусу почти викаше. — Извършени са ужасни убийства! — и замълча многозначително.

Амеротке чакаше. През нощта беше приключил с обмислянето и бе стигнал до едно определено заключение. Информацията, която Шуфой му беше донесъл вчера, беше изключително важна. Той незабавно бе изпратил писмо до Сененмут и след това, спомняйки си за смъртта на Антеф, беше издал заповед, подпечатана с личния му картуш, с която позволяваше на Далифа да се омъжи и да продължи връзката си под покровителството на фараона.

— Господарю Амеротке — обади се Сененмут.

Върховният съдия се изправи.

— Не искам да разказвам това, което всички тук вече знаят — започна той. — Ние сме в храма на Хор, но тук се чувства присъствието на червенокосия Сет, бога на насилствената смърт. Нейно величество спомена убийство, но в корените на престъпленията се крие предателство. Някой с черно сърце и принадлежаща на нощта душа е отказал да приеме волята на боговете. Ако можеше да се докаже, че жена има правото да стане фараон и че всъщност първите фараони на Египет са дължали законността си на женското начало, тогава всички обсъждания щяха да приключат.

— А сега съществува такова доказателство! — извика Хани.

— Да, така е — отвърна Амеротке, забелязвайки, че върховният жрец трепери и лицето му е пепеляво. — Нерия е бил потаен човек, но блестящ учен. Той е стигнал до същото заключение. Разгледал е рисунките в гробницата под храма. Вероятно е забелязал нещо, а след това е намерил доказателство в архивите в библиотеката. Нетърпелив да покаже знанията си и да получи поздравление от стария си учител, Нерия е разказал всичко на Прем. Сигурен съм, че не е имал време и желание да го сподели и с пътуващия учен Пепи, когото е смятал за търсач на скандали. А Пепи е бил нает от главния писар Сенги — главният писар сведе глава. — Но Пепи е приел задачата само за да си осигури удобно легло и добра храна. Той не се е интересувал от ръкописи и папируси, а от клюките в храма. Като човек с остър ум и наблюдателно око Пепи сигурно е бил привлечен от уединението на Нерия... — Амеротке замълча. — Пътуващият учен е заподозрял, че Нерия е попаднал на нещо важно, и е започнал да го следи внимателно, за да разбере какво е. Само че се е натъкнал на нещо друго. Открил е,

че Нерия е имал връзка с някого от храма. Пепи може дори да ги е хванал в неприлична поза, защото в килията си е нарисувал доста груба рисунка на „откритието“ си. Когато я видях за първи път, реших, че изобразява сношение на двама мъже — Амеротке тръгна покрай редицата столчета, спря до Вехлис и я хвана за ръката. Беше студена като лед. Той впи поглед в тъмните ѝ очи. — Но всъщност сте били вие и Нерия! — Хани изстена. Върховният съдия допускаше, че Хани може би подозира съпругата си в изневяра. Затова сега прикова поглед в него и продължи да говори все така спокойно и обмислено: — Не знам от колко време е била връзката им. Месеци, а вероятно дори години. Градините на Хор са големи, в храма има скрити кътчета и хубави места за уединение... — обърна се рязко към Амон: — Прав съм, нали? Видях ви в едно от тях с танцърка от храма...

Амон сведе поглед под тежките си клепачи. Амеротке погледна отново към Вехлис. Тя не беше помръднала. Очите ѝ бяха спокойни, а лицето — все така гладко.

— Няма ли да кажеш нещо? — извика Хани.

Вехлис изглежда презрително съпруга си. Амеротке пусна ръката ѝ и тихо изрече:

— Нерия ви е казал какво е открил, нали? Видели сте татуировката на скорпиона върху бедрото му... Доста странен начин да спечели благоразположението на двора! Голямо самохвалство за откритията му. Нерия сигурно е знаел, че когато публично оповести находката си, ще получи божествената възхвала на фараона...

В залата на съвета беше абсолютно тихо. Хатусу беше забравила напълно за протокола и седеше с леко отворена уста, а в очите ѝ блестеше гняв. Сененмут се беше привел напред, сякаш не можеше да повярва на ушите си. Амеротке му беше казал, че ще разобличи убиеца, но не беше споменавал имена. Съдията се отдръпна крачка назад и още по-тихо попита съпругата на Хани:

— Вие сте убили Нерия, нали? — Вехлис не отговори. Амеротке се чудеше дали не е в шок. Тя седеше неподвижна като статуя. Ръцете ѝ почиваха в скута и боядисаните в червено изящни нокти привлякоха вниманието му. — Знаели сте кога Нерия ще слезе в гробницата и че всички други ще са далеч, на пира след посещението на божествения фараон. Архиварят се е изкачвал по стълбите, когато вие сте отворили вратата, а той се е вкаменил от изненада. За миг сте го полели с масло

и сте хвърлили горящата факла. Нерия, смешната му татуировка и надеждите му за издигане са изгорели напълно. Затворили сте вратата, скрили сте делвата с маслото и сте се втурнали към килията му, за да я претърсите. Все пак сте знаели всичките му скривалища. После бързо и безшумно сте премахнали всички следи, всички възможни улики за връзката ви, всички сведения за плодовете на издирванията му.

— Жено, нима просто ще седиш и ще слушаш мълчаливо обвиненията на върховния съдия? — извика Сененмут.

— Сега слушам — изръмжа Вехлис. — А след това ще отговоря, каменоделецо! — Сененмут трепна на обидното подмятане за простия му произход. — Продължете, господарю Амеротке!

— Да, ще продължа. Нерия е бил извън играта, но е трябвало да бъде запушена устата и на кроткия старец Прем, с когото архиварят е бил споделил узнатото. А и е било възможно проникателният отец да е подозирал за връзката ви с Нерия. Отишли сте да се срещнете с него. Добре сте планирали всичко. Прем е бил самотник, отшелник. Сато, неговият слуга, е обикалял града да си търси момиче. Всички са знаели за тази му слабост. Постоянно са се шегували с него. Вие ли платихте на куртизанката да се съгласи да го обслужи? Да го напои с бира? Както и да е. Отишли сте при възрастния учен в градинската кула. Носели сте въжена стълбичка и сте я оставили пред килията му. Влезли сте и сте поговорили. Прем е бил разговорлив и сигурно е изтървал пред вас нещо, с което е предизвикал подозренията ви. Убили сте го със стария боен кривак на хиксосите и сте претърсили килията му. Но се е върнал Сато. Скрили сте трупа на Прем под леглото и бързо сте се качили на покрива на кулата. Спуснали сте въжената стълбичка през бойницата. Взели сте шала и шапката на стария жрец и сте се престорили на него.

— Как бих могла да сторя това? — обади се тя.

— Било е тъмно, господарке. Свалили сте перуката си, нахлупили сте сламената шапка и сте увили раменете си с шала на Прем. Сато е видял това, което е очаквал да види. Затова не се е замислил. Слязъл е пред килията, а малко по-късно вие сте го последвали. За да му отвлечете вниманието, сте свалили пръстена си и сте го пуснали надолу по стълбите. Сато се е втурнал да го гони, а вие сте влезли в килията на Прем. Вътре също е било тъмно, а и сте стояли с гръб към вратата. Сато е оставил пръстена на масата. Изпратили сте

го, затворили сте вратата и сте пуснали резето — Амеротке сви рамене. — Мисля, че всеки вик си прилича с другите. Сато е опитал да отвори вратата, но не е успял. Побягнал е да търси помощ. Вие сте преместили тялото на Прем на леглото, взели сте кривака и сте излезли през прозореца. Покатерили сте се по въжената стълбичка и през бойницата сте се озовали на покрива на кулата.

— Аз да се покатеря по въжена стълбичка?!

— Вехлис, вие сте по-силна от повечето войници на фараона. Знам, че сте запален плувец и за вас не е проблем да се изкачите по стълбичката. От покрива сте я изхвърлили заедно с кривака и по-късно сте ги прибрали от розовите храсти. След това сте се присъединили към останалите пред разбитата врата на Прем.

— Да, бяхте там — обади се Изида, устните му се свиха презрително. — И като се замисля, сякаш се появихте от нищото.

— Какво знаеш ти за мен? — изсумтя Вехлис. — Дръж любезния си език зад зъбите си! — жрицата като че ли бе изгубила всякакъв страх от Хатусу и обкръжението й.

— Пепи е бил следващата жертва — продължи върховният съдия. — Убеден съм, че не ви е изнудвал. Вероятно просто се е изпуснал, че знае за вас и Нерия. Искал е сребро в кесията си, да си напълни корема с вино и да подържи в ръцете си задника на някоя хубава куртизанка. Щом е получил парите, Пепи веднага се е втурнал към бардаците в града. Но изнудвачите винаги се връщат, нали? Трябвало е да го унищожите заедно с доказателствата, с които е разполагал — например записки или рисунки, какво е видял. Той се е държал като всеки разгулен мъж — пиел е от обед и се е въргалиял с курвите от Дома на удоволствието.

— Да не искате да кажете, че аз, върховната жрица, съм слязла на пристана?

— Вие не се страхувате от нищо, Вехлис. Няма човек, който да ви уплаши. Купили сте кожен мях с масло и загърната в наметало, преструвайки се на старица, сте могли да се вмъкнете в пивницата и да чакате Пепи да се върне. Кой в храма на Хор държи сметка, кога излиза и къде ходи могъщата жрица на Хор?

— Имате ли доказателство за всичко това? — попита Сененмут.

— Да, господарю.

Едва сега Вехлис ококори очи и тялото й се напрегна.

— Следващата жертва — Хатор, е била избрана случайно, за да създаде хаос и да нажежи напрежението. Масите бяха подредени в залата за пиршества. — Амеротке се приближи до Хани и го погледна: — Вие бяхте домакин, господарю, но кой решаваше къде да седне всеки от гостите? — лицето на Хани се бе състарilo, изглеждаше пепеляво от страх. Погледът му потрепна раболепно и той отвори уста. Съдията го изпревари: — Вехлис, нали? И преди да започне пирът, с влизането и излизането на слуги и музиканти е било толкова лесно да мине край масите и да сипе отровен прах в чашата за бира. Кой би я заподозрял? А след като Хатор е бил мъртъв — върховният съдия се върна до Вехлис, — е трябвало и Сато да бъде изпратен във вечната нощ. Убийството на Прем е било най-неудачното. Изобщо не сте могли да бъдете сигурна, че горкият пиан слуга не е видял нещо странно, нали? А и той не си е държал езика зад зъбите, ами е ходил да ме търси, да разпитва къде съм, защото искал да ме види — Амеротке се приведе пред Вехлис. — И бързо е бил набелязан за убиване. Сато никога не е отказвал делвичка с вино. Все едно жадна котка да обърне гръб на паничка с мляко. След като е умрял, вие сте се качили в килията му, избърсали сте виното и сте заменили отровната делвичка с нова — съдията се изправи.

— Сато не беше много умен, но сигурно е разбрал, че е отровен. Той е потопил ръцете си във виното и е оставил отпечатьци от дланите си върху стената. Питам се какво ли се е опитал да ни каже? — Амеротке леко потупа Вехлис по ръцете. — Дали Сато не е започнал да се чуди кого е видял в нощта, когато господарят му е загинал? Дали не е видял пръстите ви? Боядисаните ви нокти са толкова отличителен белег. Сато се е опитал да каже нещо за ръцете на убиеца. Никога няма да узнаем дали е било за боядисаните нокти, за кожата или за пръстена, който е донесъл.

— И сигурно ме обвинявате за нападението срещу вас? — прошепна Вехлис.

— Точно така. Не е било трудно за съпругата на върховния жрец да слезе през нощта в хранилището на лодките, да се промъкне на борда с мях с кръв от кланиците. Излели сте водата от някои делви, напълнили сте ги с кръв, отхлабили сте връзките, които са ги придържали неподвижно...

— В името на фараона — изправи се в стола си Вехлис и впери поглед право в Хатусу. — До този момент слушах търпеливо всички лъжи. Къде е доказателството, ако не броим червените отпечатъци на пияния слуга върху стената?

— Откъде знаете, че виното е било червено? — попита Амеротке.

— Съпругът ми ми каза — отвърна след миг объркване тя.

— Не, не съм! — заекна Хани. Изглежда кръвнишки съпругата си: — Заклевам се пред фараона, че никога не съм ти казвал такова нещо.

Вехлис му хвърли презрителен поглед.

— Вие поискахте доказателство — намеси се отново Амеротке. Обърна се и се поклони на Хатусу. — То ще дойде на две части, ваше величество. Първия ден, когато дойдох тук, слязох долу в гробницата. Искях да разгледам рисунките по стената. Убиецът ме проследи, стреля с лък и след това изчезна... — съдията замълча.

— Но защо Вехлис би искала смъртта ви? — попита Амон.

— Смъртта ми трябваше да има същия ефект както убийството на Хатор — да предизвика недоволство, да обяви провала на съвета на върховните жреци...

— Продължи — заповяда Хатусу. — Значи си отишъл в гробницата, а после?

— Да. Нападението се провали, но стрелецът трябва да е бил един от членовете на съвета, само те знаеха, че възнамерявам да сляза в гробницата. В началото си мислех, че ще е невъзможно да проследя къде са били всички по това време, но по една случайност ми беше поднесена нужната информация. Амон се забавляваше с танцорка от храма. Хатор, Изида, Озирис, Анубис и Сенги са били извън храма, а върховният жрец Хани е бил на служба в светилището. Но вие, уважаема Вехлис, сте съвсем друг въпрос. Спомняте ли си онази сутрин? Дойдохте в библиотеката с една прислужница. Казахте, че отивате да поплувате в священото езеро. Тогава не заподозрях нищо. Но след това се замислих. Дали дойдохте да ми кажете какво мислите да правите, за да не паднат подозренията върху вас? Изпратих Шуфой да намери прислужницата ви. Той я отведе от храма в една къща, където сега е в безопасност. Тя си спомня онази сутрин много добре. Тръгнали сте да поплувате, но внезапно сте променили решението си.

Освободили сте момичето. Взели сте лък, колчан със стрели и... се опитахте да ме убиете в гробницата.

— Ако доведете тази кучка тук — развика се Вехлис, — бързо ще освежа паметта ѝ! — после се овладя и заговори по-спокойно: — Това ли е единственото доказателство, което можете да представите?

— Не, съвсем не! — Амеротке се обърна към Сененмут: — Господарю, отвън чака една жена на име Далифа. Бих искал да я пуснете да влезе.

Сененмут нареди на пазачите да доведат Далифа. Миг по-късно тя прекрачи в залата и се поклони на присъстващите. Изглеждаше изплашена и смутена. Амеротке се беше видял с нея по-рано сутринта и ѝ беше казал какво точно да направи.

— Коя е тя? — попита Вехлис.

— Последното ми доказателство. Огледайте я внимателно, Вехлис. Какво виждате?

— Млада жена, направо дете.

— Вгледайте се добре в чертите ѝ!

Вехлис се подчини:

— Трябва ли да я познавам отнякъде?

— Да. По-точно сте я познавали преди. Защото това е незаконната дъщеря на Нерия...

— Невъзможно! — извика Вехлис. — Той ми каза... — тя спря внезапно.

— Какво? Какво ви каза Нерия? — попита бързо съдията. — И защо този потаен, затворен в себе си архивар би споделил нещо толкова лично със съпругата на върховния жрец? Ти си обичното дете на Нерия, нали Далифа? — жената кимна. — Държали са я скрита — продължи върховният съдия — от погледите на хората. Но Нерия я е посещавал. Казал ѝ е всичко: за връзката ви, господарке Вехлис, говорил ѝ е за уважението и преклонението си към стария учен Прем. И какво друго, Далифа?

— Какво е намерил в библиотеката — отвърна младата жена. — Колко е бил развълнуван от татуировката на бедрото си. Показа ми я. Той наистина ви обичаше... — Далифа вдигна глава.

Вехлис се облегна в креслото.

— Не е вярно! — прошепна тя като че ли на себе си. — Нерия щеше да ми каже. Той ми казваше абсолютно всичко! Познавахме се от

толкова години!

— Какво ще кажете, господарке Вехлис? — попита Сененмут. — Срещу вас бяха повдигнати ужасни обвинения.

— Млъкни, каменоделецо! — Вехлис се приведе напред, на лицето ѝ играеше усмивка. — Във вените ми тече най-добрата кръв на Египет. Не отговарям на каменоделци!

— Тогава отговори на мен! — гласът на Хатусу беше спокоен и студен.

Усмивката на Вехлис се стопи. Тя изгледа Хатусу презрително.

— Щом не говоря с каменоделец — изсумтя тя, — защо да говоря с неговата курва? — Вехлис се облегна назад, забавляваше се от неодобрителните възгласи. — Малката Хатусу — подигра я тя, — друсаш те на коленете си и ти бършех задника. Малкото дребосъче в двора на баща си. Как се осмеляваш? — изсъска тя. — Как се осмеляваш дори да си помислиш да седнеш на неговия трон? Да ни накараш да целуваме земята под нозете ти!

— Ще умреш заради думите си! — обяви Хатусу.

— Всички ще умрем, блуднице!

Хатусу се опита да сдържи гнева си. Сененмут протегна ръка, но бързо се опомни. Вехлис стана и се обърна към редицата жреци.

— Погледнете се! — извика тя. — Аз ли съм най-добрият мъж сред вас, сбирщина дъртаци! Защо подкрепяте зидаря и курвата?

— Във вените на фараона тече божествена кръв — обади се Амеротке.

— О, спести ми речите, Амеротке! — Вехлис прехапа устни. — Не беше заради... — тя поклати глава, сякаш търсеше точните думи, — не защото жена сядат на трона на фараона, а защото това е именно Хатусу. Малката Хатусу, която си играеше с разхвърляните играчки... Тя се омъжи за заварения си брат и се крие в сенките с кукленското си личице! Но след това се появи този прост каменоделец и всичко се промени!

— Тя е фараонът! — обяви съдията.

— А какъв тогава е доведеният ѝ брат? — отвърна Вехлис.

— Значи си признаваш? — намеси се Сененмут, нетърпелив да прекъсне тирадата ѝ.

— Признавам си и тържествувам, каменоделецо. Мислех си, че тази сбирщина от баби ще се забавлява на стореното от мен...

— Но всички знаеха, че ти поддържах благословената Хатусу — възрази Амеротке.

— О, Амеротке — усмихна се надменно Вехлис, — това е най-големият ти недостатък. Ти не носиш маска и затова си мислиш, че всички други са честни и почитени. Да, аз обичах Нерия. Е, по мой начин. Вярвах, че тия дъртаци няма да открият нищо ново, но изведнъж Нерия ми разкри какво е видял в рисунките в гробницата и какво е открил в библиотеката. Глупакът дори си татуира скорпион на бедрото! Гледаше на това като на най-добрата възможност да привлече вниманието на каменоделеца и блудницата му!

Сененмут понечи да се обади, но Хатусу вдигна ръка:

— Остави я да говори. Скоро ще замлъкне завинаги.

— Не можеш да ме уплашиш — присмя се Вехлис. — Предпочитам да замина отвъд Далечния хоризонт, отколкото да коленича пред теб и твоя зидар!

— Ще съжаляваш за начина, по който ще се отправиш на последното си пътуване — отвърна Хатусу.

Вехлис сви рамене:

— Какво значение има? Виното е разлято и чашата счупена. Бях бясна на Нерия. Искях да го унищожа, да го унищожа изцяло. Стана толкова бързо. Не ми се вярва дори да е видял лицето ми. И Пепи не беше по-добър. Истинска змия... — тя раздвижи ръка като пълзящо влечуго. — Видя ме с Нерия в една отдалечена градина. Изобщо не дойде при мен, но знаете какъв беше с лукавите си очички и свити устни. Оставих му три кесии сребро в килията. И той замина да ги харчи из бардаците. Знаех, че ще се върне. Беше намерил нов източник на богатство. Така че се облякох със старо наметало, купих масло, оставих част от него в стаята му, а останалото — в тъмното преддверие. Той беше толкова пиян, че веднага се нахвърли на курвата...

— А кроткият Прем? — попита Амеротке.

— Беше, както ти каза. Нерия му се беше изповядал. Старецът живееше в градинската кула и Сато се въртеше около него като муха над кравешко лайно. Възползвах се от момента. Сложих на покрива на кулата въжена стълба. Възнамерявах да се измъкна от там, за да не ме види някой около стаята. Но Сато се появи по-рано, отколкото бях предвидила. Не беше много опасно... — Вехлис сви рамене. — Но

какво значение има? Направих всичко точно така, както ти каза. А след това постоянно се чудех дали Сато не е забелязал нещо странно. Той умря също като Хатор.

— Убила си веднъж и след това не си могла да спреш — обвини я Амеротке. — Нападна ме в гробницата. Изложи живота ни на опасност, когато прекосявахме Нил. Всеки един на лодката можеше да умре от ужасяваща смърт. И то за какво? Защото не си можела да приемеш божествената Хатусу за фараон?

— Иди в библиотеката — отвърна Вехлис. — Ще намериш разкази за бунтове, в които са избити хиляди. Ако бях мъж, ако бях войник, щях да се вдигна на бунт... — тя рязко посочи Хатусу. — Колко е избила тя, за да седне там, където е сега?

— Достатъчно! — извика Хатусу. Погледна бързо Хани, който седеше с наведена глава, раменете му се тресяха. — Съветът на жреците приключи. Боговете разкриха истината и ще проговорят от моята уста! — Сененмут стана и отиде до вратата. Върна се с група верни телохранители от двореца. — Хванете я! — заповяда Хатусу. — Затворете я в тъмницата под храма на Маат. На свечеряване да бъде отведена в Червените земи и погребана жива в пясъците. След това — в очите на Хатусу блестяха гневни пламъци — трупът ѝ да бъде разпънат на стените на Тива! — тя стана и изрита столчето под нозете си.

Всички, освен Вехлис, се проснаха на пода. Когато Амеротке вдигна поглед, Хатусу вече беше изскочила от залата. Хани се беше свлякъл на пода и ридаеше като дете, войниците вече бяха вързали ръцете на Вехлис и сега я бутаха грубо към страничната врата. Съдията се изправи. Не обърна внимание на жреците и отиде да благодари на Далифа.

— За какво беше всичко това? — попита младата жена. — Направих това, което ми казахте...

— Добре се справи! — Амеротке взе ръката ѝ и я стисна. — Понякога в името на истината е нужна малко заблуда. Този случай беше точно такъв. Разполагах със съвсем малко доказателства, повечето бяха чисти подозрения. Ако това беше Залата на двете истини, Вехлис никога нямаше да бъде призната за виновна. Но аз знаех, че убиецът мрази самата мисъл Хатусу да носи короната на фараона. Събраните доказателства сочеха Вехлис и ако тя беше

провокирана от присъствието на Хатусу, можеше да захапе примамката... — той се усмихна леко: — Омразата, също като любовта, винаги си личи. Вехлис заложи и загуби. И накрая в загубата намери отдушник на недоволството си и сама се хвана в капана. Така истината излезе на бял свят и беше въздадено правосъдие.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ТЕКСТОВЕТЕ ПО САРКОФАЗИТЕ — ЕГИПЕТСКИ ЗАКЛИНАНИЯ ЗА ОТВЪДНИЯ ЖИВОТ

Далифа се опита да си отдръпне ръката, но Амеротке я държеше здраво. Тя изплашено облещи очи.

— Какво има, господарю? Нали вече направих всичко, което пожелахте? Благодаря ви — на вас и на слугата ви, защото Антеф получи смъртта, която заслужаваше.

Амеротке пусна ръката й.

— Чу ли какво казах? — попита той тихо. — Че е необходимо да знаем истината? — сграбчи я за ръката, бутна я в малката странична стаичка и я сложи да седне на нара. Придърпа един стол и се настани срещу нея. Младата жена трепереше и нервно гризеше устни. Избягваше погледа му и гледаше встрани от него, сякаш беше привлечена от рисунката на отсрещната стена, която изобразяваше пътя на душите към подземния свят. — Имах посетител — започна Амеротке. — Генерал Омендап. Дойде да ми благодари за една работа, макар че не беше необходимо. Освен това беше ходил до Некропола с някои от подчинените си. Там е бил отнесен трупът на Антеф — той се усмихна. — Каквото и да говорят хората за генерал Омендап, той е истински защитник на правдата и законите. Антеф беше войник в един от легионите му. Затова Омендап уреди да се изплатят от Дома на среброто необходимите средства за балсамирането и погребението му. Командирът на легиона на Анубис е бил с него. Трупът на Антеф вече бил на масата и балсаматорите били започнали работата си. Командирът на легиона се заел със своята част от обряда, но изведнъж заповядал на всички да спрат. Защото направил изненадващо изявление: трупът на масата не е бил Антеф!

— Какво? Да не би да са объркали трупа? — попита Далифа с непресторена изненада.

— Не. Повикали слугата ми и той го разпознал като мъжа, който дойде в съда. Командирът обяснил, че преди години Антеф е бил на

лодка, нападната от хипопотам. Антеф бил един от малцината оцелели. Но получил ужасна рана ето тук — Амеротке прокара линия през бедрото си. — Дали е била от крокодил или от някакво друго животно, командирът не знаел, но много ясно си спомнял белега, защото бил посетил Антеф в болницата. Кажи ми Далифа... — замълча за момент и по-уверено продължи: — Всъщност ти се досещаш какво искам да те питам...

Тя се бе извърнала настрани с преbledняло лице и цялата трепереше.

— Да, да! — Далифа преглътна трудно. — Съпругът ми имаше такъв белег.

— Но трупът не. Командирът бил страшно озадачен. Мъртвецът определено приличал на Антеф, когото познавал — височината, тялото, чертите на лицето... Но нямал белег. Освен това изтъкнал други разлики. Антеф имал рана от нож на дясното рамо. А белегът отново липсвал... — младата жена сведе глава. — Можеш ли да си представиш изненадата на слугата ми Шуфой? Все пак един скитник по реката му бил казал, че Антеф бил дезертирал от войската и пътувал по Нил, докато не пристигнал в Мемфис. Там се установил и се оженил, но бил изгонен от града, защото дръзнал да открадне от тъста си! — върховният съдия замълча. — Усещах, че нещо не е наред, но не знаех какво. А командирът на легиона на Анубис ми го подсказа! Той ми обясни, че Антеф е бил накуа, кален воин, ветеран. Имал е доста грехове, но страхливостта и крадливостта не са били сред тях... — Амеротке присви очи: — Може би ти знаеш как да разреши тази загадка? — Далифа го гледеше мълчаливо. — Генерал Омендап също се заинтересувал, защото разбрал, че Антеф има някаква връзка със Залата на подземния свят и със скорошното изчезване на двама офицери близнаци. Лабиринтът вече е разрушен и ямите са претърсени. Ужасно преживяване... Войниците са открили десетки трупове на мъже, жени и дори на няколко деца, да не споменаваме за животни. Някои са още от времето на хиксосите, други са по-скорошни жертви. Знаеш ли Залата на подземния свят? — Далифа кимна. — Била си омъжена за Антеф, когато безпътният му брат сключил облог да мине през лабиринта. Според разпространената история братът на Антеф изчезнал също като мнозина преди него. Но аз не вярвам в това. Подозирам, че Антеф е позволил на брат си да избяга. Как се казваше?

— Кембу — промълви Далифа.

— Е, налагало се е Кембу да изчезне. Двамата с Антеф сте били радостни да му видите гърба. Кембу се е криел, докато войната с митанийците не хвърли Тива в хаос. Антеф е потеглил на север с войската и Кембу се е появил отново. Двамата сте се видели. Сключили сте сделка. Кембу е тръгнал след войската — със сбирщината от джебчи, негодници, убийци и мошеници, които се влачат в обоза. Променил е външния си вид. Никой не го е разпознал и така не са му задавали никакви въпроси...

— Но той беше страхливец! — прекъсна го Далифа.

— Да, бил е. Кембу не е искал да се бие, но не е имал друг избор, нали? Митанийците нападناха лагера на фараона. Кембу и останалите от неговата орда са били въвлечени в битката. Разбира се, когато божествената Хатусу удържа победа, те първи тръгнаха на лов за богата плячка.

— Сигурно точно това се е случило — съвзе се Далифа. — Сигурно Кембу е намерил трупа на брат си, откраднал е личните му знаци, избръснал се е, измил се е и се е престорил на него. Те бяха абсолютно еднакви, до най-малката подробност. Вероятно дори е нанесъл още рани по лицето на Антеф. След това е пътувал по Нил и накрая се е върнал в Тива с разказа си за изгубената памет...

— Искан ми се и аз да мислех така — въздъхна Амеротке. — Определено е логично и смислено. Самозванецът се е върнал в Тива. Държал се е далеч от легиона на Анубис. И въпреки това, ако някой е забележел нещо странно, Кембу е можел да твърди, че е от военния поход, от раните или от дългото му отсъствие. Но ти си била съпруга на Антеф. Той не е могъл да те заблуди, нали? А и връзката ти с младия писар от храма... Жалеенето ти е било кратко, омъжила си се...

— Но тогава мислех, че Антеф е мъртъв.

Съдията замълча, вслушваше се в шума отвън.

— Не ти вярвам — каза накрая той. — Далифа, ти ме лъжеш. Ето какво се е случило. Антеф е тръгнал на война. Веднага след това се е появил братът му близък и е открил красивата Далифа сама и нещастна.

— Бях си много щастлива!

— Не, не си била. Антеф е бил груб войник и никога не е пестил ударите си. Кембу не е бил по стока от него. Но мен ме изненадва, че е

тръгнал след войската. Подозирам, че двамата сте замислили смъртта на Антеф. Обещала си да платиш на Кембу. Вероятно е искал теб и богатството ти. И той е последвал войската, но се е озовал посред битката. Аз бях там, Далифа. Клането се разпростря на много итеру извън оазиса. Дали Кембу е открил брат си сам и го е убил? — Амеротке замълча. — Или пък се е престорил, че го обича и се разкайва за миналото? Антеф го е защитил преди, защо да не го направи отново? Можеш ли да си представиш какво се е случило, Далифа? Как Кембу се е скрил зад по-смелия си близък? Само Маат знае какво се е случило в действителност. Но съм сигурен: Кембу е открил брат си неслучайно, а в резултат от тайния ви заговор. Сред всичкото насилие, сред кръвопролитията и клането той го е убил или просто го е довършил. Взел е личните знаци на Антеф, обезобразил е лицето му до неузнаваемост, но е оставил достатъчно доказателства, за да се предположи, че Антеф е бил убит. След това е изчезнал. За кратко е играл ролята на смел войник. Успял е да прелъсти дъщерята на някакъв търговец и го е ударил на лек живот. После е решил да се върне тук, за да получи наградата си, била тя сребро, или твоята топла прегръдка. Но негодникът си остава негодник. Леопардът никога не сменя петната по кожата си. Но каква е била изненадата му, когато е открил, че красивата Далифа се е омъжила и което е по-важно, е наследила голямо богатство. Кембу е искал теб и парите ти. И единственият начин да ги получи е било да рискува. Продължил е да се прави на Антеф, но се е държал настрана от легиона си, като се е надявал, че лесно може да намери обяснение за незначителните промени.

— Мога да твърдя, че ме е заблудил! — извика Далифа.

— Но няма да го направиш, нали? Никой няма да повярва, че си се излъгала толкова лесно. Вероятно Кембу първо е дошъл при теб. Може да е заплашил новия ти съпруг, поискал е да му платиш, за да мълчи, но Панеб щеше да започне да разпитва, нали? Защо новата му жена дава тези пари? Кембу, какъвто е бил комарджия, е решил да заложи всичко. И е подал жалба, че красивата му млада жена се е хвърлила в обятията на друг, докато той е защитава страната си и фараона...

— Но вие не му повярвахте, нали?

— Да, не му повярвах. Имаше нещо странно в начина, по който и двамата бяхте коленичили пред мен в съда. Доказателството се появи случайно, а не по пътя на логиката и дедукцията — Амеротке се усмихна. — Е, в известен смисъл Кембу сам се издаде. Сигурно е очаквал лесна победа. Когато отложих решението си, Кембу като истински алчен злодей скочи срещу мен. Беше чул заплахите на Нехему и реши да си отмъсти, но Шуфой се намеси...

— Какво ще правите сега? — прошепна Далифа. — Ще ме обвините ли в убийство?

— Разкажи ми какво се случи — заповяда съдията. — Но говори истината!

— Майка ми умря, когато бях съвсем малка. Обичах баща си, той работеше много... — Далифа се поуспокои, притвори очи и се облегна на стената. — Баща ми ме разглези много. Един ден обикалях с бавачката си из пазара до храма на Амон Ра. Видях Антеф — напет красавец. Знаете как е в младостта, нали? Влюбих се. Баща ми се противопостави, но аз настоях и се оженихме.

— Знаеше ли, че има брат близък?

Тя се изсмя нервно:

— Да ви кажа ли как разбрах за Кембу? Първите дни след сватбата забелязах, че понякога Антеф е различен, особено в леглото... — в очите ѝ избиха сълзи. — След това разкрих жестоката им измама. Антеф е имал брат близък. И двамата си приличаха толкова много, че чак с времето се научих да ги разпознавам. Те смятаха, че е страшно забавно. Бяха правили този номер и на други жени... — Далифа избърса сълзите си. — Седмици след това не бях на себе си, изпитвах страшна омраза. Не посмях да кажа на баща си. И мисля, че точно затова утробата ми се затвори. Така и не се сдобих с дете. Но с времето забелязвах повече разлики. Антеф беше жесток. Пиеше много, бързо пускаше в действие юмруците си, но имаше някаква чест. Кембу — тя направо изръмжа името — стоеше по-ниско и от кучешко лайно: комарджия, злобен и подъл. Дори Антеф се разтревожи по едно време. Кембу постоянно залагаше. Една вечер прие облог и загуби. За да плати, трябваше да мине през Залата на подземния свят. Но като се върна вкъщи, свали маската. Превърна се в хленчещ страхливец. Антеф каза, че ще стане негов гарант — все пак беше накута. Предложи му три решения: да си опита късмета в Залата на подземния

свят, да се остави Антеф да го убие бързо и милостиво или да избяга завинаги от Тива.

— И Кембу е приел последното?

— Да, макар че беше бесен на Антеф. Обвини го, че нарочно го е въвлякъл в тази история, за да го прогони от Тива. Но Антеф само му се подиграваше. Отведе Кембу в Червените земи, даде му малко пари и храна, върна се в Тива и каза, че с проблемите ни е свършено завинаги. Всъщност женитбата ни вече беше свършила, но какво можех да направя? От време на време Антеф излизаше на походи с легиона си. Тогава срещнах Панеб... — тя протегна ръка: — Но връзката ни беше почтена. Понякога подозирах, че Кембу се е върнал преоблечен в Тива и ни шпионира. След това миналата година митанийците нападناха неочаквано и Антеф се присъедини към легиона си. Аз го целунах просълзена, сбогувахме се, но вътре в себе си се помолих никога да не го видя повече!

— Но се е появил Кембу.

— Едва Антеф бе заминал, и дойде Кембу. Беше в отвратително настроение. Обвини мен и брат му, че сме се опитали да го прогоним. Опита се да ме изнасили. Трябваше да направя нещо. Кембу се закле, че ще го убие, за да си отмъсти. Живееше с крадците и злодеите извън града. Каза, че ще се присъедини към обоза и ще убие брат си. Бях ужасена. Обещах му всичко, което поиска, само за да се отърва от него. Искях да се махне от Тива. Помолих се на боговете и двамата да загинат... — тя задърпа подгъва на робата си. — Внимателно следях новините, които пристигаха в Тива. През месеците, когато мъжа ми го нямаше, въпреки смъртта на баща ми се чувствах истински щастлива. А когато узнах, че Антеф е мъртъв, не ме интересуваше кой го бе убил — митанийците или Кембу.

— Значи си знаела, че Кембу е жив?

— Не ме интересуваше. Антеф беше войник. Кембу беше обикновен плъх, който душеше по ъглите. Вече бях богата вдовица, споделено влюбена в Панеб. Внесох случая при жреците в храма на Озирис. Те обявиха, че съм вдовица и съм свободна да се омъжа за Панеб. Така и сторих. Женен ли сте, господарю Амеротке?

— Да, и то щастливо.

— И аз. За първи път в живота си! Свободна от Антеф и от отвратителния му брат! Но — въздъхна тя — един ден отидох на

пазара край Нил и Кембу изскочи от сенките. Помислих, че виждам призрак — Далифа премига. — Беше облечен точно като брат си, вървеше по същия начин... — тя се изсмя. — Естествено, разполагал е с месеци да се упражнява... Искаше да живее с мен. Отвърнах, че по-скоро ще умра. След това той разбра, че съм богата. Опитах се да го задоволя с малко, но той искаше всичко. Заплаши, че ще разкрие цялата история — тя сви красивите си рамене. — Какво можех да направя? Щеше ли Панеб да ми повярва? Ако разкажех истината в съда, щяха да ме обвинят в убийство. Можех само да се моля и да се надявам, де всичко ще свърши добре.

— А какво всъщност искаше Кембу? — попита Амеротке. — Богатството?

— Така мисля. Аз определено влоших нещата. Когато ме пресрещна първия път, не се сдържах. Подиграх му се, че е страхливец, че се плаши от сянката на брат си. Казах му, че винаги съм ги различавала в леглото.

Съдията вдигна ръка:

— Кембу е искал теб, богатството ти и отмъщение?

Далифа кимна.

— Ако бяхте отсъдили, че съм жена на Панеб, Кембу вероятно щеше да обжалва.

— А ако бях решил, че си жена на самозвания Антеф?

— Тогава щяхте да ме осъдите на смърт — отвърна тя. — Кембу щеше да се гаври с мен, да ме пребива и да прахоса богатството ми. Някой ден щеше да ми се случи нещастие, вероятно щях да падна и да се пребия или да ме нападнат разбойници... — тя скри лицето си с ръце. — Когато узнах, че Кембу е убит, мислех, че това е краят на цялата история... — Далифа впери поглед в Амеротке: — Какво ще стане сега?

Съдията се вгледа в очите ѝ. Далифа беше мила, красива, но дали не се преструваше? Дали тя и Кембу не бяха организирали смъртта на Антеф и след това Кембу просто се бе върнал да си иска възнаграждението? Но с какво доказателство разполагаше? А дори и да беше виновна, не бяха ли я обиждали, унижавали и подигравали двамата мъже? Амеротке отмести погледа си и каза:

— Направи приношение на богинята на истината! А ето каква е моята присъда: може да си участвала в заговор за убийство; може да

носиш част от вината или да си напълно невинна. Само Маат знае. Мисля, че си страдала много, а боговете определят край на човешката болка. Що се отнася до мен, Антеф и Кембу са мъртви. Има кой да ги съди за греховете им... — той се усмихна. — Ти си жена на Панеб. Пожелавам ти здраве, дълъг и щастлив живот.

И съдията тръгна към вратата.

— Господарю Амеротке? — той се обърна. — Въздадохте истинска справедливост!

Амеротке сви рамене и излезе.

Вечерта на следващия ден Амеротке, облечен в официалната си съдийска роба и с всички отличителни знаци на поста си, седеше в килията на осъдените под храма на Маат. От другата страна на масата стоеше Вехлис. Тя поклащаше леко течността в чашата си и се усмихваше. Факлите пращяха и от сенките на пазачите и на палачите килията изглеждаше като преддверие на подземния свят.

— Предполагам, че трябва да ти благодаря — вдигна глава Вехлис. — Много мило от твоя страна, Амеротке. Това е повече, отколкото заслужавам. А за другото не съжалявам — в очите ѝ проблесна омраза. — Нерия ме предаде. Той беше причината за всичко. Беше готов да се продаде за благоволенieto на царствената блудница. Обичах го, знаеш ли? Вероятно точно това ме принуди да го направя. Беше отвратително да гледам как цяла Тива е забила нос в нозете на Хатусу, но Нерия, ученият, мъжът, когото обичах... — Вехлис поклати глава: — Когато Хатусу се качи на престола, съпругът ми Хани беше един от малцината върховни жреци, които я подкрепиха. Нямах друг избор, освен да го последвам. Но тайно поддържах връзка с противниците ѝ, водени от бившия везир Рахимере — тя остави чашата. — Ето че тя сглупи достатъчно, че да поиска съвет от жреците. Това е голямата слабост на Хатусу, нали? Искане да бъде обичана и възхвалявана от всички. Мислех си, че съветът няма да докаже нищо. Щяха да минат месеци и аз щях да вложа всички сили в разпалването на слухове. Как божествената Хатусу е такава и онакава, но няма подкрепата на върховните жреци на Тива. А Нерия провали всичко! Беше щастлив като дете с нова играчка. А аз плясках с ръце и се преструвах, че съм съгласна с него. О, той беше страшно доволен.

— Хани подозираше ли? — попита Амеротке.

— Ние не сме съпруг и съпруга от години — отвърна Вехлис. — Той си имаше своите малки радости. Моминското ми приятелство с Нерия разцъфтя. Е — тя вдигна вежди, — миналото винаги хвърля сянка върху днешния ден, нали господарю Амеротке? Дните на детството се простират през годините и те връщат обратно — тя се усмихна. — Мислех, че не ме заплашва нищо, особено след смъртта на Нерия. Знаеш ли за водния часовник?

— Да — кимна съдията. — Поиграла си си с него, изсипала си част от водата, за да изглежда така, сякаш около деветия час, времето на смъртта на Нерия, си била с Хани. Беше толкова сигурна къде си била в точно определен час на точно определен ден. Малцина са толкова уверени в спомените си.

— Да — тя огледа килията. — Съжалявам за нападението над теб, но беше необходимо. Да го забравим. Спомняш ли си, Амеротке, когато беше малко момче в двореца? Аз идвах да те извеждам на разходка в градините. Показвах ти различни птички и цветя и след това ти ме наблюдаваше как плувам... — погледна го с леко отмената назад глава и притворени очи. — Ти си синът, който винаги съм искала — въздъхна и взе чашата. — А сега се стигна до това. Чаша с отровно вино. Но е за предпочитане пред другата възможност — да бъдеш погребан жив в жарките пясъци и да усещаш как животът бавно се отцежда от тялото ти, а соколите и ястребите пируват с трупа ти под възгласите на тълпата.

Амеротке премига, за да сдържи сълзите си.

— Хани е мъртъв — прошепна той.

— Знам — Вехлис се втренчи в чашата. — Отишъл е да се изкъпе в свещеното езеро. Говори се, че получил удар, не издържало сърцето му. Но аз знам истината. Хани е искал да се пречисти отвън и отвътре. Удавил се е. Жреците ще се погрижат за тялото му — тя се приведе над масата: — Ще кажеш ли молитвите за мен, Амеротке? Ще се увериш ли, че тялото ми е балсамирано и отнесено в Града на мъртвите? — върховният съдия кимна. — Как успя да смекчиш сърцето на царствената блудница? Как успя да ми издействаш тази милостива смърт?

— Божествената Хатусу ми даде право сам да си избира наградата...

— Аха, разбирам! — Вехлис вдигна чашата. — За живота и за смъртта!

— Изпий го на един дъх — подкани я Амеротке.

— Разбира се — усмихна се тя.

Вехлис отметна глава и изпи отровното вино на една глътка. Стана, отиде до простия тръстиков нар в ъгъла, легна и скръсти ръце върху гърдите си. Амеротке затвори очи. Чу стон, тялото ѝ потрепери и когато погледна отново, тя лежеше неподвижно, с отметната настрани глава и изцъклени очи.

Амеротке зашепна молитва, но не можа да се съсредоточи. Отново беше малко момче и вървеше ръка за ръка в градините на фараона с една висока елегантна жена.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.